

ТЕОСОФСКИ ИЗДАНИЯ

АННИ БЕЗАНТЬ

РОДОСЛОВИЕТО НА ЧЕЛОВЪКА

СТРАНИЦИ ИЗЪ „ТАЙНАТА ДОКТРИНА“

ПРѢВЕЛЬ:

АЛ. ШИШКОВЪ

СОФИЯ.

ИЗДАНИЕ И ПЕЧАТЬ НА КНИГОИЗДАТЕЛСТВО ГУЖГУЛОВЪ и КОТЕВЪ
1920

РОДОСЛОВИЕТО НА ЧЕЛОВЪКА

ОТЪ СЪЩАТА АВТОРКА
прѣведени на български:

Езотерическо Християнство.

Древната Мъдрост.

Мислителната Сила

Човѣкът и неговите тѣла.

Бхагавадъ Гита.

Свръхчеловѣцитѣ.

Изслѣдеане върху Съзнанието.

Теософията и днешната Психология.

ТЕОСОФСКИ ИЗДАНИЯ

ЛННИ БЕЗАНТЪ

РОДОСЛОВНЕТО НА ЧЕЛОВЪКА

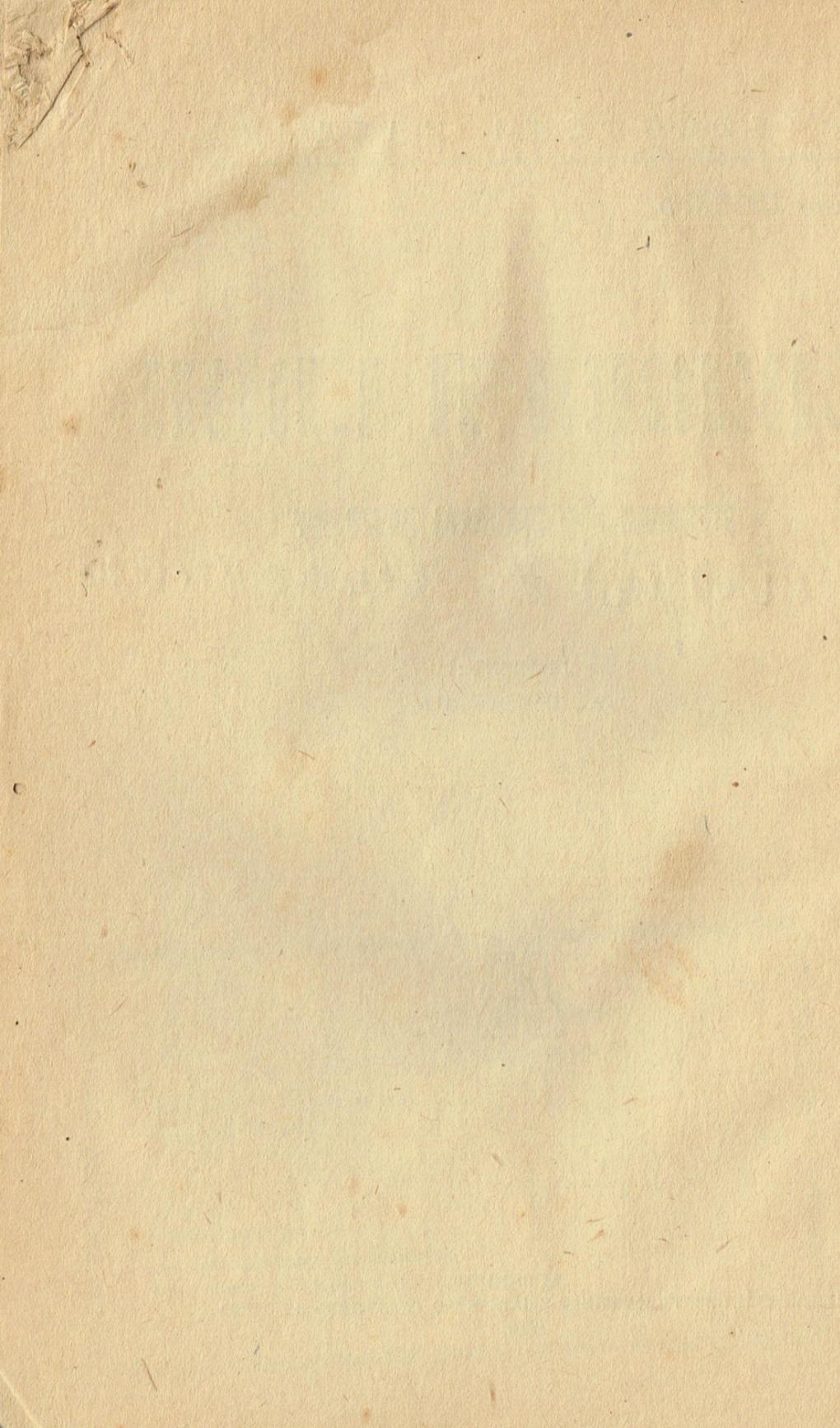
СТРАНИЦИ ИЗЪ „ТАЙНАТА ДОКТРИНА“

ПРЪВЕЛЬ:
АЛ. ШИНКОВЪ

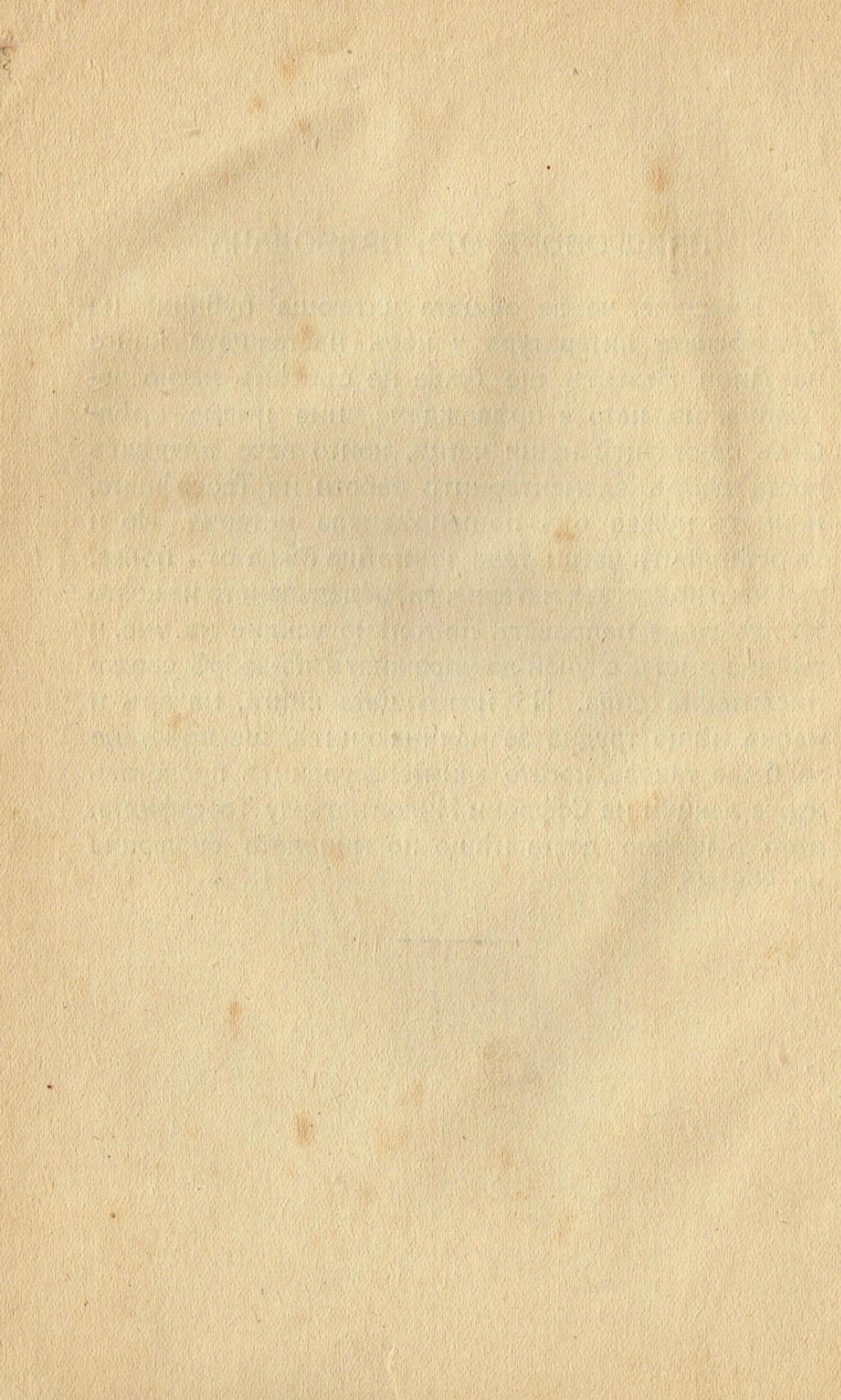
СОФИЯ

ИЗДАНИЕ И ПЕЧАТЬ НА КНИГОИЗДАТЕЛСТВО ГУЖГУЛОВЪ и КОТЕВЪ
1920.

ПРЕДГОВОРЪ ОТЪ ПРЪВОДАЧА.

Виждаме, че за общата читаща публика на Теософската литература у насъ настоящата книга на Анни Безантъ ще бъде не съвсъмъ лесно до-стжпна, но, като я прѣвеждаме, ние имаме прѣвидъ по-старитѣ наши четци, които вече владѣятъ доста добрѣ елементарнитѣ работи на Теософията, и имать нужда отъ по-напрѣднала материя. Но и за останалитѣ четци тази книга ще бъде отъ полза, тѣй като прѣставя материя, за завладаването на която тѣ трѣбва да направятъ по-голѣмо усилие на ума, и тѣй ще имать случай да упражнятъ по-добрѣ своята мислителна сила. Но настоящата книга, макаръ и малко нѣщо трудна за начинающитѣ, ще прѣстане за бъде такава, когато заинтересуванитѣ прочетатъ курса лекции на Софрони Никовъ върху Теософията, дѣто е казано доста нѣщо по миналата еволюция на човѣка.

ГЛАВА I.

Духовно родословие.

Върно е, че прѣзъ послѣднитѣ петдесетъ години западната наука правѣше усилия да установи това, което наричаме родословие на човѣка. Въ Германия, въ Франция и въ Англия ученитѣ се опитаха да натрупатъ една огромна сбирка отъ факти, отъ които да извлѣкатъ едно родословно дърво, представляващо човѣшката еволюция, отъ нажежената мъгла до цивилизования човѣкъ. Обаче, тѣзи родословия застѣгатъ само физическата природа на човѣка. Що се отнася до неговото тѣло, ученитѣ посочватъ стѣпка по стѣпка начина, по който този възхитителъ и сложенъ организъмъ се е строилъ клетка по клетка прѣзъ всичките природни царства. Въ тази своя работа тѣ вложиха чудно търпение и успѣха до извѣстна степень, макаръ че тѣхното незнание относително послѣдователнитѣ цикли на развитието да докара много забѣрквания, много сближавания на типове, раздѣлени един отъ други съ грамадни периоди време, и тъй разбѣрка врѣзките и ролитѣ на потомци и прадѣди.

Но, и да бѣха успѣли да установятъ съ точностъ произхода на човѣшкото тѣло, тѣ пакъ нѣмаше да могатъ да установятъ произхода на самия човѣкъ. Тѣлото не е самиятъ човѣкъ, а само негова дреха, и ние никога нѣма да можемъ да разберемъ човѣка, ако изключваме отъ родословието му духа, който го прави вѣченъ, и разумътъ, който е единъ аспектъ отъ този духъ, що се диференцира въ материалния свѣтъ, и се проявява като интелектъ и умъ. По тази причина научнитѣ родословия на човѣка нѣмаха, тъй да се каже, никаква стойностъ по причина на своя непъленъ характеръ, и защото застѣгаха изключително само това, което е най-малко човѣшка часть на човѣка.

Въ учението на Теософията, което имаме отъ нѣкогашнитѣ велики мѣдреци, подкрѣпено, провѣreno и повтаряно отъ писанието на всички велики религии, намираме едно по-точно родословие, което застѣга всичките части на човѣшката природа. Макаръ индийскитѣ *Шастри*¹ да прѣставляватъ най-богатъ източникъ въ това отношение, не само въ тѣхъ могатъ да се намѣ-

¹ Религиозни книги въ Индия.

рътъ слѣди отъ това първоначално откровение, и не само отъ тѣхъ може да се научи нѣщо относително дългия путь, що човеѣкъ е извѣрвѣль отъ минерала до Бога, или по-вѣрно, първо отъ Бога до минерала, и тогазъ отъ минерала до Бога, защото, както казватъ писанията на много религии, „отъ Бога ние произлизаме, и въ Бога ще се върнемъ“.

За да можемъ да установимъ съ точностъ родословието на човеѣка, ще сторимъ добрѣ да слѣдваме главнитѣ направления, посочени отъ великия ученикъ на Мждреитѣ, Е. П. Блаватска, на която поднасямъ тута своите почителни признателности за свѣтлината и знанието, които тя даде на съврѣменния свѣтъ. Огъ самото начало на тази книга азъ трѣбва да призная, че дължа всичко на нейното съчинение Секретната Доктрина (The Secret Doctrine), отъ което черпихъ цѣлия си планъ и неизброимитѣ подробности. Азъ прибавихъ нѣколко факта, попълнихъ нѣкои празноти, свързахъ нѣкои отдѣлни точки, но почти всичкиятъ материалъ е неинъ, и е заетъ отъ този паметникъ на нейнитѣ огромни окултни познания.

Е. П. Блаватска ни учи, че за да разберемъ човеѣка и неговото родословие, необходимо е да различаваме три линии на еволюция: 1) Духовната — която е най-важната, защото духътъ е господарь на материјата, която той управлява и фасонира. Безъ познаването на тази духовна еволюция, човеѣкъ си остава една неразрѣшима проблема. 2) Физическа еволюция — другия полюсъ на човѣшката природа — родословието на човѣшкото тѣло. Духовното родословие е постепенното слизане на Духа въ материјата; физическото родословие е възлизането на Духа прѣзъ материјата, която той фасонира за проява на собственитѣ си сили. 3) Тогава, като имаме тѣзи дѣвѣ направления, едно на слизане, друго на възходъ, ние ще дойдемъ до точката, дѣто се присъединява къмъ тѣхъ едно трето направление, и ги слива, за да се получи човеѣка: това е интелектуалната еволюция, идването на Азътъ, който влиза въ притежание на своето физическо жилище, и свързва това послѣдното съ духа, който го е сътворилъ и фасониралъ съ своето висше влияние. Слѣдъ като изслѣдваме тритѣ линии на еволюция: духовната, физическата и интелектуалната, ние ще видимъ да се разкрива прѣдъ насъ една гигантска картина, дѣто цѣлиятъ произходъ на човеѣка е ясно представенъ въ своите велики очертания, и ще почнемъ тогава да схващаме нѣщо отъ чудесата на тази човѣшка природа, която е Богъ, Богъ проявенъ въ форма, и която природа е божествена, и по сѫщностъ, и по сили.

Е. П. Блаватска казва: «Въ природата има единъ троенъ еволюционенъ планъ за създаването на тритѣ периодически носители¹, или, по-добрѣ рѣчено, три отдѣлни еволюции, които въ нашата система сѫ неразлъжно свързани и приплетени въ всичкитѣ свои точки:

1 Upadhi, тѣла, срѣда.

1. Монадната еволюция, която, както името ѝ показва, засъга растенето и развитието на Монадата, която по този начинъ достига висши фази на дѣйност. Паралелно съ тази върви

2. Интелектуалната еволюция, представяна отъ *Манас-Дхнанитѣ*,¹ тѣзи, които даватъ на човеъка интелекта и съзнанието; и

3. Физическата еволюция, представяна отъ *Сѣнкитѣ* на лунните праотци,—зародищите на тѣлата на сегашните човеъци. Именно вслѣдствие сливането на тѣзи три течения въ човеъка, той е станалъ това сложно сѫщество, каквото го виждаме сега".²

Този е великиятъ прѣдметъ на настоящата ми книга. Тази работа, наистина твърдѣ трудна за едно сѫщество, ограничено като мене по знания и сили, се падна на моите рѣчи, много слаби, за да я извършатъ, и на моите устни, неспособни да я изразятъ Всичко, каквото мога да се надѣвамъ, поднасяйки този резултатъ отъ моите изслѣдвания, ржководени отъ знание, много по-високо отъ моето, е да гледамъ да дамъ не една доктрина, която обязательно трѣбва да биде приета, а само да дамъ мисли, каквито единъ търсящъ може да прѣложи на други търсящи, за да имъ помогне въ тѣхните собствени изслѣдвания. Искала бихъ да мога да дамъ една ржководна нийка, която да помогне за излизането отъ лабиринта на природата.

Духовната еволюция на човеъка.

Ще разгледаме най-напрѣдъ първата отъ трите линии еволюция, духовната, и, за да я разберемъ, трѣбва да обяснимъ дѣятѣ диаграми на края на тази книга. Първата диаграма представлява великиятъ иерархии отъ духовни сѫщества, свършили своята човеъшка еволюция въ минали *Калпи*,³ въ изчезнали вече вселени, които сѫщества сѫ станали сътрудници на *Ишвара*⁴ при сътворението на една нова *Брахманда*.⁵ Това сѫ иерархии, които управляватъ и фасониратъ; това сѫ архитектите и строителите на слънчевите системи. Ние трѣбва да се потрудимъ да си направимъ една прѣстава, колкото не-опрѣдѣлена, несъвършена и бѣдна да е тя, за тѣзи обширни иерархии въ нашата слънчева система, на които ние длѣжимъ нашата духовна еволюция — една почтителна прѣстава, макаръ и несъвършена, защото тѣзи иерархии сѫ животъ на вселене-

¹ Слънчевите Свѣтища (Деви) или Агнишвата-Питри — обяснението на тѣзи и други термини вижъ по-нататъкъ.

² Секретната Доктрина, I. 203, 204.

³ Kalpas, огромни периоди време.

⁴ Богъ—Logosътъ („Словото“) на нашата слънчева система.

⁵ Brahmanda — „Брахмово Яйце“ — макрокозъмътъ.

ната, ръководителите на духовната, интелектуалната и физическата еволюции на човечеството. Втората таблица представя полето на еволюцията, мястото, дъто тя се извършва.

Великите иерархии.

Споредъ древните окултни документи, напълно съгласни по това съ най-старите индийски учения, нашата слънчева система има свой миналъ животъ, който се простира назадъ въ едно нагледъ безкрайно минало — 1,955,884,703 години¹ — периодъ тъй огроменъ, че думитѣ, които го изразяватъ, не позволяватъ никаква друга представа, освенъ една неизмерима древностъ. Като се върнемъ къмъ началото на това далечно минало, ще видимъ, съгласно блъскавото сравнение, дадено отъ Ману, какъ: *Ишвара, планина отъ свѣтлина, блѣска, за да освѣти мрака.*

Нѣма думи, представляващи по-добре началото на една нова вселена, но самите думи могатъ да дадатъ само неточна представа за това, какъ свѣтлината се заражда въ лоното на неизмеримия мракъ. Такова е сравнението, избрано отъ Родителя на човечеството, Ману, за описание началото на слънчевата система. Слѣдъ това ни се казва — и ние можемъ само почтително да повторимъ това — че Ишвара се проявява въ троенъ ликъ, и че отъ тази чудна свѣтлина ние виждаме да се очертаватъ величествените контури на три силни и божествени форми. Това сѫ именно силите, аспектите на Ишвара, които има да се проявяватъ въ раждащата със елена: Творецътъ, Съхранителътъ и Разрушителътъ. Единъ въ три форми, или *три* отъ единъ и сѫщъ източникъ — малко важи съ какви изрази си служимъ. Ние смѣтно чувствуваме, че се намираме предъ три носители, чрезъ които ще се дѣйствува, при което, обаче, не става дѣление на божественото съзнание, общо и за трите. Ние наричаме тѣзи величествени форми *Логоси* — отъ гръцката дума, която означава «Слово», защото само идеята за звука най-сполучливо дава представа за неизчислимата сила на проявения Богъ — звукътъ, който твори, поддържа и руши. Нека при това забѣлѣжимъ, че тази троичностъ се срѣща въ всички религии, освенъ само въ такива, дѣто това учение, поради особни причини, не е изтъкнато ясно. Ако се обѣрнемъ къмъ Халдея, ако изследваме съкровищата, изровени отъ гробовете на древния Египетъ, къмъ тайните, разкрити намъ отъ мумиите, навредъ, както и въ индийскиятъ Шастри, ние ще срѣщнемъ Троицата да произлиза отъ *Едното*, която троица е *Едно* по своята божествена природа, а *Три* по проява на своите сили.

¹ Секретната Доктрина, II. 72; до 1887 год.

Около тази мощна *Тримурти* плуватъ въ нейната свѣтлина плодовете отъ изминали вселени — тѣзи сѫщества, които сѫ заслужили да обитаватъ чудни духовни висини. Формите, които ние само смѣтно можемъ да различимъ въ бльсъка, сѫ формите на тѣзи, които наричаме *Седемътъ*. Разните религии даватъ разни имена на тѣзи седемъ таинствени сѫщества: индуистъ говори за седемътъ синове на Адити, отъ които осмиятъ е *Мартанда* — слънцето; всѣкой синъ, всѣкой Адития си има свой собственъ «домъ». Тѣ сѫ наричани и седемъ *Духове на слънцето*; въ Египетъ това бѣха седемъ богове на мистериите. Зороастеръ ги нарича седемъ *Амшаспенди*; евреите — седемъ *Сефироти*; християните и мюсюлманите — седемъ *Архангели*. Малко важи името, достатъчно е, че всѣка религия ни ги сочи, като окръжаващи проявената Троица, и като единъ видъ вицепрале въ необятното слънчево царство на Ишвара, всѣки отъ които има свое царство и управлява особенъ участъкъ въ това царство. Въ Теософията ние ги наричаме *Планетни Логоси*, защото тия слънчеви Духове винаги сѫ били отъждествявани съ седемътъ свещени планети, които сѫ и тѣхни физически тѣла. Планетите, по своята външна форма, сѫ сфери, нѣкои отъ които влизатъ въ състава на нашата слънчева система. Тѣхното духовно естество, обаче, е друго нѣщо: всѣкой отъ силните Амшаспенди има своятъ домъ на една отъ тѣзи планети, и отдељно управлява своето царство, което представлява единъ опредѣленъ участъкъ отъ слънчевата система.

*V*Около Седемътъ, въ единъ още по-широкъ кръгъ, се редятъ дванадесетъ творчески иерархии въ вселената. На чело на тѣхъ стоятъ 12 велики богове, споменувани отъ древните историци, и изглеждащи за насъ, човѣците, като гигантски и величествени фигури въ безкрайната далечина, дѣто тѣ обитаватъ. Добрѣ известните знакове на зодиака сѫ тѣхни символи, защото зодиакътъ не е модерно изобрѣтение, а е билъ даденъ на III-та раса отъ великите Учители. Въ старите индийски писания може дори да се видятъ имената на нѣкои отъ тѣзи Учители, единъ отъ които е Асурамая, познатъ като първи астрономъ: той именно е далъ зодиака на Египетъ и Индия. Тѣзи астрономически знакове сѫ символи, схема, на слънчевата система. Въ преданията на миналото намираме рѣководната нюшка на лабиринта и разбираме защо е казано, че една планета «управлява», че тя е господарътъ на единъ зодиакаленъ знакъ. Защото, планетата е Планетниятъ Духъ, и неговиятъ зодиакаленъ знакъ представлява една отъ главните творчески иерархии, при което останалите иерархии сѫ като подъ-иерархии. Тѣзи последните, подъ негово управление и надзоръ, постройватъ неговото царство и помагатъ на монахите въ еволюцията имъ. Ако имаме това нѣщо предъ видъ, диаграмата, маляръ и сложна, нѣма да ни се стори тѣй забъркан. Въ срѣдата стои Троицата, около нея сѫ 7-те Духове, които сѫ Вице-

кralетъ на Нейната вселена, а още по-навънъ се намиратъ 12-тѣ творчески иерархии, работящи върху създаването на тази вселена.

Въ тази точка на еволюцията, дѣто сме стигнали сега, за петь отъ 12-тѣ творчески иерархии не знаятъ нищо даже и най-напрѣдналите отъ нашите Учители. Четири отъ тѣхъ сѫ достигнали освобождение, и петата е на путь да го достигне. Така щото остава да се занимаемъ само съ 7 иерархии. Всички тѣ засѣгатъ, тѣй да се каже, нашия откъслекъ отъ Божеството, откъслека отъ Ишвара — Живатмата, живото сѫщество, което, както ще видимъ, е сѫщо така една отъ тѣзи иерархии, но въ своята висша духовна природа. Нека разгледаме главните характерни черти на тѣзи иерархии, защото е необходимо да опрѣдѣлимъ, колкото несъвършено и да бѫде това, всѣкоя отъ тѣхъ по отдельно, за да не изглеждатъ тѣ съвсѣмъ неразличими за нашите очи, ослѣпени отъ силната свѣтлина, въ лоното на която тѣ прѣбиваватъ.

I. Първата иерархия е тази, която може да се опише само съ думи, отнасящи се до огъня: наричатъ ги безформени огнени дихания, божествени пламъци, владици на огъня, божествени огньове, огнени лъвове, лъвове на живота — имена слѣдъ имена, епитети слѣдъ епитети, всички отнасящи се до огъня, защото е писано за тѣхъ, че тѣ сѫ животъ и сърдцето на вселената, тѣ сѫ Духа, космичната Воля, и прѣзъ тѣхъ слизат божествениятъ лжътъ отъ *Параматма* (Първодуха), който събуежда духа (себето) въ човѣшката монада.

II. Подъ тѣхъ стои втората велика иерархия, двойна по природа, «двойната единица» отъ огънь и етеръ, проявениятъ Разумъ, мѫдростта на системата, това, което наричаме космична *Интуиция*, и което събуежда *интуицията* въ човѣшката монада.

III. Още подъ долу стои третата иерархия, *Махатъ* или *космичниятъ Манасъ*, «строителътъ» отъ Огънь, Етеръ и Вода, космичната Дѣйностъ, която при слизането си ще даде една частъ отъ своята сѫщностъ на човѣшката монада — ще събуди ума.

Тѣзи сѫ безформените творчески иерархии, които обитаватъ въ материя много тѣнка, за да може тя да приеме опрѣдѣлена форма, една материя, дѣто всички форми се приплитатъ и взаимно проникватъ.

IV. Слѣдватъ форменните творчески иерархии. Първата отъ тѣхъ е четвъртата, нашата иерархия човѣшки монади, които още не сѫ напустили лоното на небесния свой Отецъ, или, по-вѣрно изразено, ние сме винаги неразрывно свързани съ Него, макаръ че заслѣпленето, дѣлжимо на материята, ни прави да вѣрваме, че сме отдельни и различни. Ние едва ли можемъ да си представимъ тѣзи монади, такива, каквито сѫ били тамъ, въ своята родна слава, съ «извѣстна духовна индивидуалностъ», която трѣбва все повече и повече да изпъква въ долните мири.

Ние пакъ ще се върнемъ къмъ тѣзи монади, слѣдъ като довършимъ

въ груби черти тази таблица на 7-тѣ велики иерархии, защото тя ние потрѣбна, за да имаме единъ общъ прѣгледъ. Монадитѣ се наричатъ нетлѣнни Живи¹ и съставятъ четвъртата отъ 7-тѣ творчески иерархии (отъ всичкитѣ 12), които изучаваме.

Слѣдъ това идватъ тритѣ послѣдни иерархии, които обематъ много отъ тия, който сѫ влѣзли въ еволюцията на нашата планетна система прѣзъ минали епохи, и за които можемъ да знаемъ малко повече, тѣй като тѣ засѣгатъ нашата собствена еволюция.

V. Петата иерархия е нарѣчена *Макара*, и нейниятъ символъ е петожгълникътъ. Тука изпъкватъ двойните физически и духовенъ — аспекти на природата, положителенъ и отрицателенъ, въ постоянна борба единъ съ другъ. Това сѫ тѣй нарѣчените «бунтовници», споменувани въ много отъ митоветѣ. Ние ще чуемъ да се говори много за тѣзи отъ тѣхъ, които се наричатъ *Асури*, родени отъ първото тѣло на Браhma, това тѣло, което се прѣвръща въ мракъ, слѣдъ като бива изоставено. Едно голѣмо множество сѫщества отъ тази иерархия идватъ отъ една минала вселена, излизатъ единъ видъ готови отъ планетния Логосъ. Изглежда, че и тѣзи послѣдните се наричатъ Асури, но ние ще се занимаваме само съ онѣзи, които произхождатъ отъ тѣлото на мрака, и които по своята еволюция се числятъ къмъ нашата вселена. Това сѫ сѫщества, които подъ голѣмото могжество и голѣми духовни познания криятъ дѣлбоко вкорененъ зародиша, сѫщността на *Ахамкара*, — тази творческа способностъ на Азътъ, която е необходима за човѣшката еволюция. Тѣ сѫ плодътъ на първата планетна верига, — изразъ, съ който ще се свикнемъ по-нататъкъ, въ идните глави на тази книга.

VI. Въ шестата иерархия влизатъ сѫществата, за които знаемъ, че сѫ произлѣзли отъ тѣлото на Браhma, познато подъ името тѣло на свѣтлината, или на деня. Въ това множество Деви² има една особна група, която се отличава съ особната си слава: това сѫ Праотците на Девите, познати подъ името *Аgniшвати*, тѣзи, които се наричатъ „шесторни Диани“. Тѣ даватъ на човѣка всичко, освѣнъ Духа и физическото тѣло, и по тази причина ги наричатъ още и дарители на „петътъ нисши принципи у човѣка“. Тѣ ржководятъ монадата да се привърже о постоянните атоми, що съотвѣтватъ на тия принципи, т. е., о „петорната плазма“. Тѣ сѫ плодътъ на II планетна верига. Въ тази иерархия влизатъ и голѣми сонмища отъ деви, най-напрѣдналите природни духове или елементали отъ срѣдното (2) царство.

VII. Седмата иерархия се състои отъ тѣзи, които познаваме подъ името лунни праотци или *Бархишадъ-Питри*, родени отъ тѣлото на Браhma, познато подъ името тѣло на полумрака. Тѣ се занимаватъ съ физическата ево-

¹ Jiva, човѣшката душа. ² Ангел „свѣтъща“.

люция на човека, както Агнишватите — съ умствената, и затова ще срещаме често тези две групи по-нататък въ настоящия етюдъ. Около тяхъ виждаме събрани и числящи се къмъ тяхната иерархия, работниците, които тъ употребяватъ за извършване на великата работа, цели армии отъ деви, нисши природни духове или елементали отъ нисшето (3) царство, които се занимаватъ съ градежа на физическото тѣло на човека. Къмъ тяхъ се числятъ по-нататъкъ и „атомните духове“, зародиши на бъдеци еволюции, които за сега не ни интересуватъ.

Така се разкрива предъ насъ блъсъкътъ на 7-ти творчески иерархии, готови да изпълнятъ своите функции, да служатъ за водачи на по-младите въ пътя на еволюцията и да ръководятъ развитието на духовните сили въ една материална вселена.

¶ Полето на Еволюцията.

Нека хвърлимъ сега единъ погледъ на втората диаграма, представяща полето на еволюцията. Нашиятъ прѣгледъ ще биде бързъ и кратъкъ, защото неговите данни ще взематъ по-точень изразъ по-късно, когато говоримъ за физическата еволюция. Ние не бихме могли, обаче, да схванемъ добръ характеристиките на духовната еволюция, ако нѣмаме предъ очи изгледа на полето, дѣто се извършва тази еволюция. Азъ си служа съ думата „поле“, като заемамъ този изразъ, *Кшетра*, отъ Бхагавадъ-Гита, защото то е истинския типъ на материета. По-добре отъ всички думи, които бихъ могла да изкова, тази дума изразява всичко, което засъга материя и театъръ на еволюция.

Ние нѣма да излизаме извѣнъ царството на единъ планетенъ Логосъ, именно царството, къмъ което и ние принадлежимъ, защото всѣки планетенъ Логосъ стои на чело на едно поле на еволюция, а ние именно това ще изучаваме сега. Ще се занимаемъ само съ основните принципи. Първо, нека запомнимъ добре фазите на това поле: тѣ се повтарятъ много и много пъти, и ако ги разберемъ единъ пътъ основно, тѣ ще ни служатъ за Ариаднино кѣлбо изъ лабиринта.

Духовната еволюция има седемъ главни етапи: въ първите три етапи Духътъ слизатъ, инволюира, и, слизайки, дѣйствува върху материета, придавайки ѝ нѣкои сили, качества и свойства. Тези сили, качества и свойства представляватъ плодовете отъ първите три етапи на слизането на Духа. Слѣдъ това идва единъ етапъ, четвъртиятъ, единственъ по рода си, дѣто материета, получила тези разни сили, свойства и качества, влиза въ множество отношения съ Духа, съ което той я фасонира и влиза въ нея. Тамъ именно е великата мирина борба на Духа съ материета, „борбата при Курукшетра“, дѣто се сблъскватъ огромните неприятелски армии. Тамъ именно, на това поле сражение, се намира и точката на равновѣсието. Духътъ, влизайки въ многобройни отношения съ материета, бива въ началото

по-слабиятъ; слѣдъ това настъпва равновѣсното — моментътъ, когато нито единъ отъ двамата неприятели нѣма прѣвъзходство надъ другия; подиръ това Духътъ почва лека-полека да възтържествува, и по този начинъ, въ края на четвъртия етапъ, Духътъ е вече господарь на материията, и готовъ да продължи възхода си прѣзъ слѣдващите три останали етапи. Въ тѣзи послѣдните, Духътъ организира материията, която е вече побѣдилъ и одухотворилъ, и я употребява както иска. Той прави отъ нея орждие, посрѣдствомъ което ще се проявятъ и пуснатъ въ ходъ силите на Духа. Послѣдните три етапи сѫ по-светени на този именно духовенъ възходъ. Да повторимъ съ нѣколко думи казаното по-горѣ: три етапи за слизане, дѣто се придобиватъ качества, единъ етапъ за борба, дѣто се установяватъ различни отношения между Духъ и материја, и три етапа за възходъ на Духа, дѣто той фасонира материјата и прави отъ нея послушно орждие, което му е потребно, за да може да се проявятъ. Всичко това може да се изрази съ тази таблица:

7 етапа	3 за слизане	— качества	— материализация
	1 за равновѣсие	— отношение	— борба
	3 за възходъ	— организиране	— одухотворяване.

Нека запомнимъ добре тази основна мисъль, защото тя се срѣща въ всѣки единъ отъ етапите и го управлява, каквите и да бѫдатъ усложненията, които изникватъ. Тази мисъль винаги ще ни помогне да се ориентираме, колкемъ се заблудимъ изъ лабиринта отъ вериги, крѣгове, планети и раси, които тревожатъ мнозина отъ теософите.

Планетна верига.¹

Взета въ своята цѣлостъ, планетната верига прѣставлява тѣлото на планетния Логосъ, въ което се въплотява Негова животъ. Седемъ етапи трѣбва да бѫдатъ прѣминати; имаме, слѣдователно, седемъ вериги: три, прѣзъ който Духътъ слиза въ материјата; една—четвърта—дѣто Духътъ и материјата се проникватъ взаимно и се приплитатъ въ многобройни отношения, и, най-сетне, три вериги за възходъ на Духа, въ края на които всичко се врѣща въ лоното на планетния Логосъ, за да се изгуби въ Ишвара съ плодовете отъ еволюцията. Ние можемъ да си прѣставимъ планетната верига като едно тѣло, въ което животътъ на планетния Логосъ се въплотява послѣдователно седемъ пъти, при което всѣка верига започва съ плодовете на миналата верига, и всѣка такава завѣщава на слѣдващата плодовете, чѣо е произвела.

Периодътъ на трайното на една² верига се нарича *планетна манvantara*, и всѣка такава манvantara бива послѣдвана отъ една *планетна пралая*². Съществата, които сѫ достигнали своите

¹ По устройството на Слънчевата система виж. Древната мѫдростъ, гл. XII.

² Пралая Почивка.

висши принципи въ манvantарата, минуватъ, при свършването на сѫщата, въ едно блажено състояние на свърхсъзнание, нарѣчено *планетна нирвана*, а онѣзи, които не сѫ достигнали сѫщото това развитие, изпадатъ въ единъ спокоенъ сънъ.

Тѣзи *Нирвани*¹ се раждатъ, само когато слѣдващата планетна верига развие тѣлата, пригодени за продължаване на тѣхната еволюция, и тогава тѣ отново подиематъ своя възходъ.

Нека сега разгледаме една отдѣлна планетна верига, за да видимъ какъ е тя съставена, и кои сѫ звената, отъ които е направена.

Всѣко звено отъ тази верига е единъ *кржгъ* (едно обикаляне всичкитѣ 7 звена на цѣлата верига—т. е. всичкитѣ 7 планети); това е *ronde, round* — когато една животъ-вълна минува прѣзъ цѣлата верига. Въ първите три отъ тѣзи етапа животъ-вълната слиза въ материията и създава форми, все повече и повече материални. Въ четвъртия етапъ животъ-вълната създава форми, въ които се извършва борбата. Въ послѣдните три етапа животъ-вълната подиема нагорния си вървежъ, и създавените отъ нея форми биватъ все повече и повече одухотворени.

Вънъ отъ това, всѣко пълно обикаляне на животъ-вълната въ една верига развива до съвършенство по едно отъ природнитѣ царства, докато се стигне до човѣшкото царство, — всѣко до най-високия неговъ идеаленъ типъ. Бѫдещитѣ типове, що не спадатъ къмъ този кржгъ, сѫ сѫщо на лице, но въ състояние малко или много зародишно, по отношение на своето бѫдеще съвършенствуване. И така, въ една планетна верига има седемъ кржгове, седемъ послѣдователни цикли или обикаляния на животъ-вълната.

Кржгъ.

Нека пъкъ сега разгледаме единъ отдѣленъ кржгъ, който сѫщо има свойтѣ седемъ етапа. Този пъкъ всѣки етапъ прѣдставя една планета, единъ свѣтъ. Въ първите три се създаватъ формитѣ; въ четвъртата се прѣхвърля моста надъ пропастта, що дѣли формитѣ отъ витаещитѣ надъ тѣхъ духове, и формитѣ ставатъ одушевени. Въ послѣдните три планети духовете фасониратъ формитѣ споредъ желанието си.

За различаване на планетитѣ избрани сѫ латинските букви отъ A до G. Планетитѣ, стоящи на низходящата джга, и тѣзи — на възходящата, си приличатъ въ това отношение, че на втората всички форми сѫществуватъ въ единъ окончателенъ видъ, когато въ низходящата джга тѣ сѫ само въ зародишно състояние; срѣдната планета, четвъртата, е точката на равновѣсиято, мястото на борбата, повратната точка.

Планетата А е съставена отъ тѣнка умствена материя, и е прототипна, сир. съдържа прототиповетѣ на всички форми, които сѫ опрѣдѣлени да се развиятъ въ тоя кржгъ. Е. П. Бла-

¹ Обитатели на Нирвана.

ватска въ Секретната Доктрина казва: „Думата „прототип“ не бива да се разбира тук въ смисъла, който ѝ даватъ Платоницитѣ, т. е., че планетата А е такава, каквато съществува въ ума на Божеството, а въ смисъль, че служи за първи моделъ, който има предназначението да бъде възпроизведенъ и усъвършенстванъ въ послѣдващите планети”¹. Планетата Г, или тази, която въ възходящата джга, по материя съответствува на планетата А, съдържа пълното и съвършено развитие на прототиповете огъ A. Планетата В е отъ по-гъста умствена материя, и е интелектуална, творческа, т. е., съдържа конкретните типове, произлизли отъ прототиповете. Тукъ качествата сѫ само скицирани, и формите — груби и непълни. Планетата F — която ѝ съответствува върху възходящата джга, съдържа същите тѣзи форми въ видъ обработенъ и по-тънъкъ. Планетата С е отъ астрална материя. Тя е веществена или формативна, т. е., тамъ грубите форми се строятъ отъ материя по-гъста, и на планетата, която ѝ съответствува върху възходящата джга, Е, тѣзи форми, макаръ отъ същата материя, сѫ добре пригодени за своите функции. Планетата D е отъ физическа материя. Тя е повратната точка, мястото на борба между Духа и Материята.

Всѣко едно отъ царствата, което има да се развива въ даденъ кржъ, минува прѣзъ единъ отъ своите етапи върху всѣка огъ планетитѣ, така че, когато животъ-вълната свърши обиколката на всичките седемъ планети — което именно и се нарича единъ кржъ — това царство е напълно развито. И другите царства, които слѣдватъ подиръ него, сѫщо напрѣдватъ съ по единъ етапъ въ своето зародишно състояние. Така напр., въ 1-я кржъ се завършва еволюцията на 1-то елементално царство, и въ сѫщия този кржъ сѫ на лице и останалите шестъ царства, но само въ зародишно състояние, и т. н.² По този прѣдметъ ще говоримъ пакъ въ главата за физическата еволюция. Въ *Пурани*³ често пѣти планетитѣ отъ нашата верига се наричатъ *Двипа*, а нашата земя — *Жамбудвипа*.

Нека се опитаме сега да разберемъ ясно, гдѣ се намираме ние въ нашето собствено поле на еволюция. Нашиятъ планетенъ Логосъ, наричанъ *Браhma*, що се отнася до неговите функции като Създателъ, е довель вече своето царство до четвъртия етапъ, слѣдователно, ние се намираме сега въ четвъртата планетна верига, т. е., въ 4-а манvantara. Ние не знаемъ нищо за първата или прототипна верига, освѣнъ това само, че тя се нарича Негово „тѣло на мрака или нощта“, и че нейните плодове сѫ *Асури*. За втората верига — творческата — сѫщо не знаемъ нищо, освѣнъ това, че тя се нарича Негово „тѣло на свѣтлината или на деня“, и че нейни плодове сѫ *Аgniшватата-Праотцитѣ*.

¹ С. Д. I. 221, бѣл.

² в. *Man: Whence, How and Whither*, стр. 7.

³ Религиозни книги на индуистѣ.

За третата верига — формативната — ние вече знаемъ нѣщо, защото луната тамъ е била четвъртата планета, или D. Тази верига се нарича Брахмово „тѣло на полумрака“, и тя е произвела Бэрхи-шадъ-праотците, или седемтѣ класа монади за идната планетна верига. Ние наричаме тази верига *Лунна*. Четвъртата верига, физическата, е нашата земна верига, и планетата D е нашата земя. Тази верига е Брахмовото „тѣло на зората“ и има за задача да произведе човѣка.

Человѣческиятѣ монади.

Ние разглеждахме въ груби черти иерархиитѣ и полето на еволюцията, и сега можемъ пакъ да се върнемъ къмъ изучаването на четвъртата иерархия, — тази на човѣшките монади, чието назначение е да станатъ човѣци въ земната верига. А тази верига е четвъртата, веригата на борбата, на равновѣсietо, гдѣто Духътъ и материјата трѣба да се съединятъ по такъвъ единъ начинъ, щото най-възвишеното и най-ниското, двата полюса на природата, да се срѣщнатъ и произведатъ едно сложно сѫщество — човѣка — изходната точка на висшата еволюция. Освѣнъ това, монадитѣ сега се намиратъ върху четвъртата планета, нашата земя, планетата на борбата и на равновѣсietо, която за останалите планети отъ земната верига е сѫщото нѣщо, каквото и цѣлата земна верига — за другите планетни вериги. Така щото, монадитѣ сега се намиратъ въ сѫщинския центъръ на борбата, въ точката, дѣто борбата е най-ожесточена, всрѣдъ най-голѣмитѣ мѫжнотии на сѫщинската планетна *Курукшетра*. Значи, тука, върху четвъртата планета отъ четвъртата верига, става голѣмата борба между Духа и материјата, която борба трѣба да свърши съ възгържествуването на първия.

Опредѣлението на думата „човѣкъ“

Азъ си послужихъ съ думата «человѣческа монада», а сега ще опредѣля, какво разбира окултизмътъ подъ думата «человѣкъ».

Человѣкъ е сѫщество, въ което — безразлично коя часть на вселената то обитава — най-възвишилиятъ Духъ и най-долната материја сѫ съединени чрѣзъ ума. Това сѫщество, вслѣдствие на горното, прѣставлява единъ проявънъ Богъ, който минува отъ побѣда къмъ побѣда и се губи въ неограниченото бѫдеще, кое-то го очаква. «Человѣкътъ» не е непрѣменно такъвъ, какъвто го знаемъ ние тукъ; той може да има милионъ форми; думата «Человѣкъ» означава това сѫщество, въ което Духъ и материја сѫ си подали ржцѣ, въ което тѣ сѫ достигнали или ще достигнатъ равновѣсие — сѫщество, въ което Духътъ е напълно покорилъ материјата, или ще я покори.

Каквото и да бѫде сѫществото, въ което се срѣщатъ тѣзи условия, окултизмътъ го нарича «Человѣкъ». Слѣдователно, тази

дума не е приложима само къмъ нашата човѣческа раса, толкова незначителна по отношение на огромната човѣческа иерархия. За да посочи по добрѣ мѣсто на човѣка въ еволюцията — това посрѣдно мѣсто, за което азъ вече говорихъ — Е. П. Блаватска казва, че всѣко едно сѫщество на тая вселена трѣбва да мине прѣзъ човѣческото царство, ако още не го е минало. Ако то стои по-високо, значи че го е прѣминало, и, напротивъ, ако стои по-долу, това значи, че трѣбва да мине прѣзъ него въ бѫдеще. Това не е въпросъ само за тази раса или за тази планета. Сѫществото «Човѣкъ» е арената на борбата на Духа съ материјата, и всѣко сѫщество трѣбва да побѣди и да излѣзе като побѣдителъ отъ борбата, прѣди да влѣзе въ своето «Царство Божие». Монадата е божествения духъ, който е горния полюсь у човѣка, роденъ отъ самия Ишвара, или, по-добрѣ, роденъ въ Него и образуващъ единъ центъръ на Неговия животъ, «една част отъ Мене». «Дигни очи, о Лану; какво виждашъ надъ тебе въ тѣмното полунощно небе — една свѣтлина или безчетни свѣтлини? — Азъ виждамъ само единъ пламъкъ, о, Гурудева, и безчетъ искри въ него, които блѣщатъ въ пламъка, безъ да се откъсватъ отъ него¹.» Пламъкътъ — това е Ишвара въ своята проява като Първи Логосъ. Искритѣ, които не се откъсватъ, сѫ монадитѣ — човѣшки и други. Волята у Ишвара за проява дѣйствува върху тѣзи Негови частици, нераздѣлими отъ Него, и ги води къмъ материалния миръ; тѣ прѣминуватъ въ Втория Логосъ и прѣбиваватъ въ Него, като истински синове на Отца си. Отъ Третия Логосъ тѣ получаватъ печата, който дава на всѣка монада духовна индивидуалностъ, едно слабо очертание на отдѣлностъ. Слѣдъ това монадитѣ влизатъ въ теченията, които отъ Три се раздѣлятъ на Седемъ, и всѣка група приема цвѣта на планетния Логосъ, въ който тя влиза, и седемътѣ цвѣтове се приплитатъ въ великолѣпни спончета отъ ослѣпителна свѣтлина — първия хоровъ небесенъ танецъ, слънчевата *Rасалила* — докато въ всѣки планетенъ Логосъ седемътѣ цвѣтни лжчи се проявятъ като седморенъ блѣсъкъ, въ който прѣобладава неговиятъ цвѣтъ. Ето защо се казва, че «всѣки човѣкъ е роденъ подъ тази или онази планета», защото въ всѣка планета отъ всѣка верига се явяватъ 7 групи отъ монади, всѣка отъ които носи цвѣта на «особната звѣзда», която е неговъ Отецъ.

Все още монадата не е готова да прѣдприеме своето дѣлго пѫтешествие, защото вниманието ѝ не е обѣрнато къмъ външния свѣтъ; тритѣ лица на нейната природа (отражения отъ тритѣ лица на Ишвара) си въздѣйствуваха взаимно въхрѣ въ нея, и не сѫ още обѣрнати навънъ къмъ вселената. Но ето тѣ почватъ да слизатъ посрѣдствомъ творческитѣ иерархии.

¹ Секретната Доктрина, I. 145.

Първата иерархия имъ пръдева животоносния трепетъ, който събужда къмъ външентъ животъ Волята, духовния аспектъ. Втората иерархия дава импулса, които по същия начинъ събужда Мъдростта или интуитивния аспектъ, и третата иерархия събужда Активността или умствения аспектъ. Събудена по този начинъ, да обърне погледа си къмъ външната природа, Монадата е готова за слизане.

Когато бждатъ пръминати тия подготовкителни етапи, многочислените монади, които има да ставатъ човеци, съже вече достигнали своето жилище, и ще останатъ тамъ безчетни въкове. Тъ съставята четвъртата иерархия, готова да се впусне въ своето дълго пътешествие. Всъкоя отъ тяхъ е единъ „Дхиянъ Коханъ, индивидуаленъ и различенъ отъ другите“,¹ но отъ естество тъй тънко и възвишено, че не могатъ да влъзнатъ въ петорната вселена, т. е., въ петътъ мирове (полета) на грубата материя. Обаче тръбва да се намери едно какво-годъ сръдство за това, защото тъхните божествени сили тръбва да се осъществятъ въ свъта, който ги очаква. Също както слънцето излъчва материя чрезъ своите мощнни трептения, които ние наричаме лъчи, тъй и монадата, действуващи върху атомическата материя на духовния, интуитивния и умствения мирове, които я окръжаватъ, (като етера на пространството окръжава слънцето) заражда въ тия полета трептения и създава по този начинъ единъ лъчъ, троенъ, подобно неговото трояко естество. Въ тази си работа Монадата е подкрепена отъ петата и шестата иерархии, които съже минали по-рано същите тъзи проживявания. Петата иерархия води вибраторната вълна отъ аспекта *Воля* до духовния атомъ на Волята, и духовният атомъ, който трепти споредъ Воля-аспекта, се нарича *Духъ*. Шестата иерархия води вибраторната вълна отъ аспекта *Мъдрост* до интуитивния атомъ, и той, трептящъ подъ влиянието на Мъдростта, се нарича *Интуиция*. Най-сетне същата шеста иерархия води вибраторната вълна отъ аспекта *Активност* въ умствения атомъ, той, и като трепти подъ влиянието на тази активност, се нарича *Умъ*. Ето какъ възниква *Духъ-Интуиция-Умъ* — Монадата въ проявената вселена, лъчътъ на същинската Монада, която си остава отвъдъ петорната вселена.

Такава е мистерията на Бдителя, Наблюдателя, на безძѣйния *Духъ*, пръбиваващъ винаги въ своето тройно естество въ собствения свой миръ и живущъ въ мира на човециетъ по-сръдствомъ лъча, що оживява сънките му — пръходните земни съществувания. Писано е въ стиховете на Дзиянъ: «Пламъкътъ рече на искрата: Ти си самиятъ азъ, мой образъ и моя сънка; азъ съмъ облечътъ въ тебе, и ти си моя дреха (мое орждие, моя сръда) до деня, когато ще се каже «бжди съ насъ», въ който денъ ти ще станешъ пакъ самия азъ и други, «Азъ» и

¹ Секретната Доктрина, I. 285.

«ти»¹. Пламъкътъ, т. е., монадата, пуша навънка нижката животъ, тройната нишка, изпрѣдена изъ собствената му природа, и върху тази нишка, *Сутратма*, «Конецъ-Душата», се нижатъ всичкитѣ въплощени — сѣнки. «Бдителятъ и неговите сѣнки — послѣднитѣ сѫ толкова, колкото Монадата има прѣвъплощени — сѫ едно. Бдителятъ, или Божествениятъ прототипъ, стои на най-горното стїпало на стїлбата на битието; а сѣнката — на най-долното»². Бдителятъ е «Нашиятъ отецъ, който е на небесата», и «Отецъ и азъ сме едно». Нашите личности сѫ сѣнки, индивидуалноститѣ пъкъ — образътъ или Синътъ на Отца. Безчетни сѣнки хвърлятъ лжчътъ, на който тѣ сѫ съ нанизани, като перли върху нижката на живота. Сѣнките работятъ върху долнитѣ мирове, движими отъ Монадата чрѣзъ нейния образъ или лжчъ. Тази работа бива отначало слаба и едвамъ уловима, но по-късно тя се усилва все позече и повече. «Нижката, съединяваща Мълчаливия Бдителъ съ неговата сѣнка, става все по-силна и по-блѣскава при всяка промѣна»³. Нека сега дадемъ на Сина името «Отецъ», на образа — името Бдителъ, и да го наречемъ Монада. Защото нѣма друго название, което да подхожда по-добре нему, и наистина той е единъ и сѫщиятъ. Но образътъ е сега облѣченъ въ материя и, заслѣпенъ отъ новата си обвивка, той е слабъ и ограниченъ въ този новъ за него миръ. Образътъ идва, за да завладѣе този миръ, но прѣди това той трѣбва да се научи да се покорява: «макаръ да бѣше синъ, чрѣзъ страдания той се научи да се покорява, и стана съвръшънъ»⁴; И така той става господарь на живота и смъртъта. Но той, образътъ, забравя своя произходъ, защото заспива въ материата и само постепенно, посрѣдствомъ външни бълскания, неговото божествено естество се пробужда за проява.

Минаването на монадитѣ прѣзъ четириратѣ планетни вериги.

Както видѣхме, монадитѣ сѫ вече готови, и тѣ влизатъ въ първата планетна верига, прототипната. Всичко, каквото знаемъ за тѣхъ сега е, че най-развититѣ отъ тѣхъ ставатъ Асури, и прѣминаватъ въ V. творческа иерархия. По-малко напрѣдналитѣ продължаватъ своята еволюция въ втората планетна верига, творческата, и най-напрѣдналитѣ отъ тѣхъ ставатъ Агнишвати и влизатъ въ VI. иерархия. Най-малко напрѣдналитѣ пъкъ продължаватъ еволюцията си прѣзъ третата верига, лунната, и когато излизатъ отъ тамъ, ние ги виждаме раздѣлени на три групи:

1) Истински праотци, понѣкога наричани лунни, но по-добре Бархишадъ-пигри. Това сѫ най-напрѣдналитѣ сѫщества отъ лунната верига, които въ края на сѫщата влизатъ въ VII. иерархия. Това сѫ лунните богове, „лунните владици съ

¹ Секретната Доктрина. I. 286.

² Сѫщо, 285.

³ Къмъ Евреите, V. 8. 9.

въздушни тѣла“, които ще бѫдатъ натоварени съ ржководенето физическата еволюция на нашата четвърта верига, земната.

Заедно съ тѣхъ вървяты два класа по-малко развити монади, наричани *лунни Дхиани*, или слънчеви праотци. Тѣ слѣдватъ въ лунната верига непосрѣдствено слѣдъ Бархишадъ-питритѣ. Първиятъ класъ отъ тѣзи слънчеви праотци е билъ вече развиъл причинното тѣло, и вториятъ е билъ вече на путь да го развие, и, тъй като поради това тѣ сѫ твърдѣ много развити, за да влѣзатъ въ четвъртата верига при първите нейни крѣгъ, именно въ III-а и IV-а коренни раси. Тази първа група включава по този начинъ три класове монади.

2) Четири класа, достатъчно развити, за да стигнатъ човѣческото царство прѣзъ първите три и половина крѣгъ на земната верига. Тѣ често биватъ наричани сѫщо лунни праотци, но това название имъ е само наполовина приложимо, тъй като тѣ дѣйствително произлизатъ отъ лунната верига; тѣ не сѫ „прадѣди“ на човѣка, а сѫ на путь да станатъ човѣци, и въ сѫщностъ не би трѣбвало да се наричатъ праотци. Както и да е, това название имъ бѣ дадено отъ Е. П. Блаватска, и влиза въ теософската терминология. Това нѣма никакво значение, само че не бива да ги бѣркаме съ истинските лунни праотци отъ първата група, Владицитѣ на луната — Бархишадъ-питритѣ.

3) Три класове, които сѫ отпаднали отъ лунната еволюция, защото сѫ изостанали много надирѣ въ общото развитие. Тѣ ще стигнатъ до човѣчество едва въ края на седмия крѣгъ отъ нашата четвърта верига, и ще бѫдатъ човѣчеството на петата планетна верига, която ще слѣдва подиръ нашата. За сега тѣ се развиватъ бавно въ минералното, растителното и животното царства.

Тѣзи 7 класи (отъ 2-а и 3-а групи, за които току-що говорихме) съставяятъ седемтѣ класа лунни праотци, за които Е. П. Блаватска говори често, но за да избѣгнемъ забъркванията, азъ ще ги наричамъ само „монади отъ лунната верига“ — изразъ, който и тя употребяваше — и ще запазя названието „лунни праотци“. Само за 1-а група — тази на Бархишадъ-праотцитѣ. Казва ни се, че тѣзи монади отъ лунната верига сѫ класирани споредъ степента на „еволюция, съзнание и заслуги“¹, и това именно обуславя тѣхното послѣдователно влизане въ врѣме.

Тѣзи седемъ класове, длѣжими на развитието, не бива да смѣсваме съ седемтѣ типове на монадитѣ, длѣжими на цвѣтуетѣ, получени отъ седемтѣ планетни Логоси, поменати прѣди. Въ всѣкой отъ тѣзи седемъ класове има монади отъ седемтѣхъ типове, така че седемтѣ цвѣтозе се срѣщатъ у всичкигъ класове, и, слѣдователно, седемтѣ типове се появяватъ едноврѣменно и единъ до другъ, когато единъ

¹ Секретната доктрина, I. 195.

отъ класоветѣ влиза въ планетната верига; така, всѣки послѣдователенъ класъ обгръща въ себе си всичкитѣ седемъ типа.

Въ нашата таблица за монадното родословие на човѣка, ние оставяме врѣменно на страна Бархишадъ-праотцитѣ, защото тѣ се занимаватъ съ физическата еволюция; изоставяме сѫщо и двата класа нисши Диини, защото тѣ сѫ въ лунната нирвана, за да асимилиратъ духовнитѣ и умствени резултати на своите минали опитности, и ще влѣзатъ въ земната верига едва въ четвъртия кржгъ. Ние ще се занимаемъ тукъ само съ 2-а и 3-а групи, седемтѣ класа, които слизатъ послѣдователно на земята.

Монадата, Духъ-Интуиція-Умъ, витае надъ формитѣ, които се развиватъ, безъ да слизатъ по-ниско отъ атомичното подполе на умствения миръ, дѣто тя е прѣдставена отъ умствения атомъ, придобитъ за тази верига съ помощта на V-а и VI-а иерархии. Тогава се излъчва една животна нишка, обвита въ интуитивна материя, и се привързва къмъ атомитѣ, опрѣдѣлени за всѣка послѣдователна стадия, като „постоянни атоми“. Тѣзи атоми влизатъ тогава въ формитѣ, пригответи за монадата отъ Владицитетѣ на луната, въ реда, който ще изслѣдваме, когато разглеждаме физическата еволюция. Нека засега бѫде достатъчно да кажемъ, че седемтѣ царства (3 елементални, минералното, растителното, животното и човѣшкото) сѫ прѣдставени върху всѣка планета така: еднитѣ, които се числятъ къмъ този кржгъ или къмъ други по-ранни, сѫ прѣдставени напълно; други — които сѫ вънъ отъ еволюцията на кржга, сѫ въ зародишенъ видъ. И макаръ да изглежда странно да наричаме човѣчество зародишно, все пакъ изразътъ е вѣренъ, ако сравнимъ това човѣчество съ сѫществата, сияещи съ своето несравнено великолѣпие, което ще бѫде човѣчеството на 7-а верига—човѣческата. Всѣко царство има седемъ подраздѣления, което виждаме ясно, когато идваме до човѣка съ неговите седемъ раси, макаръ тѣзи подраздѣлѣния да не сѫ тѣй ясни въ долнитѣ царства. Въ сѫщностъ ние разкриваме тѣхното сѫществуване единствено посрѣдствомъ факта, че монадитѣ вървятъ толкова по-бавно, колкото сѫ по-малко напрѣднали, и оставатъ назадъ, закъснявайки все повече и повече паралелно съ това, както все по-млади минуватъ прѣзъ планетитѣ на земната верига.

Слизане на човѣшките монади.

1-и кржгъ.

Когато лунните монади отъ първия класъ на 2-а група — най-развититѣ — дойдатъ на планетата А отъ земната верига, тѣ минуватъ много бѣрже прѣзъ пригответенитѣ отъ Бархишадъ-праотцитѣ форми на шестѣхъ долни царства, и стигатъ до човѣшкото царство. Сѫщия процесъ тѣ повтарятъ върху планетитѣ В, С, Д, Е, F, и G, прибавяйки по една човѣшка степень въ всѣка пла-

нета, докато върху С монадите завършатъ всичките седем човѣшки етапи, или всичко 49 степени — седем въ всѣко отъ седемте царства — които съставятъ единъ кржъ. Трѣба да припомня тукъ, че думата „човѣшки“ не трѣба да се разбира като „човѣшко сѫщество“, такова, каквото го знаемъ ние. Даже и на планетата D отъ кржга тѣзи монади нѣматъ човѣшка форма.

Лунните монади отъ 2. класъ слѣдватъ онѣзи отъ 1. класъ, но вървятъ по-бавно отъ своите предшественици, така че въ края на кржга тѣ сѫ минали само прѣзъ животното царство и стигнали до границите на човѣшкото, а всичките седем етапи на това послѣдното тѣ ще минатъ само въ идния кржъ.

Лунните монади отъ 3. класъ слѣдватъ подиръ тѣзи отъ 2. класъ, но оставатъ малко нѣщо надирѣ, — стигатъ предъ прага на животното царство въ края на първия кржъ.

Четвъртия класъ е само готовъ да напусне минералното царство — предъ прага на растителното.

Останалите три класа, съставящи 3-а група лунни монади, сѫ, респективно, въ края на първия кржъ, предъ прага на минералното царство и предшествуващи го двѣ елементални царства. По този начинъ 1-иятъ класъ е миналъ прѣзъ 49 етапа, 2-иятъ класъ — 42 етапа; 3-иятъ класъ — 35 етапа; 4-иятъ класъ — 28 етапа; 5-иятъ класъ — 21 етапа; 6-иятъ класъ — 14 етапа; 7-иятъ класъ — 7 етапа; или, като вземемъ послѣдния класъ за единица, 1-иятъ класъ пѫтува 7 пѫти по-скоро; 2-иятъ — 6 пѫти; 3-иятъ — 5 пѫти; 4-иятъ — 4 пѫти; 5-иятъ — 3 пѫти и 6-иятъ — 2 пѫти.

Трѣба да си спомнимъ, че прѣзъ първия кржъ прототиповете на минералното царство се намиратъ само върху планетата A; че най-материалната развила типъ въ него кржъ се появява въ минералното царство на планетата D, и че най-високите типове отъ растителното, животното и човѣшкото царства сѫществуватъ само въ видъ на умствени зародиши.

2-и кржъ.

Въ втория кржъ лунните монади отъ 1-я класъ влизатъ само въ човѣшкото царство, усиливайки зародишите, въ които пребиваватъ. 2-иятъ класъ достига човѣшкото царство, и достига по една степенъ прогресъ на всѣка планета, завършвайки всичките седем етапи върху планетата C. Третиятъ класъ стига до прага на човѣшкото царство въ 2-я кржъ, а четвъртиятъ класъ завършва растителното царство, и е готовъ за животното.

3-и кржъ.

Въ 3-я кржъ лунните монади отъ 1-я и 2-и класове продължаватъ да работятъ върху развитието на човѣшките зародиши; 3-иятъ класъ минува прѣзъ седемте етапи на човѣшкото царство, а 4-иятъ класъ стигна до прага на сѫщото и влива въ него въ началото на 4-я кржъ.

Прѣзъ това врѣме тритѣ класове закъснѣли монади възлизатъ бавно, така че въ 4-я кржгъ всичките монади избѣгватъ отъ елементалнитѣ царства. Сега тѣ сѫ монадитѣ на животните, растенията и минералитѣ, и нѣма да прѣминатъ въ човѣшкото царство въ този кржгъ, тѣй като природата не произвежда вече човѣшки форми, тѣй груби, отъ каквито тѣ иматъ нужда, за да станатъ човѣци.

4-и кржгъ.

Четвъртиятъ кржгъ често пожти се нарича човѣшки кржгъ, защото въ неговото начало върху планетата А се появяватъ прототиповетъ на всѣка отъ кореннитѣ раси. Въ сѫщностъ, обаче, това е кржгътъ, въ който минералътъ достига своето съвършенство, т. е., е точката на най-големата плътност и твърдостъ.

Когато най-напрѣдналитѣ отъ монадитѣ въ обръщение достигнатъ планетата Д въ 4-я кржгъ, тѣ сѫ готови за човѣшко развитие отъ много по-вишъ моделъ, и тогава постоянниятъ физически атомъ се привърза къмъ сѣнките на Бархишадъ-праотците, които сѣнки сѫ отъ етерна материя.

Айтарея-Брахмана описва съ нѣколко думи тази дълга еволюция на монадитѣ прѣзъ минералното, растителното и животното царства и влизането имъ въ човѣшкото: „Има животъ въ трѣвите и дърветата; има разумъ въ създанията, които дишатъ, и въ тѣхъ Азътъ е по-добре видимъ. Въ сѫществата, които дишатъ, сѫщо има животъ, но въ първите разумъ липсува. Въ човѣка Азътъ се проявява най-силно. Той е богатъ по знание той говори това, което знае; той вижда това, което знае; той знае това, което е станало вчера; той знае видимото и невидимото, и прѣзъ това, което е смъртно, той се стреми къмъ безсмъртното. Такива сѫ неговите способности.“ *Сайяна* сѫщо обяснява този пасажъ въ своя коментаръ: „Въ несъзнателното, прѣстъта, камъните и пр., е проявена само сѫщината, а Азътъ още не е достигналъ формата на Душата. Неподвижнитѣ Души, т. е., трѣвите и дърветата, както и подвижнитѣ души, чието дихание е *Прана*, сѫ прояви отъ една по-висока степень“.

Великите раси. Коренни раси.

Ето най-сетнѣ ние виждаме най-напрѣдналитѣ монади да витаятъ надъ зародишните форми отъ първата велика раса и да ржководятъ растежа на човѣшкия зародишъ въ лоното на врѣмето. Тѣхните топли лжчи извикватъ дѣйността на материалните обивки, съ които тѣ сѫ облечени, и правятъ отъ тѣхъ органи за съобщение съ външния свѣтъ.

Най-напрѣдъ ще се развие слухътъ, защото той отговаря на трептенията, които наричаме звукъ. Макаръ напълно

събудено върху своето собствено поле, монадическото съзнание отговаря неопрѣдѣлено, много неопрѣдѣлено, прѣзъ материалнѣтъ булѣ, така що формите сѫ почти безчувствени; тѣ усъщатъ въ физическия миръ присѫтствието на огъня, първото въздѣйствие отъ вънѣ, на което се отзовава съзнанието въ новите форми. Когато монадата мине въ втората велика раса, къмъ съзнанието си на физическия миръ тя прибавя чувството осезаніе, почва да отговаря на въздѣйствието на въздуха, както и на това на огъня. Като се вслушаме внимателно, ние чуваме, какъ тѣзи страни форми, прѣставляващи человѣчеството, издаватъ единъ видъ музикаленъ звукъ, като звукъ отъ гласни — нѣщо несвѣрзано, което прѣставя неопрѣдѣлени емоции, чийто източникъ е скритъ. Колкото тукъ има съзнание, то идва по-скоро отгорѣ, отколкото отдолу; това е едно състояние на унесено спокойно доволство, и идващо отвѣтрѣ, но къмъ което се присъединяватъ малкото радости и грижи, идващи отвънъ. Това е монадното съзнание, събудено въ висшите мирове, но не и въ физическия, и почти безчувственитѣ форми едва ли отговаряятъ, макаръ малко по-силно, отколкото тѣзи на първата велика раса.

Когато, обаче, монадата дойде въ третата велика раса, нейниятъ прогресъ се ускорява: къмъ слуха и осезанието полека-лека се прибавя и зрѣнието, и доставя впечатления по-ясни и по-опрѣдѣлени за външния свѣтъ. Говорѣтъ, който въ първата и втората подраси не е друго, освѣнъ викове на радостъ, болка, любовь или гнѣвъ, става едносличенъ въ третата подраса. Водата става тѣй осезаема, както огънть и въздухътъ, и формата, още груба и неодѣлана, прѣставлява сега по-ясно една човѣшка форма, надъ която витае монадата, и е готова да приеме разума, който ще я направи „човѣкъ“. Тя отговаря доста добре на животните трептѣния, идващи отгорѣ, но въ физическия миръ тя е глупава, ограничена, поддава се слѣпо на импулси на радостъ или скрѣбъ, идващи отвънъ, и се носи въ въздуха насполуки. Монадата не може да овладѣе своята материална обвивка, която, отзивчива къмъ силните бълскания на своето собствено поле, отговаря на тѣхъ толкозъ повече, колкото повече животъ бѫде влиянъ въ нея отъ горѣ. Този животъ се прѣвръща въ чувствителностъ и слѣдва животинските инстинкти. Колкото повече монадата увеличава наплива на животъ, толкова опасността става по-голѣма — сѫщо както би билъ случая съ увеличаване налѣгането на парата въ една машина, оставена безъ всѣкаква контрола. Тогава идватъ Синоветъ на Ума, които прибавятъ елемента, необходимъ за единъ безопасенъ прогресъ. Интелектуалната еволюция ще почне, и за известно време ще затъмни духовната. Тази послѣдната трѣба да стори място за устрема на разума, и ще се оттегли временно на страна, въ това време, когато разумътъ ще вземе въ ръцѣтѣ си юздитѣ, и ще ржководи идните еволюционни етапи.

Нѣжно и мълчаливо монадата почва да въздѣйствува върху разума, като работи косвено чрѣз него, усиливайки неговите енергии, и като го развива посредствомъ продължителенъ напливъ на вѫтрѣшни влияния въ това врѣме, когато разумътъ почва своята борба съ материалните обивки, при което въ началото той бива побѣденъ, но по-късно бавно си извоюва владичеството и побѣдата.

Сега ще оставимъ монадната еволюция, която ще продължи бавно въ дълбочините, до момента, когато тържествуващиятъ разумъ ще се слѣе съ Духа.

* * *

Такова е, въ кратки черти, нашето родословие отъ страна на Духа. Ние видѣхме нашето раждане въ Бога; мощните иерархии, които ни хранятъ прѣзъ врѣме на нашето младенчество; етапите на нашето растене при слизането ни отъ верига въ верига, отъ крѣгъ въ крѣгъ, отъ планета въ планета, докато стигнахме на нашата земя — на една позната почва. Смѣтно схващаме ние идването на „Синоветъ на нощта“, „Синоветъ на тъмната мѫдростъ“ — на тѣзи, които носятъ Ахамкара за създаването на человѣка — и разбираме, че тѣ сѫ другъ единъ клонъ отъ нашия възходъ, и който сме ние самитѣ. Ние виждаме Духътъ затъмненъ и знаемъ, че той трѣбва да узрѣе въ мълчание въ това врѣме, когато разумътъ — борецъ — продължава сражението, до момента, когато този сжиятъ разумъ ще сложи свойте придобивки при нозѣтѣ на Духа, и когато человѣкътъ, станалъ божественъ, ще зацарува на земята. —

— • —

ГЛАВА II.

Физическо родословие.

При изучаване физическата еволюция на човѣка, ние срѣщаме една трудность винаги, когато се занимаваме съ физическия миръ, т. е., ние се намираме въ присѫтствието на цѣлъ купъ подробности отъ крайно сложно естество. Както знаемъ, даже и съврѣменната наука, която се занимава само съ една часть отъ цѣлостта на нѣщата, може трудно да се изучава, ако искаме истински да вникнемъ въ това, което тя ни разкрива; колко по-голѣма е, прочее, тази трудность, когато изследваме нѣщата тѣй, както тѣ сж си въ своитѣ различни ми́рове, въ своитѣ различни състояния, и когато, далечъ отъ да се ограничимъ съ проявата на физическата *Татва* (зародишна клетка), ние трѣбва да вземаме въ съображение и проявата на тия отъ висшитѣ мирове! Азъ говора така, защото вземамъ въ съображение значителното усилие и внимание, които сж необходими, за да можемъ да прослѣдимъ вѣрно етапитѣ на физическата еволюция на човѣка, и да разберемъ ролята, която играе въ свѣта този, що представя въ този свѣтъ най-високата степень, този, отъ когото произхождатъ всички зародиши на животъ (поне що се отнася до сегашната еволюция), този, който стои на чело на планетната еволюция, и отъ когото зависятъ живота и ржководството на разнитѣ нисши природни царства. Ние трѣбва да установимъ какъ е станало, че зародишиятѣ на животъ, що населяватъ всички природни царства, се намиратъ въ тѣлото на човѣка. Единствената теория, която изглежда да стои по-близо до истината,—и то само една малка часть отъ нея,—е Вайсмановата теория, която, въ своята чудна сложностъ, е трудно разбираема, но все пакъ ни обяснява какъ, даже и отъ гледището на съврѣменната наука, могатъ да се срѣщнатъ усложнения, тѣй многобройни, разнообразни и приплетени, въ безкрайно малкото пространство на единъ зародишъ, щото могатъ въ този послѣдния да се откриятъ слѣдитѣ на хиляди потомства, и възможността за нѣкои отъ тѣзи слѣди да се развиятъ и проявятъ въ сегашния човѣкъ.

Праотците като ржководители на физическата еволюция.

Що се отнася до физическата еволюция, има единъ голѣмъ клесъ сѫщества, които сж нейни ржководители и пазители, и които, най-сетне, доставлязатъ моделитѣ, споредъ които се изработва всичко въ тази еволюция. Тѣзи сѫщества се нари-

чать въ индийската литература съ общото име *Питри* или праотци. Това название, обаче, не е точно, и то по твърдѣ проста причина. Най-напрѣдъ първоначалните праотци, т. е. тѣзи, за които единствено бихъ желала да спазя това име, постоянно се явяватъ отново въ нови роли. Ние ги виждаме отново въ всѣки кръгъ и, когато стигнемъ до еволюцията на нашата собствена планета, тѣ се явяватъ и тамъ въ разните еволюционни цикли. Слѣдъ това ги виждаме нѣкакъ-си да се губятъ въ человѣчеството, и подиръ това отново излизатъ на сцената въ други форми. Тѣзи праотци сѫ, прочее, единъ видъ актьори, които играятъ разни роли, като промѣнятъ костюмите си: хората сѫ сѫщитѣ, но дрехите сѫ други.

Тѣзи промѣни на ролите твърдѣ много озадачаватъ учениците на Теософията, които не знаятъ какъ да познаятъ актьора, който е игралъ прѣди това друга роля. Една част отъ нашата задача тукъ е да прослѣдимъ тѣзи сѫщества въ разните тѣхни прѣобразования и да видимъ какъ тѣ се появяватъ изново въ разните цикли, оставайки винаги господари на физическата областъ, винаги ржководители, и моделщици, и строители на съмъртния човѣкъ.

Това название — праотци — се дава и на тѣзи, които се наричатъ Агнишвата, и които нѣматъ нищо общо съ физическото тѣло на човѣка. Ние за минута ще ги оставимъ съвсѣмъ на страна, но ще кажемъ при това, че тѣ сѫ именно трите висши отъ седемте класове праотци, които се споменуватъ въ индийските Шастри, но ние ги различаваме отъ другите по названието Арупа т. е. „безъ форма“, и ги причисляваме къмъ друга еволюция. Тѣ се занимаватъ съ ангелите, и нѣкой пътъ биватъ наричани праотци на ангели. Тѣ се занимаватъ сѫщо и съ умствената еволюция на човѣка. Ние ги срѣщаме подъ името Манасапутри, но това име се дава и на много други още.

* * *

Праотците на физическия възходъ на човѣка, тѣзи, които сѫ наистина прадѣдитѣ на нашето тѣло, сѫ групирани въ останалите четири класа, и въ окултизма тѣзи четири класа носятъ едно общо име *Бархишадъ*. Това име, обаче, нѣкога се дава на единъ само отъ тѣзи класове, и това забърква малко нѣщо въпроса. Общото име е Бархишадъ-праотци, т. е., тѣзи, които иматъ творческия огнь. Макаръ че това име се дава специално на синовете на едина отъ „Синовете, родени отъ ума на Брахма“, не по-малко вѣрно е, че това сѫщото име служи за означаване цѣлата група отъ четирите класове рупа-питри, които стоятъ на чело на физическата еволюция. И така, когато говоря за Бархишадъ-праотци безъ други обяснения, азъ ще визирамъ тѣзи четири класове отъ рупа-праотци.

Тѣзи 4 класове, Бархишадъ-праотците, идватъ отъ луната. Ние сме чели, че луната е вратата на Сварга*, единъ отъ ми-

* Рая, умствениятъ миръ.

роветѣ, обиталището на праотците. Това е вѣрно по отношение на човѣците, защото тѣ минуват отъ нисшия въ висшия астраленъ миръ и отъ тамъ — въ умствения. Въ космична сми-съль луната е вратата, прѣзъ която жителите на умствения миръ слизатъ на земята. Тѣй като тѣзи праотци сѫ дошли отъ лунната верига въ земната (нашата), ние ги наричаме лунни праотци, т. е., такива дошли отъ луната.

Първия въпросъ, на който се натъкваме, когато искаме да изследваме тѣхната природа, е: какво сѫ правили тѣ на луната, и какъвъ е биль резултатъ отъ тѣхното стоеене тамъ?

Ние знаемъ вече, че лунната верига е тази, която прѣдшествува нашата, и че имаме много тѣсни връзки съ нейната еволюция. Ние ще разберемъ по-добре придобивките на лунните праотци прѣзъ време на лунната верига, ако помислимъ само единъ мигъ за тѣзи, които тукъ, на земята, обикновено се наричатъ Учители. Учители сѫ тѣзи, които, като сѫ минали тукъ своята човѣшка еволюция, сѫ задминали човѣчеството и, както е казано, тѣ сѫ неговия цвѣтъ. Тѣ сѫ прѣвъзмогнали всички трудности, свързани съ материията, и сѫ станали за нашата планета Владици на материията, Пазители и Покровители на човѣчеството.

Съвършено сѫщата е била функцията на лунните праотци въ еволюцията на тѣхната верига. Тѣ прѣминаватъ единъ пътъ еднакъвъ съ човѣшкия, и излизатъ отъ него като зрѣли плодове на тази еволюция; тѣ се издигатъ все по-високо и по-високо, докато покоряватъ цѣлата материя на лунната верига, докарвайки я до състоянието на послушно орждие. По нѣкога ги наричатъ Кубове, защото прѣзъ лунната верига сѫ покорили материията въ нейната четворна форма, и донасятъ съ себе си тази материја въ земната верига, за да продължатъ тукъ своята еволюция. Нека си ги мислимъ като Владици на луната¹, название, което често имъ се дава въ окултната литература.

Тѣ сѫ наречани и „Синове на полумрака“, поради съображенія, които ще видимъ по-долу, и които показватъ тѣхните отношения съ луната. Казватъ имъ още „Небесни людие“, „Синове на луната“ и „Прадоридтели“. Нека не ги смѣсваме (защото и това е още една отъ причините на нашето забъркане) съ монадите отъ лунната верига, които сѫ другъ класъ лунни прародители, идващи въ земната верига, за да прѣминатъ въ човѣчеството на нашата планета. Тѣ нѣматъ нищо общо съ великите лунни прародители, освѣнъ само обстоятелството, че сѫ еволюирали на луната подъ тѣхна закрила, както ние сега еволюираме тукъ подъ закрилата на Учителите на Мъдростта и Състраданието. Тѣзи обикновени прародители, тѣй

¹ Lords of the Moon, господари на луната, защото сѫ достигнали края на своята еволюция въ лунната верига.

често смъсвани съ другите, съ монадите, дошли от луната, една част от които съставлява мнозинството от нашето сегашно човечество, а друга една част от тях е затворена въ животното, растителното и минералното царство на нашата планета, тий като въобще всички форми, намиращи се въ нашата верига, съзати от тези лунни монади. И тях също ги наричаме праотци, но това не съд великият прародители.

Нека да се забележи, че тази еднаквост на названията се среща въ индийската литература, при панихидите¹ и въ обикновения езикът. Защото всички човекът от известно равнище, слѣдъ като прѣмине чистилището, влиза въ Питрилока², и тогава се счита и той за прародитель. Но индуистъ знаят много добре, че тези човешки същества съ по-скоро гости на прародителите — тяхни питомци, охранявани и ръководени от тях, отколкото сами да съ такива, отъ същото естество. Индуистъ не смъсва тези човечици, които слѣдъ смъртта си минуват въ Питрилока, съ онези велики мощн праотци, които той постоянно извика на панихидите, и които съ чеда на Синовете, родени от ума на Браhma. Работата е тази, че обичаят да смъсваме тези съ онези е много разпространенъ, и се е загнѣздило и въ нашата терминология. Нека, прочее, за по-голема ясность да се установимъ на това, че названието прародители ще бъде запазено изключително за владиците на луната, а не и за членовете на нашето обикновено човечество, чиято физическа еволюция тѣ ще ръководятъ.

Въ края на своята еволюция въ лунната верига, тези праотци съ се върнали въ лоното на планетния Логосъ, управителът на веригата. Ние бихме казали сега, че тѣ съ стигнали въ Нирвана. Тѣ влизатъ въ съзнанието на великия Господарь, подъ чието ръководство тѣ съ еволовиали, ставайки частъ отъ Него, и единъ видъ зародиши на животъ въ Неговото тѣло.

Когато започва земната верига, т. е., новото тѣло на Логоса — наричанъ тогава, поради функциите си, Браhma, Творецъ, отражение отъ великия Браhma на системата — тези прародители се раждатъ отъ Неговото „тѣло на полумрака“. Тези четири тѣла на Браhma съ четирийте планетни вериги: първата е неговото „тѣло на мрака“, втората — това «на деня», третата, лунната, — «на полумрака» и четвъртата, земната, въ повратната точка — «тѣло на зората». Така родени отъ Него, праотците се наричатъ: Синове на зората, Синове на волята; Владици на Иога. Нѣкой пакъ тѣ се наричатъ *Самородени*, защото не съ били раждани, а съ произлѣзли отъ тѣлото на Логоса. Тѣ съ се родили отъ Неговото „тѣло на полумрака“, казва *Вишну Пурана*, когато Той ме-

¹ Shraddha — служба за покойните.

² Pitriloka — обиталището на прародителите, което може да бъде въ астралния или двѣтъ пораздѣления на умствения миръ, споредъ положението на прародителите.

дитиралъ върху себе си, като Отецъ на свѣта, и върху идването на човѣчеството въ свѣта. *Вараха Пурана* говори сѫщото, като казва, че тѣ се появили димоцвѣтни прѣзъ врѣмето, когато той медитиралъ върху сътворението на всички сѫщества; тѣй че, както по-горѣ казахме, прѣзъ врѣмето, когато той, въ качеството си на Отецъ, медитиралъ върху горните нѣща, сѫ се излъчили отъ Неговото «тѣло на полумрака» тѣзи прародители, синове на волята — владиците на лунната верига.

Бидейки притежатели на четворната материя и на творческия огньъ, тѣ сѫ могли да дадатъ на човѣците тѣхния етеренъ двойникъ, прана, нисшата кама и животинския зародишъ на ума. Повече тѣ не сѫ могли да направятъ, но това е било достатъчно, за да създадатъ единъ животински човѣкъ и всичките нисши форми.

Тѣзи прародители сѫ считани за подчинени на Яма, владиката на смъртъта, наричанъ „Питрипати“, т. е., родител на праотците. По тази причина тѣлата, които тѣ даватъ на човѣците, сѫ смъртни, като родени въ царството на Владиката на промѣната и смъртъта. Тѣ не могатъ да дадатъ безсмъртната, а само смъртната част, и хората, бидейки тѣхни чада, сѫщо трѣбва да бѫдатъ подъ властъта на смъртъта. Въ това именно се и различаватъ чадата на земята отъ чадата на Будда, планетата Меркурий; тамъ човѣците сѫ безсмъртни, а земниятъ човѣкъ е смъртенъ. Освѣнъ това, работата на тѣзи прародители въ земната верига ще съдѣйствува въ голѣмъ размѣръ и на тѣхната еволюция, и ще ги избави отъ властъта на смъртъта. Въ идната планетна верига, петата, тѣ ще играятъ ролята на Манасапутри, синове на ума и владици на смъртъта.

Това е нашата първа срѣща съ лунните прародители. Както казахме, ние ги срѣщаме постоянно. Най-напрѣдъ ги виждаме като господари на материята, когато трѣбвало да се появятъ първите живи форми въ сегашната верига, когато планетите сѫ се образували, но още сѫ нѣмали никакви живи обитатели, а само материята на планетите е била моделирана въ форма на сфера. Ние ги срѣщаме още въ началото на първия кржгъ. Какъ да ви опиша това, което „божественото око“ у единъ йоги би видѣло, ако се спрѣше върху този първи кржгъ? Желала бихъ да ви нарисувамъ една картина, която, макаръ не съвършена, да ви даде една представа. Нека си представимъ една гигантска маса отъ огнена материя, която се вълнува, кипи, прѣмѣта се и се промѣня, движи се въ чудовищни вълни, сгъстявайки се бавно въ три разни степени гъстота, въ седемъ прозрачни форми. Едва ли бихме могли да наречемъ „форми“ тѣзи седемъ маси, макаръ и да слѣземъ до четвъртата, защото първата форма на земята е още еднамъ узнаваема, и тогава е представлявала една нищожна ципа отъ етеръ, блѣстяща и нажежена. Въ този първи кржгъ не се вижда нищо, освѣнъ

само тъзи огнени форми, каквите различаваме седемъ, и отъ който четвъртата е бъдещата земя. Тя се вижда най-добре. Надъ нея, по надолнията джга, три други сънки витаятъ, плувани въ нажежените облаци. Сънки, всиче повече и повече неопредѣлени. Пакъ надъ нея, по възходящата джга, едвамъ се забелѣзватъ три други сънки, също нажежени. Всичкото това представлява една гигантска панорама отъ пламъци, които ту взематъ формата на сфери съ чудовищи размѣри, ту губятъ тази форма, като слизватъ ума съ своята неизобразима сила и неопредолима енергия.

ато и „академията на науките“ отменя името на този вид
академия и движение за нея. РИМСА въвежда в статута си отбрана
за „академията на науките“ като „академия на науките и изкуствата“
и винаги има до съществуващата академия „академия на науките“
във външната политика. Академията на науките и изкуствата е
академията на науките и изкуствата, а не академията на науките и изкуствата.
ГЛАВА ТРЕТА.

Респективните функции на четирите класове Бархишадъ-питри.

Четирите класове Бархишадъ-питри, или лунни, формени прародители, стоят на чело респективно на четирите последователи кръгове на нашата земна верига: тъзи, чието тъло е най-малко плътно, управляватъ първия кръгъ; следващите — втория; класът, идващъ подиръ тъхъ по плътност на тълото си — третия кръгъ, и най-плътните отъ всички управляватъ четвъртия кръгъ, или този, дъто материите ще бъде най-плътна. Всъки отъ тъзи четири класове има седем степени, или подкласове, така че въ всъки кръгъ и на всъка отъ планетите срещаме „седем класа прародители“ — за голъмо очудване на много теософи, които съ учили, че има седем класа праотци, но когато се говори за Агнишата питри, а тук имаме работа само съ Бархишадъ-питри. Тази неясность се разсъздава веднага, щомъ схванемъ добръ, че въ всъки отъ тъзи седем класове има седем подкласове арупа и рупа, които се различаватъ единъ отъ други по фазитъ на своята еволюция. По този начинъ въ четирите велики класове рупа питри ние имаме 28 подразделения, по 7 за всъкой класъ, и именно само съ тъзи подразделения винаги ще имаме работа въ всъки кръгъ. Отъ четирите велики класове само единъ се занимава съ отдѣлъ кръгъ, и именно неговите подкласове съ, които обикновено срещаме подъ името „седем класове лунни праотци“.

Четирите главни класове се различаватъ по своите тъла: първиятъ нѣма по-нисше тъло отъ причинното; вториятъ има за оръдие умственото тъло; третиятъ употребява астралното тъло, и четвъртиятъ — етерния двойникъ. По този начинъ, съ увеличаване плътността на планетите въ последователните кръгове-прародителите, които ръководятъ физическата еволюция, донасягъ съ себе си все по-плътни и по-плътни тъла, по-добре при способени за задачата, която имъ предстои. Колкото повече изучаваме еволюционния плачъ, толкова повече ни очудва съвършено приспособяване на една частъ къмъ друга.

Както вече казахме, тъзи Бархишадъ-питри принадлежатъ къмъ послѣдната отъ творческиятъ иерархии, която наричаме седма, макаръ че въ дѣйствителностъ тя е дванадесета. Тъзия повѣдватъ на голѣмо множество природни духове, които сѫ истинските строители на фэрмитъ — нѣщо като зидари, а самите праотци могатъ да се сравняватъ съ архитекти. Тъзи послѣдните даватъ плана, моделите, а тѣхните подчинени, тъзи безчислени сѫщества, работятъ по тъзи планове и модели, като избиратъ материалните частици, и поставятъ всѣка на мястото ѝ. Нека забѣльжимъ мимоходомъ, че, понеже въ индийската литература съ „дева“ се наричатъ всичките тъзи духове-строители, то 33-тъ милиона дези, които често се поменуватъ, изглежда да сѫ необходими за реализиране на плана на природата, и затова тѣхната многочисленостъ не бива да ни очудва.

Когато Пуранитъ говорятъ за земята и за шестъ нейни планети, тъзия правятъ описанието си по единъ страненъ начинъ, който много пѫти е извиквалъ иронията на мнозина отъ дипломирани индийски учени. Това особено застъга описанието на седемътъ суши или дивли, раздѣлени една отъ друга съ интересъ и океани отъ малко и пр. „Колко сѫ смѣшни тия приказки на древните“, възклидаватъ модерните критици. При все това тъзи древни хора сѫписали много по-мѣдро отъ мѣдрецитъ на XIX столѣтие, защото тѣхната живописна картина дава една вѣрна представа за планетната верига, дѣто всѣка суша (дивлина) прѣставлява една отъ планетите, а това, което тъзия наричатъ океанъ, е протежението на материјата между дѣти планети, раздѣлващо ги сѫщо както море, което не може да бѫде прѣплувано, освѣнъ отъ тъзи, които сѫ развили висшитъ тѣла, и така сѫ достигнали способността да плуватъ изъ великитъ тъзи морета отъ материя.

Ако можехме да се издигнемъ до нѣкое високо поле, и да наблюдаме веригата отгорѣ, ние щѣхме да видимъ точно това, което ни дава описание въ Пуранитъ, именно седемътъ суши и седемътъ океани около тѣхъ — огромни вѣлни отъ материя съ разна плътностъ, движачи се между планетите, и наричани съ имената на земните течности, на които тъзия най-много приличатъ по вѣнчния си изгледъ. Грѣшка бѣше да се опитваме да отъждествяваме тъзи описания съ земни нѣща, когато тъзия се отнасятъ до седемътъ планети на веригата, сфери, съвсѣмъ различаващи се помежду си, и една отъ които е нашата земя, нарѣчена Жамбудвипа. Възможно е тъзи описания да не сѫ въ съгласие съ модерните идеи за точни класификации, или пъкъ не сѫ строго научни, но у обикновените умове, за които тъзия сѫ предназначени, тъзия извикватъ живи и живописни картини. И когато съвременниятъ ясновидецъ застане на гледището, отъ което писателътъ на Пуранитъ е наблюдавалъ тази сцена, той ще види прѣдъ себе си сѫщата чудна панорама съ седемътъ планети, обиколени съ своите океани отъ неорганизирана материя.

Първи кржгъ.

Нека се върнемъ къмъ нашата картина отъ огнь и прозрачнитѣ планети, плуващи въ огнени морета.

Върху първата отъ тѣзи сфери, най-неопрѣдѣлената и най-силно нажежена, слиза първиятъ класъ лунни прародители. Тѣ даватъ първия моделъ на формитѣ, които ще служатъ за жилище на всички, които ги послѣдватъ. Идеятѣ за тѣзи модели сѫществуватъ въ ума на планетния Логосъ, но на прародителитѣ е оставена работата да моделиратъ първите форми отъ огнена материя, които ще служатъ за жилище на монадитѣ отъ лунната верига, когато слѣзатъ. Необходимо е тѣ да обладаятъ материата отъ веригата, защото безъ това какъ ще могатъ тѣ да образуватъ отъ нея формитѣ? Тѣ не могатъ да работятъ съ една материя, която не е тѣхна. И затова, първото нѣщо, което тѣ ще има да правятъ, е сами да минатъ прѣзъ всичкитѣ видове материя, и, като я натрупатъ около въздушнитѣ си тѣла, да я прѣобразуватъ посрѣдствомъ своя творчески огнь въ зародиши форми, които лека-полека, развиайки се и узвѣвайки, ще станатъ съ течение на вѣковетѣ формитѣ, които виждаме върху четвъртата планета отъ четвъртия кржгъ. Всѣки подкласъ изработва седемъ типични форми въ всѣко отъ природнитѣ царства, въ всѣка планета (защото, наистина въ всѣко царство има по седемъ типа, сѫществуващи редомъ), и тия именно сѫ седемъти на седемъти подкласове прародители въ всѣкой кржгъ. Въ първия този кржгъ тѣзи сѫ само ципести форми отъ огнена материя.

Характеристиката на първата планета А е тази, че тамъ нѣма нито една форма въ тази смисъль, както ние я знаемъ днесъ. Тѣй различна е тя отъ формитѣ, що ние знаемъ, че тя се нарича арупна, безформена. А, при все това, тамъ има форма, но не такава, каквато знае смѣртниятъ човѣкъ. Тя се нарича прототипна, т. е. идеална, съставена отъ есенцията на отвлѣчената мисъль — форма неопрѣдѣлена, промѣнила, смѣжна, съвършено непонятна и неуловима за конкретния духъ. Тя може да бѫде позната само по единъ начинъ, именно въ сила на факта, че когато слиза въ единъ по-доленъ миръ, тя се разпада на неизброймо число конкретни форми, всѣка отъ които спазва приликата си съ нея въ тази смисъль. че прѣставлява нейнитѣ сѫществени характеристики, и възпроизвежда нѣщо отъ нейния образъ. Може би ще разберемъ по-ясно работата, ако си помогнемъ съ едно интересно срѣдство, което е било едно време употребявано, въ първите времена на биологическата наука, за илюстриране на това, което се разбира съ израза „типъ“. Професоръ Оуенъ, изслѣдвайки сложния рѣдъ на млѣкопитающитѣ, се опиталъ да открие и комбинира тѣхнитѣ общихарактеристики. И той намѣрилъ, че сѫществуватъ известни сродства между млѣкопитающитѣ, напр., гръбначния стълбъ, че-

тири краищници, и пр. Тогава той събралъ всички общи черти у млъкопитающитѣ, които изследвалъ, и създалъ една форма, която не приличала на нищо въ свѣта: нито на земята, нито на небето, нито въ възуха, нито пъкъ въ водата, и която форма той нарекълъ „прототипъ на млъкопитающитѣ“. Това бѣше само една фантазия на учения мѫжъ, съ която той искаше да улесни нѣучиното изследване. Въ действителностъ, това, което той създаде по този начинъ, излѣзе по-вѣрно, отколкото самъ той очакваше. Подобни прототипове сѫществуватъ въ духа на Логоса за всѣко етно отъ природнитѣ царства: прототипове на минерали, на растения, на животни и на човѣци. Тѣ сѫществуватъ тамъ, само като идеи, идеи Платонови, както се казва понѣкога, защото Платонъ е придавалъ голѣмо значение на тѣзи идеи въ своята философия. Тѣзи идеи се намиратъ въ ума на Логоса, а архитектитѣ, т. е., Бархишадъ-праотцитѣ ги възпроизвеждатъ отъ ума на Логоса въ планетата А, най-висшата въ планетната верига. Ето защо тази планета А се нарича планета на прототиповетѣ, защото въ всѣки крѣгъ тамъ именно се намиратъ всички прототипове, които има да служатъ за основа на еволюцията на формите въ сѫщия крѣгъ.

Понѣкога Пуранитѣ загатватъ за тѣзи форми, и се опитватъ да ги опишатъ, но тѣзи описания изглеждатъ странни, груби и непонятни. Много отъ ученитѣ, които знаятъ нѣщо отъ най-новата наука, се подиграватъ съ старитѣ Мѣдреци, които сѫ се мѣчили да опишатъ тѣзи необикновени форми, съвсѣмъ различни отъ всичко, що човѣшкиятъ духъ е въ състояние днесъ да разбере. Но тѣзи Мѣдреци сѫ знаели нѣщо повече отъ съвременниятѣ учени: тѣ сѫ знаели за тѣзи прототипни форми, основите на всички форми, и тѣзи страни сѫщества, за които се говори въ Пуранитѣ, сѫ прототипове, а не форми, както тѣ сѫществуватъ въ нисшиятъ миръ. Нѣмамъ думи да изразя, нито пъкъ мога да дамъ представа за това необикновено творчес во—думи, които да дадатъ идея за тѣхъ, по-добра отъ тази, която ни даватъ Пуранитѣ, колкото и неопредѣлена, странна и груба да изглежда тя. Тѣ сѫ единственото описание, което стои най-близко до представата, която може да даде човѣшката рѣчъ.

Да минемъ къмъ слѣдната точка. Както вече казахъ, всѣки крѣгъ произвежда една отдѣлна еволюция: елементална, минерална, растителна, животна и човѣшка. Форми, които още не се срѣщатъ на една отъ планетитѣ, все пакъ сѫществуватъ въ ума на Логоса; тѣ вигаятъ надъ планетитѣ въ зародишно състояние, тѣй че въ атмосферата на една планета може да се чете най-ната бѫдеща история. Това, именно, е едно отъ тѣлкуванията на израза: „четене въ астралната свѣтлина“. И тѣй въ първата планета, въ първия крѣгъ отъ нашата верига, прародителитѣ сѫздаватъ прототиповетѣ на първите три елементални и минералното царства. Само типоветѣ отъ висшето елементално царство сѫ тогава зрели и съвършени. Тѣзи отъ срѣдното и долно елемен-

тални царства съз зародиши типове, а типоветъ отъ минералното царство съз само ядки (съмена), които съдържатъ въ потенциално състояние всичко, че има да се развива отъ тъхъ прѣзъ четвъртия кржъ. Първиятъ класъ Бархишадъ-прадорители облича тъзи прототипове въ прозрачна материя, и населява съ тъхъ нажежената планета. Въ атмосферата на планетата, други гъри класове Бархишадъ-праотци се занимаватъ съ зародиши на бѫдещето растително царство отъ втория кржъ, съ зародиши на бѫдещето животно царство отъ третия кржъ, и съ зародиши на бѫдещето човѣческо царство отъ четвъртия кржъ. Тъзи зародиши въ нищо не приличатъ на растителните, животните и човѣчески форми: това съз само кристализации -- ако може така да се говори за една тъй деликатна материя — агрегати отъ материя; тъ се покоятъ въ лоното на природата също тъй, както зародиши въ утробата на майката, и много право е рѣчено, че когато стигнемъ да разберемъ мистерията на израсването на човѣка, цѣлиятъ творчески планъ ще се разкрие прѣдъ нашите очи.

И така, върху тази планета А прародителите съз на работа: тъ създаватъ прототиповете, както се каза, обличатъ се сами въ формите, които създали, и тогава минаватъ бѣрже прѣзъ зародишините форми въ околната атмосфера, за да събудятъ въ тъхъ първия зачатъченъ животъ. Тъ минуватъ на планетата В, втората, дѣто фасониратъ умножените конкретни форми, произлѣзли отъ оригиналните прототипове. Нѣма нѣкаква чувствителна промѣна въ формите, населящи околната атмосфера: всички усилия съ посветени на елементалното и минералното царства, въ което е направенъ голѣмъ прогресъ. Отъ тамъ на третата планета С тъ фасониратъ по плѣтни форми, но и тъзи съ все още само едно сглъстяване на огъня, както можемъ да видимъ въ единъ огънь слоеве отъ бѣль и жълть пламъкъ, а слѣдъ това, и червенъ жаръ. Такива съ единствените видими разлики, които могатъ да бѫдатъ наблюдавани въ огъня на послѣдователните планети.

Най-сетне тъ идвашъ на земята, дѣто минералите стигатъ до физическо състояние, а останалиятъ форми все още стоятъ въ атмосферата наоколо. Зародишините форми на минералите се появяватъ смѣжно върху нашата нажежена земя въ видъ на тѣнки и свѣтли ципи, и т. н., докато се стигне до седмата планета. Въ това време цѣлото минерално царство е сформирано, макаръ че въ това ципесто състояние тъ не прѣставляватъ минерали, такива, каквито ги знаемъ ние — твърди, кристални и пр., а само една горяща газова маса. Всичко, което днесъ съществува въ минералното царство, се намира въ послѣдната планета на този първи кржъ въ ципести, тѣнки зародиши, за да станатъ по-богати, по-плѣтни, по-силни, и по-сложни прѣзъ послѣдващите кржгове.

Немного онайд и отондадъ че неадѣнищага съ плаце възложи

✓ Работата на праотците може да се резюмира така: на планетата А тъй създават седемтър прототипове на респективните седем природни царства; на планетата В тъй умножават формите, съдържащи съществените характеристики на всички прототипи; на планетата С тъй дават по-голема плътност на тези форми; на планетата Д тъй ги фасонират във материя още по-плътна; на планетата Е тъй ги усложняват и почват постепенно да ги обработват; на планетата F тъй ги създават от материя още по-гънка, и най-сетне, на планетата G тъй ги усъвършенстват. Тази е методата, по която прародителите работят във всякой кръгъ, макар че само във първия тъй се обличат със материата, и живеят във нея връбмено, за да я усвоят за работа. При своята строителна работа тъй си служат само със горните четири състояния от материята на всички миръ. Когато първият класъ Бархишадъ-праотци върши описаната работа върху всичка една от планетите, лунните монади, слизани във земната верига, влизат на готово във сътворените и следът това на туснати от тяхъ форми. Слизайки от луната, монадите влизат най-напредъ във елементалните царства, и през тяхъ — във минералните и други форми, напуснати от праотците. Тяхните седем класове, както видяхме вече, съдържали различни степени на еволюция и, следователно, съдържали различни сили. Некои от тяхъ, най-младите, във лунната верига едвамъ съдържали слабъ съзнателен животъ. Други от тяхъ съдържали тамъ през лунните царства и съдържали до типовете на лунните животни форми. Тази разлика във степените на израсването и във еволюцията на съзнанието има едно забележително последствие: колкото монадата е по-напреднала, толкова по-бързъ бива нейният прогрес във света на формите, и от тукъ започва винаги все по-големата разлика между разните класове през време на еволюирането им. Нисшите остават все по-назадъ и по-назадъ вследствие бързината на прогреса у по-развитите. Най-добрият начинъ да символизираме това (казвамъ само да „символизирам“, защото тези, които остават назадъ, съдържат $\frac{1}{7}$ от всичките монади във даденъ класъ) е да си припомнимъ аритметическата и геометрическата прогресии. Напр., ако излизаме от 3 и прибавяме по 3, ние ще получимъ 3, 6, 9, 12, което ще ни даде представа за първия начинъ на прогресиране. Но, ако вземемъ геометрическата пропорция, ще получимъ 3, 9, 27, 81. Разликата е очевидна. Споредъ първата метода ние имахме само 12 във четвъртата фаза, когато споредъ втората метода имаме 81. И така разликата се дължи на различните методи. Приблизително същото нъщо става и със лунните монади: когато тяхният първи класъ върху планетата А стигне до най-долния етап подорганически човешки форми, той е вече миналъ през 43 типа от форми, когато последният класъ е миналъ едвамъ първия от седемте етапи на най-долното елементално царство.

во. Пързиятъ класъ пътуза седем пъти по бърже отъ по-слѣдния. Въ края на първия кржгъ, пързиятъ класъ отъ лунните монастири миналь презъ 49 стадии отъ еволюцията на формата, т. е., седем стадии въ всъко отъ седемтѣ царства, което презъ сѫщото това време, най-долниятъ класъ, седмиятъ, е миналъ само презъ седем промѣни на еволюцията на формата — седемтѣ, които съставляватъ най-долното отъ елементалните царства. Презъ останалите кржгове, монадите отъ първия класъ не минуватъ презъ никое отъ долните царства, а влизатъ направо въ човѣшкото царство. Когато се свърши пързиятъ кржгъ, настава пралая, т. е., нѣколко вѣка почизка, преди да се поднови пакъ създаването на форми.

Втори кржгъ.

Тогава започва вториятъ, кржгъ и вториятъ класъ Бархишадъ-прастци се залавя за работа. Тѣ снематъ прототиповете на растителните форми върху планетата А, даватъ имъ конкретни форми върху планетата В, сгъстяватъ ги върху планетата С, и върху D тѣ ставатъ физически. Въ това време зародишните форми на животните и човѣците оставатъ въ атмосферата и продължаватъ да прогресиратъ. А човѣшките зародиши, които презъ първия кржгъ сѫщимали само страни кристални форми, подобни на тѣзи отъ минералното царство, се развиватъ сега по начина на растенията или дърветата — съ гигантски влакна, въ нищо ненаподобявящи човѣчка, макаръ че тѣзи растителни форми и днесъ още се намиратъ въ човѣшкия ембрионъ. Презъ този кржгъ строителите въвеждатъ въ всичките тѣла газови частици отъ третото подполе.

Трети кржгъ.

Да минемъ въ третия кржгъ. Планетите сега сѫ много попътни, макаръ че още сѫ свѣтияци и етерни. Тукъ се развиватъ животните. Тогава работи третиятъ класъ Бархишадъ-прастци, и съ увеличаване на плътността, тѣ снематъ зародишните прототипове на животните, даватъ имъ конкретни фигми, които върху планетата D достигатъ по-голяма опредѣленостъ. Ние виждаме човѣшките зародиши, които сѫ се умножили търде много съ придошли отъ втория кржгъ,¹ да плуватъ въ атмосферата на планетата, вземайки страни животни форми — чудовищни, отвратителни, гигантски сѫщества, прилични на маймуни, съ ясенъ печатъ на своя животински произходъ въ своите зародишни форми. Човѣшкиятъ зародиши сега, презъ време на развитието си, още носи слѣди отъ този периодъ. Презъ този кржгъ, строителите въвеждатъ въ всички тѣла водни частици отъ вторите подполета.

¹ Вижъ преди — стр. 24.

Четвърти кржгъ.

Тогава почва четвъртиятъ кржгъ. Четвъртиятъ класъ Бархищадъ-праотци, тѣзи, които имагь етерни тѣла, се залавятъ на работа и прѣнасятъ на планетата А човѣшките прототипове; чудесни прототипове на това, каквото ще прѣдставлява човѣкътъ — и което той дѣйствително прѣдставляза — защото тамъ сѫ прототиповете на седемтъ раси. Шестата и седмата се различаватъ по блѣсъка и хубостъта си, и даватъ прѣдстава за това, кѣто ще прѣдставляватъ развититѣ типове на бѫдещите раси и кржгове. Слѣдъ това виждаме още да слизатъ и да увеличаватъ плътностъта си формите, които има да се развиватъ върху четвъртата планета — нашата земя. Най-сетнѣ ние стигаме до една по-солидна почва, поемаме си джха слѣдъ това дълго хвърчене изъ пространството, пристигаме на земята, — не съвсѣмъ такава, каквата я знаемъ днесъ, но все пакъ това е нашата земя, която ни е по близка отъ другите планети.

Слѣдъ като пристигнахме и си починахме, нека се огледаме наоколо. Страненъ свѣтъ съ ужасни бури, дѣто гигантските природни конзулции приличатъ на събарянето на цѣли планини; вулканически изригвания на горяща лава, шумъ на гигантски вълни, подигащи цѣли скали и хвърлящи на въздуха цѣли планини, като да си играятъ съ тѣхъ. Огънъ тече навредъ; навредъ циклони, рагани и бури — състояние на такова едно сътресение, което изглежда несъвмѣстимо съ съществуването на нѣкакъвъ животъ въобщѣ. Въ малъкъ размѣръ това напомнява първия кржгъ, само че сега шумътъ е по-голѣмъ поради по-голѣмата плътностъ на материята. И тутъ сѫщо царува навредъ силниятъ и шуменъ огънъ. Въ грѣдължение на 20 корори (200,000,000 години) тѣзи сътресения продължаватъ „непрѣкъжнато, слѣдъ това тѣ сгаватъ периодически и съ голѣми междини“¹, Праотците сѫ тамъ — майстори на всичката тази работа.

Изминаватъ неизбрими години отъ началото на четвъртия кржгъ, върху тази планета D, въ което врѣме природните духове работятъ върху формирането на минералите, растенията и нисшиятъ видоѣ животни. Първѣдъ този голѣмъ хасъ тѣ полагатъ голѣми усилия да създадатъ нови организми отъ старите остатъци отъ последния кржгъ, останали на планетата, слѣдъ като животъ-вълната се е оттеглила отъ тамъ. Резултатътъ е: всички видове чудовища между човѣка и животното, влѣчуги отъ различни видове, които се появяватъ всрѣдъ пламъците, пѣната и вихрените облаци — произведения на „чирашка рѣка“, би казала науката. Но тѣ сѫ работи на нисшиятъ деви, природните духове, на които липсва ржководството отъ страна на Владиците на формите. Когато наближава краятъ на великите сътресения, Владиците на формите идватъ да видятъ, дали земята е вече готова за създаването

¹ С. Д. II. 236.

на човеъкъ. Тогава биватъ пометени всички тѣзи нисши форми отъ земята, и тя заприличва на необятенъ океанъ отъ развилнувана вода, лишенъ отъ обитатели, дѣто твърдата земя се губи подъ водната пустиня. Постепенно се показва на повърхността една точка отъ първия материкъ — върхътъ на *Планината Меру*, носътъ на съверния полюсъ, началото на Свешената въчна земя, Земята на девитѣ, нарѣчена *Шветадвипа*, бълиятъ островъ, централниятъ материкъ, и понѣкога *Жамбудвипа* — название, давано и на цѣлата земя. Парситѣ я наричатъ *Айрияна Ваежо* и съ право твърдятъ, че тѣхниятъ великъ пророкъ Заратустра се родилъ тамъ. Планината Меру, осъта на нашата земя, макаръ че се е подала на полюса, има коренигъ си въ Хималаите — „пояса на свѣта“. Постепенно тази земя изплува на повърхността на вълнуващите се вѣди, които покриватъ неизстината още планета, и, подобно на седмолистенъ лотусъ, около планината Меру, като тѣхнъ центъръ, се показватъ седемъ голъми носове, чиито краища по нѣкога се наричатъ *Пушкага* — название, което съ право принадлежи на седмия материкъ — и именно тѣзи седемъ носове съ тѣхната централна част съставляватъ Въчната земя. Върху тази именно земя трѣбва да се зароди всѣка раса на свой редъ, съвсѣмъ независимо отъ това, кждѣ ще живѣе тя подиръ това. Това е люлката на всичките раси подъ управлението на *Друва*, Господарь гъ на Полярната звѣзда. „Полярната звѣзда бди надъ нея съ зърко око отъ зората до свѣршека на полумрака на единъ день отъ Великото Дихание“. ¹ Тази земя, прочее, се показва на повърхността, готова да приеме своите обитатели, и нейниятъ климатъ е една чудесна пролѣтъ. Тогава се раздава звучниятъ гласть на Владиците, които сѫ мирови управители. Ето колко великолѣпно се изказва по този въпросъ *Книгата на Мѣдростта*.

„Великиятъ Арахангели² извикаха Владиците на луната съ въздушните тѣла: „Създайте човеъци, човеъци отъ вашето естество. Дайте имъ тѣхните вътрѣшни форми. Тя ще имъ създаде външните облѣкла. Тѣ ще бѫдатъ мажки женски. Сѫщо и Владици на пламъка“...! Всѣкой се отправи за мѣсто назначението си. Тѣ бѣха седемъ, всѣкой съ свое то назначение. Владиците на пламъка останаха назадъ. Тѣ не искаха да отидатъ, не искаха да създаватъ. Седемъ легиони, Владиците родени чрѣзъ воля, подбудждани отъ Духа, който дава живота, отдѣлиха човеъците отъ себе си, всѣки въ своята зона. Седемъ пѫти седемъ сѣнки на бѫдещи човеъци се родиха, всѣка съ своя цвѣтъ и родъ — всѣка по-долня отъ своя баща. Бащите, безкостните, не можеха да дадатъ животъ на сѫщества съ кости. Тѣхното потомство бѣха сѫщества безъ форма и безъ умъ. Затова именно ги нарекоха сѣнки (образци)³.

¹ С. Д. II. 6.

² Chohans — висши духовни сѫщества, които живѣятъ и работятъ безъ физически тѣла.

³ С. Д. II. 17, 18.

Четвърти кржгъ. Първа раса.

Четири класа лунни монади сѫ готови за въплощаване въ човѣшки форми, и Бархишадъ-праотци слизат върху нашата планета на Свещената вѣчна земя, отдѣлватъ отъ своите етерни тѣла една сѣнка, единъ зародишъ на животъ, имашъ силата да се развие въ човѣшка форма. Това е голѣма влакнеста форма, безъ полъ — едно празнно сѫщество, плувашо въ гжстата атмосфера и въ димящитѣ морета. Тѣ се носятъ на произвола, неопредѣлени, промѣниливи, смѣтни форми отъ етерна материя, криещи въ себе си зародишитѣ на всички форми, сѣбирані отъ праотци прѣзъ минали еволюции; имащи цвѣта на ясната луна, желтеникаво-бѣль съ промѣниливи отсѣнки. Четвъртиятъ класъ на Бархишадъ-праотци, които тѣй сѫ дали зародиша на животъ за създаването на физическата форма на човѣка, има, както видѣхме, седемъ различни подкласове, всѣки отъ които заселватъ единъ отъ седемътѣ носа: „Тѣ бѣха седемъ, всѣкой съ назначението си... отдѣлиха човѣцитѣ отъ себе си, всѣки въ своята зона. Но писано е още: „Седемъ пѫти седемъ сѣнки бѫдещи човѣци бѣха родени“, и естествено се повдига въпросътъ, за какво бѣше потрѣбно това седморно увеличение. То е, защото всѣки класъ отъ Бархишадъ-праотци не брои само седемъ подраздѣления на различни степени на развитие, както вече обяснихме, а, освѣнъ това, всѣко отъ тѣзи седемъ подраздѣления — които сѫ само разни степени на еволюцията — включаватъ и членове отъ седемътѣ типа, за които говорихме. Оттамъ „седемъ пѫти по седемъ“. Лунните монади, като стоящи още на тѣй различни степени на еволюция, не можеха да се приспособятъ къмъ сѣнките отъ една само степень. Монадите влѣзоха въ сѣнките, съответни на разлитието, което сѫ достигнали прѣзъ първите три и половина кржгове. Необходими сѫ били много видове и степени, за да може да има за всѣка монада едно жилище, подходяще ней, а тѣзи потрѣбни условия сѫ били приготвени отъ 49-ти подраздѣления.

Тѣзи промѣниливи форми се измѣкватъ изъ етернитѣ тѣла на тѣхните праотци — по сѫщия начинъ, както се вижда етерниятъ двойникъ да излиза отъ тѣлото на медиумитѣ — и това сѫ първата човѣческа раса. „Човѣческа“? ! — ще каже нѣкой. „Человѣческа ли е тази форма, странна, разтѣгаща се, неопредѣлена, подобна повече на кჯъ отъ лѣпка въ тиня, като минимиатъ Батибиусть, отколкото на човѣшко сѫщество? Защо да я наричаме човѣческа?“. Но защо пъкъ да наричаме човѣческа първата сбирщина отъ зародиши клетки, които въ угробата на майката нѣматъ нищо общо съ човѣческата форма? Защо го наричаме човѣчески зародишъ? Затова, защото въ тази форма, която нѣма нищо човѣческо, се тай бѫдещиятъ човѣкъ, който ще еволюира, и защото въ нея не може да се развие нищо друго, освѣнъ само човѣкъ. Слѣдователно,

при все това, че формата нѣма познатиятъ изгледъ на човѣкъ и макаръ, че това е само единъ зародищъ на бѫдещия човѣкъ, ние го наричаме „човѣчески“, защото витаещата надъ него монада е достигнала равнището на човѣка, и защото това название подхожда, ако не на външния изгледъ, то поне на затворения въ тази форма животъ. Ето защо, прочее, ние по сѫщите съображения казваме, че тогава е била създадена първата *човѣческа раса*.

Тѣзи голѣми форми блуждаятъ насамъ-натагъкъ, безчувствени и пасивни. Както видѣхме, понеже съзнанието се намира върху духовния миръ, то може само много слабо да въздѣйствува върху тѣзи лошо формирани тѣла, надарени само съ единъ слабъ слухъ и съ единъ неопрѣдѣленъ усътъ за огъня. Понѣкога ги наричатъ „раса на богове“, защото единственото съзнание, което тѣ иматъ е отъ едно много възвишено естество. Тѣхъ ги наричатъ сѫщо „синове на иога“ защото праотците сѫ имъ дали своите сѣнки, бидейки потънали въ медитация. Тѣ биватъ наричани даже и „самородени“, защото не произхождатъ отъ човѣчески родители. Тѣ именно сѫ вториятъ Адамъ на еврейските книги. Праотците, прочее, даватъ своите етерни сѣнки, оживяватъ ги съ своя електрически огънь, галванизиратъ ги, така да се каже, за дѣйностъ. Въ тази си работа тѣ сѫ подпомогнати отъ слънцето, което въ отвѣтъ на позива за подкрепа, отъ страна на повелителя на природните духове, изпраща своите съживителни лжчи, слънчевия огънь. „Тѣзи три, благодарение на своите съединени усилия, произвеждатъ една добра форма. Тя може да стои права, да върви, да тича, да се накланя или да хвърчи. Но все пакъ тя си остава само една сѣнка, на която липсватъ чувства“.¹ Планетата която управлява тази първа раса, е слънцето, или по-вѣрно, мистичната планета Уранъ, която прѣставлязва.

Тѣзи сѫщества се множатъ чрѣзъ дѣление, или пжпкуване — единствените възможни за тѣхъ начини на множене, както днесъ противстѣтвятъ — сѫщества, съ които иматъ най-голѣмо сходство. Тѣ растатъ, слѣдъ това се дѣлятъ най-първо на двѣ равни половини, и по-сетенѣ на нееднакви части. По този начинъ тѣ произвеждатъ своите потомци, които, на свой редъ, като израстатъ, по сѫщия начинъ се размножаватъ. За да имаме представа за гози процесъ, трѣбва да прослѣдимъ множенето на амебите днесъ.

Въ тази първа раса не се виждатъ ясни подраздѣления на подраси, макаръ че въ нея има седемъ етапи растене, седемъ промѣни въ еволюцията. Никой не умира: „нито огънь, нито вода могатъ да ги унищожатъ“², тѣй като огънътъ е тѣхна стихия, а тѣ не съзнаватъ водата. Когато настава врѣмето да се

¹ С. Д. II. 18.

² С. Д. II. 20.

появи втората коренна раса, природните духове обиват сънките съ единъ видъ черупки отъ по-плътна материя, и „външността на първигъ стана вътръшность на вторите“.¹ Така, първата раса изчезва неусъщно въ втората, и сънката, която е била тѣлото на първата раса, става етеренъ двойникъ на втората.

Въ продължение на периоди съ непозната дължина, докато съществува първата раса, земята се успокойва, катаклизмите почватъ да ставатъ само мъстни, а не както по-рано, всеобщи. Постепенно почватъ да изплуватъ върху повърхността на водната пустиня по-голъмиземи, продължение на носовете на първия континентъ, образуващи една голъма подкова. Това е вторият материикъ, нареченъ хиперборейски, или *Плакша*. Той заема съверната част на Азия заедно съ Камчатка и Гринландия, на югъ граничи съ едно голъмо море — тамъ, дѣто днес е пустинята Гоби. Шпицбергенъ, както и Швеция и Норвегия, съставляватъ част отъ тази материикъ. На юго-западъ той обгръща и Великобритания и се простира до Бафинския заливъ, чийто остатъци сѫ днешните острови. Климатътъ е тропически, и буйна расителност покрива огрѣваните отъ слънцето поляни. Названието на този материикъ не бива да ни навежда на обикновената асоциация на идеитъ, напротивъ, това бѣше една честита страна съ прѣзобилна жизненост. Тази областъ се измѣня, когато нейните обитатели я напуштатъ поради климата ѝ. По-нататъкъ този материикъ е билъ унищоженъ отъ многообразни катаклизми.

Четвърти кръгъ. Втора раса.

Втората раса се явява, и прѣзъ време на трайното си проявява дза типа, слабо надарени съ интуитивно съзнание. Тя проявява харacterната двойност на този видъ съзнание, видима въ физическите промѣни, както и въ нейните двѣ чувства — слухъ и осезание; сѫщо и въ нейното съзнаване огъня и водата, както вече бѣше обяснено, когато говорихме за еволюцията на монадите.

Человѣците отъ втората раса се наричали *Кимпуруши*, т. е., чада на слънцето и луната, „чада на желтъ баща и бѣла майка“², слѣдователно, чада на огънь и вода, и сѫ родени подъ планетата Юпитеръ, *Брихаспати*. Тѣх-чиятъ цвѣтъ е златно-желтъ съ отсънки отъ оранжево до лимонено-желто. Тѣзи форми съ жизни цвѣтове, влакнести, нѣкои дърводидни, нѣкои полужivotни, други пъкъ по-ти човѣчески, блуждаятъ насамъ-нататъкъ, плуватъ, хлъзгатъ се, катерятъ се, викатъ се единъ-другъ като съ флейтози тонове, изъ великолѣпните тропически лѣсове, зеленѣещи се на слънцето, или дѣто изобилстватъ цвѣти и пълзящи лиани. Всичко това представлява една великолѣпна картина, дължима на блѣсъка на природата въ нейната буйна

¹ С. Д. II. 18.

² Сѫщо II. 19.

младост, пръзобилна жизненост, движение, цвѣтъ — картина рисувана отъ една гигантска ржка съ бои отъ ослѣпителна красота.

Както казахме вече, тази втора раса изработва два главни типове — ранень и късень. Въ първия нѣма никакви слѣди отъ полъ, сѫществата сѫ безполови, и се множатъ по-срѣдствомъ разширяване и пѫпкуване, както първата раса. Обаче, щомъ формитѣ почватъ да ставатъ по-твърди и обвити съ поплътна черупка отъ земна материя, този видъ множене се оказва вече незъзможенъ. Тогава тѣ почватъ да излъчватъ изъ себе си извѣстни малки тѣлца, фигуративно нарѣчени „капки потъ“ (зашто то тѣ действително излизатъ както потъта отъ човѣшката кожа); тѣзи малки тѣлца, лѣплivi и опалоцвѣтни, се втвърдяватъ постепенно, растѣтъ и приематъ различни форми. Въ Пуранитѣ четемъ, че всички раси сѫ произлѣзли отъ кожнитѣ пори на своите праотѣди. Тамъ намираме сѫщо, че *Вирахадра*, из-пратенъ отъ *Махадева*, за да тури край на жертвоприношенията на *Дакша*, произвель прѣзъ кожнитѣ си пори мириади странни форми. Въ Пуранитѣ намираме много слѣди отъ този видъ множене, и изслѣдането физическата еволюция на човѣка ни помага да разберемъ по-добре този вѣпростъ.

По-нататъкъ, съ течenie на врѣмeto започватъ да се забѣлѣзватъ леки слѣди отъ полове въ тѣзи „родени отъ потъта“, отъ втората раса. Това сѫ още рудименти на двата пола, и затова се казва, че били лагентни андрогинни полози органи.

При изслѣдането на сегашната еволюция на нисшите царства ние пакъ срѣщаме тѣзи начини на множене, което показва доколко природните духове сѫ слѣдвали вичаги сѫщия планъ, безкрайно разчлубенъ въ подредностите си, но единъ въ своятѣ принципи. Всички млѣкопитающи сѫ произлѣзли отъ зародиши, хвърлени отъ тази втора раса човѣци; животни, по нисши отъ млѣкопитающите сѫ били сътворени отъ природните духове споредъ тиologie, изработени прѣзъ третия кръгъ, и, понѣкога, помагайки си съ човѣчески емблемации.

Прѣзъ това врѣме земята се промѣня бавно. „Великата Майка зачева подъ водите... Тя зачева усилено за третата (раса), и нейнigъ кръсть и пѫпъ излизатъ надъ водите; това е поясътъ свещената *Химаватъ*, която опасва свѣта¹“ Великото море, южно отъ Плакша, покрива пустинята Гоби, Тибетъ и Монголия; изподъ неговите води на югъ се подава голѣмата Химаййска верига, и южно отъ нея бавно се подава сула чакъ до Цейлонъ, Суматра, Австралия, Тасмания и Острорвите на вѣзнесението; на западъ тя се простира до Мадагаскаръ и една частъ отъ Африка. Всичко това, заедно съ Швеция, Норвегия, Сибиръ и Камчатка, които вече сѫществуватъ, съставлява единъ голѣмъ материикъ, огромната Лемурия, люлка на

¹ С. Д. II. 419.

човешката раса, въ която човекът получава своя умъ. Древната история нарича този материку *Шалмали*. Въ течението на вековетъ този големъ материку прѣтърпѣва много разкъсвания, и се прѣобръща на големи острови. Отъ врѣме на врѣме големи вулканически изригвания, гигантски землетърси откъсватъ отъ него големи късове. Едно постепенно понижение на почвата потопява временно Норвегия. 700,000 години прѣди почването на еоценовата епоха отъ третичната ера наставатъ силни вулканически изригвания; на дъното на океана зинаха пропасти, и Лемурия, като континентъ, изчезна, оставяйки, като слѣди, само Мадагаскаръ, Австралия и Островите на възнесението. Прѣзъ врѣме на съществуването на Лемурия, и около срѣдата на развитието на нейната раса, настава големата промѣна на климата, която унищожава остатъка отъ втората раса и нейното потомство, — първоначалната трета раса. „Осъта на колелото се наклони. Слънцето и луната не свѣтѣха вече върху главите на тази част отъ *роденитѣ отъ потъта*; човециятъ се научиха да познаватъ снѣга, леда, мраза; и хора, растения и животни изгубиха отъ ръста си¹. Великолѣпните тропически цвѣтове поблѣднѣватъ подъ диханието на царя на ледовете; започватъ полярните шестмесечни дни и нощи, и за известно време върху остатъците отъ Плакша се вижда само рѣдко население.“

Четвърти кръгъ. Трета раса.

Въ третата раса, както трѣбаше да очакваме по аналогия, намираме три типа силно развити, които ще наречемъ: първоначаленъ, срѣденъ и послѣденъ. Също както първата раса (въ свръзка съ Духа) проявява единство, втората (въ свръзка съ духъ-интуицията) проявява двойственостъ, а третата (въ свръзка съ духъ-интуиция-умътъ) ще прояви тройностъ.

Въ първоначалния типъ, типъ I, начинътъ на множенето е този на послѣдния типъ отъ втората раса: изпращане мека и лѣплива еманация, „потъта“. Тѣзи тѣла се втвърдяватъ при втората подраса. „Капките ставатъ твърди и валчести. Слънцето ги стопли, луната ги охлади и фасонира; вѣтърътъ ги хранише до деня на зрѣлостта имъ²“. Постепенно, тѣзи меки тѣла закоравяватъ и взематъ форма на яйце, яйце, което и днесъ още е начало на всѣкой зародишъ. Въ бѫдеще именно прѣзъ такова яйце ще минуватъ всички форми, прѣзъ време на първите стадии на своята еволюция. Тѣзи форми взематъ една външностъ, по-близка до човѣческата: латентни андрогини. Този първоначаленъ типъ на третата раса обема двѣ подраси: „роденитѣ като потъ“, у която едвамъ се показва началото на полозетъ, и втора, пакъ „родени като потъта“, но окончателно ан-

¹ С. Д. II, 343, 344.

² С. Д. II. 20.

рогинни, напълно човешки по външность, обвiti съ една материална обвивка, която се втвърдява. Тък съ наречани „синове на пасивната иога“ — дотамъ съ тък бъзъзнателни по отношение на външния свѣтъ.

Въ срѣдния типъ, типъ II, въ третата подраса, малкитъ се развива вътре въ обвивката, която сега е една черупка, развива въ двойни полови органи, и веднага слѣдъ раждането си, чрѣзъ счупване своята черупка, съ напълно развити — подобно на пилетата, които веднага могатъ да вървятъ и тичатъ. Тък съ хермафродити, за коиго ще говоримъ слѣдъ малко, защото ставатъ обиталище на Владиците на Мъдростта. Тази фаза дава своето име на типа II. Въ четвъртата подраса множенето става все още посредствомъ яйца, но въ сѫществата единътъ отъ половетъ започва да прѣбладава, докато се явяватъ двата пола, както ги знаемъ ние сега; и слѣдъ врѣме малкитъ ставатъ безпомощни, тъкъ че къмъ края на четвъртата подраса вече не могатъ да ходятъ, слѣдъ като излѣзатъ изъ защитната обвивка.

Човѣшкиятъ зародиши все още минува днесъ прѣзъ тѣзи стадии на развитие: амебовидната форма на първата раса, влакнестата форма на втората, безполовото състояние на първите стадии се замѣня съ хермафродитизма и, лека-полека, мъжкиятъ или женскиятъ полъ почва да прѣбладава, опредѣляйки пола, както въ третата раса. За забѣлѣзване е, че слѣдитъ отъ този хермафродитизъмъ не изчезватъ никога, нито при зрѣлостта даже, и всѣкой отъ половетъ запазва известниrudименти отъ другия полъ.

Интересно е, че въ ичдийската литература константираме въ митоветъ — които съ по-вѣрни отъ историята — многобройни слѣди отъ различните начини на множене отъ първите вѣмина. Така, въ разказа за жертвотричошението на Дакша, тѣзи разни начини съ изброени така: „родени отъ яйце, отъ пâрз, чрѣзъ никнене, отъ кожни пори и само на края, отъ матрица¹.“

Въ типа III — послѣдния отъ третата раса — петата подраса все още се множи посредствомъ яйца, въ които прогресивно се развива мъжкиятъ човѣшки плодъ, но яйцето постепенно се задържа въ утробата на майката, и дѣтето се ражда, както днесъ, слабо и немощно. Въ шестата и седмата подраси половото множене става всеобщо. Този послѣденъ III типъ отъ третата раса е готовъ да приеме Манасапутрите.

Раздѣлянето на половетъ прѣзъ врѣме на 4 та подраса, въ срѣдния типъ на III-та раса е ставало въ края на вторичния периодъ, прѣди $6\frac{1}{2}$ милиони години, когато расата бѣше вече сѫществувала много повече години. Слѣдъ това пъгвитъ подраси скоро изчезватъ, главно при рѣчената катастрофа. Божествените царе слѣзоха на земята прѣди раздѣлянето на половетъ, влѣ-

¹ С. Д. II. 193.

зоя въ висшите форми на сръдния типъ отъ III раса, и съ наречени андрогини или божествени хермафродити. Тъ даватъ на тези форми една небесна красота, огромен ръстъ и великолепни черти и външность. Съ тъхното слизане на земята и съ разделянето на половетъ, което последва, се свършва Сатия Юга на земята.¹

Първиятъ типъ се родилъ подъ планетата Венера (*Шукра*), и хермафродитътъ се развива подъ нейното влияние. Разделянето на половетъ се извършва подъ планетата Марсъ (*Лохитанга*), носител на Кама — страстта. Както всички земни форми, човекътъ е ималъ тогава гигантски ръстъ, ако го сравнимъ съ днешния. Съвременникъ на птеродактила, мегалозаура и други гигантски животни, той тръбвало да се бори съ тъхъ. Органите на зрението се развиватъ въ тази трета раса: най-напредъ едно само око въ сръдата на челото, по-късно наречено „трето око“, следъ това двѣ очи. Но тези последните малко съ служили на човекътъ отъ III раса, дори до седмата подраса, и чакъ въ IV раса двѣ очи ставатъ нормални органи на зрение, а третото око се отдръпва навътре въ мозъка, дъто се пръвръща въ това, което днесъ се нарича *Glandus pinealis* (желъдообразна жлеза).

Тази трета раса имала червенъ цвѣтъ на кожата, съ много разнообразни отсънки. Божествените андрогини имали блъскаво-златенъ цвѣтъ съ неописуемо сияние и великолѣпие, търдѣ много увеличавани още и отъ мълниите на единственото око, прилично на скъпоцѣненъ камъкъ въ своето блъскаво гнѣздо. Жалко впечатление правятъ подиръ това лошите и несъвършени форми съ керемиденочервень цвѣтъ на първите маже и жени слѣдъ разделянето на половетъ. Тъ иматъ гигантски ръстъ, и съ своята съотвѣтна ширина даватъ представа за необикновена сила, толкова прѣишаваща тази на днешните човеки, колкото тази на анеплатеридите и палеотеридите около тъхъ съ надминували онази на биволя, елена, коня, тапира и носорога, които съ тъхни потомци. Съ своето ниско и полегато чело, съ тъмно-червения блъскъ на окото си, съ сплѣскания си носъ и тежки и издадени напредъ челюсти, тъ представляватъ едно зрѣлище, отвратително за днешния вкусъ.

Споменътъ за третото око е останалъ да съществува въ гръцката легенда за циклопите — име, давано по късно на човекътъ, които съ имали само едно око, и въ легендата за Одисея, човекъ отъ IV раса, който убива единъ циклопъ отъ третата, съ едно единствено и централно око. Това трето око, развито подъ влиянието на монадата, на Духа въ човека, имало много по-

¹ Древната Мъдрост раздѣлва врѣмето на голѣми периоди врѣме, наречени Махаюга (голѣма юга). Този голѣмъ периодъ се състои отъ: Сатия юга, лѣтъ 1,728.000 год., Трета юга — 1,296,000 год., Двата юга — 864.000 год. и Кали юга. „Черния периодъ“ — 432,000 год. Ние се памираме сега въ последния, 5021 г. отъ началото му. (Прѣв.)

силна зрителна способност отъ двѣтѣ очи, които се явяватъ по-късно, или, да говоримъ по-точно, прѣставлява по-малко прѣчки на способността на монадата за всички възприятия. Когато монадата почнала да отстъпва прѣдъ разума, физическата природа тържествува, и двата слаби органи на зрѣние, които наричаме очи, постепенно се развиватъ; макаръ да сѫ прѣставлявали по-голѣма прѣчка на способността на монадата за външни възприятия, тѣ даватъ една по-ясна картина за прѣдметите, и биватъ приспособени за едно все по-ясно и по-ясно виждане. Третото око е било повече приспособено за схващане материията въ нейната цѣлостъ, отколкото въ подробностите, и неговото временно затваряне само способствува за развиване на по-голѣма ясность въ виждането. Тѣзи мнimi диваци, диваци само по външностъ, сѫ имали богата интуиция, и лесно сѫ реагирали на влиянието на божествените царе, които ги управлявали. Подъ тѣхно ржководство тѣ постройватъ голѣми градове, циклопски храмове, тѣй здрави, че и до днесъ сѫ се запазили тѣхни останки, и Шамбала, светиятъ градъ, свещената обителъ, стои като незиблемъ свидѣтель на силата, що го е построила, и на гения, който е далъ идеята за плана му. За тази цивилизация ще говоримъ по-нашироко въ главата за интелектуалната еволюция.

* * *

Ролята на Бархишадъ-праотците въ еволюцията на расите.

Прѣди да свршимъ изучаването на физическата еволюция, дѣто Бархишадъ-праотците играятъ тѣй важна роля, нека хвърлимъ единъ погледъ върху участието, което тѣ взематъ сенъ въ еволюцията на расите.

Слѣдъ като даватъ своите сѣнки на първата раса, тѣ напуштатъ земята и вълизатъ за извѣстно време въ Махалока. „Като хвърлиха (отразиха) своите сѣнки и създадоха човѣка едноелементенъ, праотците възлѣзоха въ Махалока, отдѣто слизатъ на земята периодически, за да създаватъ нови човѣци, когато свѣтътъ се обновява“.¹ Това значи, че тѣ слизатъ на земята при раждането на всѣка нова раса, и се въплътятъ въ сѫщата, за да помагатъ на нейния Ману. Тѣ се раждатъ тогава като дѣца на нѣкои отъ Манасапутрите, синоветѣ на Браhma, планетния Логосъ—онѣзи, които наричаме Седемъ Риши; тѣ подкачатъ отново своите функции—изработватъ формите на третата раса и приготвятъ андрогините за жилища на Синовете на Мъдростта. Слѣдъ раздѣлянето на половете, Синовете на Атри, на които се дава специалното име Бархишади (въ нѣкои отъ Пуранините нарѣчени синове на Марики), ржководятъ послѣдващата еволюция на III раса, наричана отъ индийската литература раса на Данавите. Въ Махабхаратата можемъ да видимъ

¹ С. Д. II. 96.

историята на моралното израждане на Данавите, когато Ахамкара ги овладава; тамъ виждаме какъ Деви-Шри живѣлъ заедно съ тѣхъ въ днитѣ на тѣхното младенчество, когато сѫ били чисти, и какъ ги напусналъ, щомъ тѣ станали egoисти и грабливи. Прародителите ставатъ божествени царе на тѣзи лемурци отъ по-слѣдните дни, управлявайки ги отъ името на божествените андрогини, и учайки ги на изкуствата и науките. По тази причина тѣ сѫ наричани „праотци на Данавите“. Сѫщите тѣ сѫ и „праотците на Даитите“, атлантиците, на които тѣ въ началото сѫ били божествени царе.

Когато започва V раса, нѣкои отъ четирите велики класове праотци слизатъ, за да помагатъ на Вайвасватата Ману при пригответянето организациите на първото съмейство отъ тази раса. Синовете на Бхригу, въ които причинното тѣло е активниятъ носител, сѫ Сомапитѣ, Кавинитѣ и Сауминитѣ. Тѣхните именно сънки даватъ типичното тѣнко тѣло на желанията¹ на по-напрѣдните човѣшки монади, готови да се въплотятъ, които съставяятъ кастата на браманите въ онѣзи първобитни времена. Синовете на Огъня, Хавицматите, въ които умственото тѣло е активниятъ носител, даватъ своите сънки като типъ за тѣнките тѣла на кастата на военните, кшатриите. Синовете на Пулустия, Ажапитѣ, въ които астралното тѣло е активниятъ носител, даватъ своите сънки като типъ за тѣнките тѣла на търговската каста, и, най-сетне, синовете на Вашища, нарѣчени също синове на Дакша—Сукалините, въ които етерниятъ двойникъ е активниятъ носител, даватъ своите сънки като типъ за тѣнките тѣла на служителската каса, Шудрите. Тѣй като всѣкой отъ тѣзи типове представлява единъ прѣблаждаващъ цвѣтъ на кожата, четирите кести сѫ били нарѣчени четири Варни, или четири цвѣтове, и за ясновидеца тѣнкото тѣло на всѣка отъ тѣзи кести е било лесно узнаваемо по цвѣта си, който зависи отъ гжестотата на неговата материя.

Това е тайната на трудното прѣминуване отъ една каста въ друга, като не говоримъ за моралните качества. За да може да се прѣмине въ друга каста, трѣбва тѣнкото тѣло, сътворено отъ карма, да бѫде прѣправено и пригодено за това въплощени. Но това не зависи отъ никакви законодателни наредби, нито отъ рѣшения на събрания отъ хора. При все това, туй нѣщо може да стане, ставало е въ миналото, и ще става въ бѫдеще, но само съ помощта на праотците. Тази именно помощъ е тѣрсилъ Вишвамитра чрѣзъ молитви и медитации, докато я получиль, когато праотците му дали нова сънка, сънката на браминъ. Не е, прочее, невъзможно да се прѣмине въ друга каста, и индуистъ, ако се придържеха въ своите свещени книги, щѣха винаги да вѣрватъ това. Обаче, това е трудно, много трудно, повтарямъ пакъ, и може да бѫде извършено само

¹ Sukshma Sharira, тѣлото на Kama-Manas.

съ помощта на праотците, а не съ тази на човеците. Тази е истината между двесте крайни мнения — едното, споредъ което кастата е наследствена, и другото, което претендира, че кастата се придобива по заслуги. Но нито едното, нито другото съ прави, обаче, по-голямата часть отъ истината е на страната на първото — за наследствеността на кастите, защото, и физическото тяло, и тънкото тяло съ строени по същия моделъ, и защото Азътъ, идващъ съ даденъ типъ тънко тяло, получава физическо тяло по възможность по-близо до същия типъ.

До тукъ ние проследихме, както духовното родословие, тъй и физическото. Сега ще разгледаме звеното, което ги съединява — интелектуалното родословие на човеца.

ГЛАВА IV

Интелектуално родословие.

Въ миналите глави ние разглеждахме двѣтѣ линии на чоловѣшкия въходъ.

Въ първата разглеждахме духовното родословие, като се потрудихме да отбѣлѣжимъ тамъ и намѣсата на могющитѣ иерархии отъ духовни интелигенции, които сѫ съдѣйствували при изпращането на духа, на монадата, тукъ долу, за да поеме своето дълго пътешествие прѣзъ свѣтоветъ. Въ втората глава ние прослѣдихме евволюрането на организираната материя въ все по-високи и по-високи форми и видѣхме, че това организиране на материията е било управлявано отъ други духовни умни сили, които, слѣдъ като сѫ си подчинили материията въ една прѣдишна еволюция, сѫ станали нейни господари и могатъ да я пригодяватъ за нуждитѣ на идвашитѣ монади, защото тѣзи не сѫ способни да сторятъ това сами. Тѣзи двѣ линии, мѣкаръ близки една на друга, сѫ раздѣлени съ цѣла пропастъ. Едната слиза отъ небесни сфери, другата се издига изъ кальта и тинята на земята. Но между тѣхъ зѣе бездна, а върху ѝ нѣма мостъ, който да позволи сношаването помежду имъ. Такова е положението, въ което се намираме сега, и единъ дрезенъ окултенъ коментаръ го описва така: „Тѣзи, които създаватъ физическия човѣкъ, въ новата манvantara слизатъ отъ материални планети. Това сѫ хисши духове съ двойно тѣло; тѣ сѫ ваятелитѣ и творцитетѣ на нашитѣ илюзорни тѣла. Двѣтѣ Букзи¹ слизатъ отъ сферитѣ на очакването въ създаденитѣ отъ питритѣ форми. Но тѣ сѫ като покривъ безъ стѣлкове и безъ стѣни, които да ги подпиратъ. Необходими сѫ на човѣка четири пламъка и три огъня, за да може да стане нѣщо на земята, и нуждна му е есенцията на 49-тѣхъ огъня, за да бѫде съвършенъ. Това сѫ тѣзи, които сѫ напуснали висшитѣ сфери, Боговетъ на Волята, които допълнятъ Ману на иллюзията. Защото този Двоенъ Драконъ нѣма властъ надъ простата форма. Той е като зефирътъ, когато нѣма ни дървета, нито вѣйки, които да го приематъ и подслонятъ. Той не може да въздѣйствува върху формата, когато нѣма посрѣдникъ-агентъ, и формата не го познава... Тѣ сѫ като двѣтѣ

¹ Окултно название на Монадата, наричана също и Двоенъ Драконъ.

стри на единъ трижгълникъ, изгубилъ своята основа...¹ Ето описанието, което окултниятъ коментаръ прави на положението, до което е била достигната тогава човѣшката еволюция: отгорѣ — монадата или двойниятъ драконъ; отдолу — физическата форма, която не познава витaeция надъ нея духъ. Нито единиятъ, нито другиятъ могатъ да направятъ нѣщо повече: монадата не може да слѣзе по-ниско; двойниятъ драконъ не може да диша грубата атмосфера на земята. Безпомощната форма, лишена отъ чувства, не може да възлѣзе по-високо; тя е сѣнката, що не може да се издигне по-високо по лѣстницата на еволюцията; тя е слаба, немощна, лишена отъ чувства, и има нужда отъ външна помощъ.

Обаче, нито тукъ, нито другадѣ, божествениятъ планъ на човѣческата еволюция не може да бѫде осуетенъ. И тѣзи, които могатъ да прѣхвърлятъ мостъ прѣзъ пропастта между духа и материията, слизатъ отъ небесните обители. Мостътъ, който тѣ ще построятъ, е мостъ-разумъ, мостъ-умъ. Но разумътъ не може да бѫде даденъ отъ владиците на полумрака; макаръ да го притежаватъ, тѣ не сѫ го дотолкова надрасли, щото да могатъ да го излъчатъ отъ себе си, за да помогнатъ на други. За да могатъ отъ своя умъ да заематъ другиму, тѣ трѣбва да го притежаватъ въ излишъкъ, защото само това, което е излишно, може да се дарува другиму. Докато все още се отъждествяваме съ нѣщо, то си остава наша собственостъ, и ние не можемъ да се дѣлимъ отъ него.

И така, умътъ не може да бѫде даденъ отъ владиците на полумрака, защото, както казахме, тѣ сѫ развили такъвъ само въ степень, която не имъ позволява да отдѣлятъ отъ него за другъ. Хубавитъ стихове на Дзиянъ говорятъ за затруднението, въ което се намирали тѣзи, които били положили всички усилия за създаването на човѣка, но стигнали до прѣдѣлитъ на своята сила. «Диханието имаше нужда отъ форма; Отцитъ му я дадоха. Диханието имаше нужда отъ едно грубо тѣло; Земята му го достави. Диханието имаше нужда отъ духъ на животъ; Слънчевитъ Лхаси вдъхнаха такъвъ въ формата. Диханието имаше нужда отъ огледало на своето тѣло; „Ние ще му дадемъ нашето“, казаха Дхианитъ. Дихането имаше нужда отъ тѣло на желанията; „То има такова“, каза Изсушитель на водите». Дотамъ можеха тѣ да отидатъ. „Но Диханието имаше нужда отъ разумъ, за да може да обгърне вселената; „Ние не можемъ да му дадемъ такъвъ“, казаха Отцитъ; „Азъ не съмъ ималъ такъвъ никога“, каза Духътъ на земята; „Формата би била изгорена, ако му дадѣхъ моя“, каза великиятъ Огънъ. „И така, човѣкътъ си остана форма, празна и лишена отъ чувства“.²

Не бходимо е било, прочее, щото тѣзи, които сѫ били надрасли разума, Владиците на ума, да слѣзатъ, за да помог-

¹ С. Д. II. 60.

² С. Д. II. 19.

натъ за събуждането силитѣ на *Манасъ*, които сѫ спѣли въ формите. При това мнозина отъ тѣхъ трѣбвало да се въплотятъ въ тѣзи форми, за да станатъ царе, учители и ржководители на човѣшката еволюция. Това сѫ интелектуалните праотци на човѣка, както лунните праотци сѫ физически такива.

Тѣзи работи сѫ станали прѣди $6\frac{1}{2}$ мил. години; $6\frac{1}{2}$ милиона години, откакъ Владиците на пламъка сѫ слѣзли на нашата земя.

Въ това врѣме на земята слизатъ три различни класа велики сѫщества. Върху този прѣдметъ трѣбва да се разпростремъ малко по-надѣлго, защото тайната на интелектуалната еволюция на човѣка се крие въ различното естество на тѣзи сѫщества, и когато разберемъ тѣхното влияние върху формите и разните стадии, до които сѫ стигнали тѣзи форми, ще можемъ да разрѣшимъ проблемата на интелектуалното развитие на човѣческия раси.

Нека си припомнимъ, че днесъ между това, което наричаме човѣчество, се намиратъ сѫщества, които сѫ на изчезване, както, напр., Веддите въ Цейлонъ: хора, които се катерятъ по дърветата, за които едва ли може да се каже, че иматъ езикъ, а издаватъ само несвѣрзани звукове, сѫщо както животните; други пѣкъ, като дивацитѣ въ Борнео, които трудно можемъ да различимъ отъ маймуните; трети, като австралийските туземци, чийто разумъ е тѣй незначителенъ, че тѣ не помнятъ нищо отъ вчерашия денъ, и не могатъ да броятъ повече отъ двѣ, като казватъ единъ, два и повече, искайки да означатъ едно число, по голѣмо отъ двѣ. Нека слѣдъ това, съ тѣзи сѫщества, които съ право считаме за човѣци, сравнимъ хора като Нютон, Декарта, човѣци, като Великите Учители на Индия, или като великия риши Вияса, който още носи човѣшка форма. Или пѣкъ нека вземемъ великите философи, великите мистици, и ги съпоставимъ съ тѣзи закъснѣли раси, които сѫ на изчезване. Изглежда, като че ли изразътъ „човѣкъ“ не е еднакво приложимъ по отношение на тѣзи двѣ крайности, и че различната въ разумъ е тѣрдѣ голѣма, за да можемъ да си я обяснимъ само съ единъ капризъ на еволюцията. Тази проблема, прочее, не може да бѫде разрѣшена, освѣнъ посрѣдствомъ разяснение мистерията на разума, мистерията на Синовете на Ума.

Разните класове Манасапутри.

Тѣзи, които трѣбвало да слѣзатъ на земята, се наричатъ *Манасапутри*, което значи синове на ума. Самото название, обаче, не разкрива много нѣщо, а само може би това, че тѣ сѫ надарени съ умъ. Тука, обаче, се натъкваме на нова трудностъ, именно на факта, че на нѣкои отъ тѣзи Манасапутри се даватъ внушителни епитети, които подразбиратъ най-високъ разумъ, а въ сѫщото врѣме това име се дава и на сѫщества, стоящи значително по-ниско, и съ разумъ, значи-

телно по-ограниченъ. Трѣбва да помнимъ, че названието Манасапутра не значи нищо повече отъ това, коего то буквально значи, именно, синъ на ума, т. е., едно сѫщество, надарено съ умъ и разумъ. И, сѫшо както думата „человѣкъ“ е изразъ еластиченъ, приложимъ по отношение на много степени человѣци, безъ по отношение на еволюцията, да означава стадията, до която това сѫщество е достигнало, така и изразътъ „Манасапутра“, употребяванъ отъ Е. П. Блаватска, споредъ индийските свещени книги (Шастри), е общъ и приложимъ къмъ различни степени отъ лѣстницата на разума.

Първи класъ, Асур

Нека отдѣлимъ най-напрѣдъ първите три голѣми класа, които далеко надминуватъ нашето человѣчество по врѣмето, когато слизатъ на земята. Четвъртиятъ класъ сѫ слѣнчевите праотци, слѣзли отъ луната.

Първиятъ класъ се нарича синове на нощта, синове на тъмната мѫдростъ, владици на тъмната мѫдростъ, и тѣзи думи, *тъмни* и *нощ* постоянно имъ се прикачватъ. За да бѫдемъ съвсѣмъ прави, тѣзи епитети би трѣбalo да служатъ, за да ги различаваме отъ Агнишвата-Питритѣ, или втория класъ отъ Манасапутритѣ, които се наричатъ синове на пламъка, или синове на мѫдростта. И така, за да се избѣгне всѣко забъркане съ тази дума, азъ ще си служа съ нея, само когато искамъ да означа първия класъ, т. е. *Асуритѣ*, родени отъ тѣлото на Браhma, което, напуснато, става тѣло на нощта.

Въ индийските писания се споменуватъ сѫщества, наричани асури, които играятъ много важна роля въ древните легенди, и това име подразбира единъ класъ, много по-обширенъ отъ този, за който говоримъ сега. Струва си да се спремъ за малко върху този прѣдметъ, защото влиянието на съвременната религиозна мисъль е хвърлило една мрачна сѣнка върху това име, и е направило отъ него нѣщо равно на християнския „дяволъ“, който нѣма свое подобие въ индуизма.

Думата *Асур* произлиза отъ *Acy* — дихание или животъ, а *асуматъ* значи просто едно живо сѫщество. Въ Ригведѣ, както Варуна, тѣй и Индра и Агни сѫ наричани Асур, т. е., жизи, и този изразъ означава, че това сѫ сѫщества високо духовни, а не зли. Върно е, че по-късно Сура и Асур ставатъ противници, защото тѣнните функции по отношение на еволюцията сѫ били различни. Впрочемъ, Суритѣ сѫ били по-пасивни отъ Асуритѣ, по-силно проникнати отъ чувството на единството и общата цѣль и, слѣдователно, по-готови да изпълняватъ точно законите на системата и да зачитатъ *status quo*-то. Асуритѣ, на противъ, сѫ били буйни и агресивни, независими, разколници, винаги недоволни и жадни за промѣни. Суритѣ прѣставляватъ реда, а Асуритѣ — прогреса; по тази причина тѣ сѫ въ вѣчна опо-

зиция, макаръ че въ сѫщност тѣ сѫ еднакво необходими. Нека си припомнимъ че при „биенето на океана отъ млѣко, за да пусне масло“ Асурите се намирали на една край на Шеша¹, а Сурите — на другия; че едините и другите сѫ били еднакво употребени за „биенето“, и че е имало борба за завладѣването на Амрита—нектара на безсмъртието, който билъ отказанъ на Асурите, въпрѣки голѣмото имъ желание да пиятъ отъ него.

Нека видимъ причините на този отказъ. Принципътъ на Асурите, истинската тѣхна есенция, главната имъ характеристика — е Ахамкара, принципътъ на Азътъ — желанието да бѫдемъ отдѣлни. Това е тѣхната прѣобладаваща сила, характерната черта, по която можемъ да ги различимъ. Тѣ сѫ бунтовници, и дѣто отидатъ, войната избухва. Ахамкара се развива чрѣзъ борба, чрѣзъ отдѣлностъ, чрѣзъ възставане и неподчинение, и така именно се проявява Азътъ. Идва врѣме, когато Азътъ научава, че най-вѣрниятъ неговъ изразъ е въ божествената воля, въ висшето Азъ на вселената, и тогава Асурите, скжсвайки веригите на материията, се съзнаватъ едно съ Върховния, противъ когото сѫ се борили. Тогава тѣ могатъ да пиятъ отъ нектара на безсмъртието, който не се дава иначе, освѣнъ отъ чашата на единението, и може да се пие само отъ тогова, у когото мисъльта за отдѣлностъ, или не се е зараждала, или пъкъ е била надрасната, а по никой начинъ отъ тогоза, у когото тържествува отдѣлността, и който въплощава самата сѫщностъ на тази отдѣлностъ.

Прочее, отъ такива сѫщества се състои първиятъ класъ Манасапутри, които слизатъ на нашата земя. Тѣ развиватъ извѣнредно високъ разумъ; достигнали човѣческа стадия прѣзъ първата планетна верига, тѣ продължаватъ да се развиватъ въ висши сфери въ продължение на неизбройими еони, игрейки ролата на Бархишадъ-питри въ втората планетна верига и тая на Агнишвата-Питри въ третата верига. Въ нашата, четвъртата, тѣ слизатъ като синове на тъмната мѫдростъ, за великото сражение, което има да стане върху четвъртата планета отъ четвъртия кръгъ на четвъртата планетна верига, мѣстото на най-голѣмия дробежъ на материията и тържеството на Ахамкара. Когато „синовете“ получаватъ отъ планетния Логосъ заповѣдъта да „създадатъ своите образи“, тѣ почватъ своята послѣдна борба за отдѣлна независимостъ, борба, отъ чийто изходъ тѣ ще научатъ естеството на Азътъ. Тѣ не искали да извѣршатъ тоза създаване. „Една трета отказва, двѣ трети се повинуватъ. Проклятието е изрѣчено: тѣ ще се родятъ въ четвъртата, ще страдатъ и ще причинятъ страдание“. Това сѫ бѫдещите „владици на тъмния образъ“ въ Атлантида, въ борба съ „Владиците на ослѣпителния образъ“², които въ своето страшно

¹ Shesha — Змията на Пространството.

² С. Д. I. 64.

³ С. Д. II. 445.

поражение научаватъ конечния си урокъ, и дирятъ единство чръзъ напрѣдналитъ человѣчески раси.

Тѣзи Асури съставляватъ петата велика творческа иерархия, тази на Макара, вѣрно нарѣчена най-мистериозна отъ всички.

Втора класа, Агнишвати.

Вториятъ класъ Манасапутри е познатъ на теософите подъ името Агнишвата-праотци. Тѣ сѫ плодътъ отъ втората планетна верига; родени сѫ отъ тѣлото на свѣтлината (или деня) на Браhma; тѣ сѫ сѫщества лжезарни, блѣскави; тѣ сѫ праотците на Девитѣ, Суритѣ въ тѣнки области; по естество приличатъ на Девитѣ, съ чувство на единение, по-силно отъ онова на раздѣла. Тѣ заемагь разни степени въ еволюцията, едни по-напрѣднали отъ други, и съставляватъ частъ отъ шестата творческа иерархия. Въ древнитѣ писания тѣ носятъ многобройни имена, и окултизъмъ ги нарича: синове на мѫдростта (не на тѣмната мѫдростъ — нека забѣлѣжимъ това), владици на пламъка, синове на огъня, огнени дхиани, сърдца на тѣлото, сѫщо трижгълници (защото въ тѣхъ работи троицата — Атма-Будхи-Манасть), които на земята ставатъ петожгълници, защото умътъ се раздоява, а интуицията се отражава въ желанието, и по този начинъ тѣ ставатъ пегорни. Тѣ не могатъ да дадатъ на човѣка духъ (атма), защото този е твърдѣ високъ за тѣхъ, но изпращатъ неговата сила въ етерната материя, и по този начинъ създаватъ истинската човѣшка прана. Прочее, тѣ доставятъ „духовната плазма“, живота на постояннитѣ атоми, що тече отъ „шесторния небесенъ човѣкъ“¹. Тѣхъ ги наричатъ още и Пранидхананатъ, Владици на дѣлбоката медитация, Владици на Иога. Това сѫ Дѣствениците (кумара), които не могатъ да създадатъ плътския човѣкъ, когато Браhma иска да засели земята, защото сѫ твърдѣ чисти и твърдѣ тѣнкоплѣтни за такава една работа. Въ третата верига тѣ сѫ създали човѣка на нея верига, но материята сега е твърдѣ плѣтна, а тѣ сѫ станали още по-тѣнкоплѣтни. Слѣдъ свѣршване работата си на земята — работа, която сега ще разгледаме — тѣ сѫ се родили отново, като синове на Марики, или както други назватъ, синове на Пуластия, и ставатъ праотци на Девитѣ. Тѣхното небесно жилище е Вираджа лока, нарѣчено така, защото едно отъ тѣхнитѣ многобройни имена е Вайраджи². Тѣхнитѣ форми сѫ тѣй многобройни, както и имената имъ въ Пуранитѣ: Ажити, Сатии, Хари, Венкунти, Садии, Адитии, Раджази и пр.²

¹ С. Д. I, 244.

² С. Д. II. 94.

Трети идасъ, Владиците на Венера.

Третиятъ класъ Манасапутри се състои отъ същества, които сѫ слѣзли на нашата земя отъ друга една планетна верига. Тѣ не сѫ плодъ на нашите собствени прѣдишни вериги, както бѣше случаятъ съ първите дѣа класа, а идватъ отвѣнъ, отъ една верига, дѣто Венера, Шукра, е планетата D. Въ древните писания се намиратъ мѣста, дѣто се говори за извѣстно сродство между Шукра и нашата земя. Тамъ се казва, че земята е адоптирана дѣщеря на Шукра, и сѫщо, че Шукра е била наставницата на Асуритѣ, Данавитѣ, Даититѣ, или че тя, Шукра, е въплотена като Ушана¹ на земята. Какво значатъ тѣзи загадъчни думи? Тѣ се отнасятъ до този трети класъ Манасапутри.

Венера има днесъ еволюция по-стара отъ тази на нашата планета. Тя е по-стара, и се намира въ своя седми кржгъ, когато ние сме едвамъ въ четвъртия, така че тя може да служи за майка на нашата земя поради много по-напрѣдналото свое човѣчество². Затова е казано, че тя адоптирала нашата земя, своята по-малка сестра, като своя дѣщеря. На обикновенъ езикъ това значи, че тя изпратила на земята нѣколцина отъ своите синове, хора съ чудесна сила и познания — хора отъ нейния седми кржгъ. Тя ги изпратила, за да служатъ за Учители на нашето човѣчество. Тѣхната задача не е била да дадатъ искрата на Ума, а да се въплотятъ на земята и да станатъ Учители и Ръководители на нашето младо човѣчество. Тѣ сѫ слѣзли на земята, когато третата раса се намирала подъ влиянието на Венера, тѣхната планета, отъдѣто слизатъ като лжезарна група. Тѣ сѫ обвити като съ платъ съ прозрачна материя, прѣзъ която свѣтятъ тѣхните тѣнки звѣздни тѣла.

Първиятъ измежду тѣхъ, тѣхниятъ Началникъ, е познатъ въ древните писания подъ нѣколко мистични имена. Е. П. Блаватска говори за Него като за корень и основа на окултната Иерархия. Тя го нарича Баняново дѣрво съ голѣми разклонения, защото Той е биль, който, създавайки Дѣцата на волята и на йога, е основалъ окултната Иерархия, която покрива съ клоностъ си земята — Дѣрвото на живота, подъ което ние сме се подслонили. Тя Го нарича сѫщо и Великъ Посветителъ, защото отъ Него иде силата на истинското Посвещение. Това тайнствено Същество е наричано съ разни символични имена, като Дѣственикътъ, (Кумара), стоящъ надъ всички други. Около Него има една малка, твърдѣ малка група същества отъ Неговата планета, които сѫ слѣзли заедно съ Него на земята, за да работятъ за човѣшката еволюция.

¹ Ushanas — Венера.

² По- подробно: Венерината планетна система сега е къмъ края на седмия кржгъ на петата си верига, когато земната система сега се намира въ срѣдата на четвъртия кржгъ на четвъргата си верига. в. Man: стр. 6. (Прѣв.)

Человѣчеството отъ четвъртия кржгъ — нашето — не е било още достатъчно развито, за да достави отъ себе си индивиди, които да бѫдатъ въ състояние да сътрудничатъ цѣлесъобразно въ една тѣй трудна работа. Всички тогава сѫ имали нужда отъ ржководство, никой не е можалъ да поучава другите. Ето защо се явила нужда отъ външна помощъ. Тази малка група е съставила тѣй нарѣчения разсадникъ на Адепти. Тя е била ядката за първата велика Бѣла Ложа на земята, която никога не е прѣставала да работи, нито пъкъ е измѣняла характера си отъ началото. А отъ тогава има $6\frac{1}{2}$ милиона години!¹ Тя е върховната Ложа отъ ржководители и учители на человѣчеството, безъ която духовната еволюция би била практически невъзможна, и безъ която земята щѣше да блуждае въ мрака и нѣмаше да може, освѣнъ слѣдъ безчетни години, да намѣри своя путь къмъ Всевишния. Тѣзи, прочее, Синове на Венера, сѫ третия класъ Манасапути, началото на великата Бѣла Ложа.

Четвърти класъ слѣнчеви праотци.

Остава още единъ класъ Манасапути, именно слѣнчевите прародители, дошли отъ луната, които се дѣлятъ на два голѣми отдѣла, споредъ степента на еволюцията си. Тѣ сѫ били останали въ лунната Нирвана, както въ промежутъка между лунната верига и земната, тѣй и въ продължение на голѣмия периодъ на първите три и половина кржгове на земната верига. За тѣхъ единъ Учителъ казва слѣдното: „Тѣзи «неуспѣхи»² бѣха вѣче много напрѣднали и одухотворени, за да бѫдатъ изключени отъ своя чинъ и място, и да бѫдатъ върнати силомъ въ въртеха на една първична еволюция прѣзъ долните царства”³. «Успѣхите»: на луната, сѫ били лунните праотци, Владиците на полумрака, а останалите сѫ били сравнително «неуспѣхи». Отъ тѣхъ втората половина се въплотила въ земното человѣчество слѣдъ раздѣлянето на половетъ въ третата раса. а първата половина слѣзла въ четвъртата или Атлантска раса, Обаче, още отъ началото на земния, четвърти, кржгъ тѣ сѫ обикаляли около земята, очаквайки момента, когато ще имъ бѫдатъ пригответи тѣла, за да влѣзатъ въ тѣхъ.

Ролята на Манасапутрите.

Сега ние трѣбва да се върнемъ отново къмъ врѣмето, когато Синовете на ума сѫ слѣзли, спазвайки извѣстенъ редъ,

¹ Вижъ Man: whence how and whither, 102.

² Неуспѣхи за Лунната верига, т. е., неуспѣли да достигнатъ тамъ предназначената висота. (пр.).

³ С. Д. I. 210. Това сѫ тази част отъ человѣчеството на лунната верига, които не сѫ успѣли да завършатъ тамъ своята човѣшка еволюция, и идватъ въ нашето сегашно человѣчество, за да сѫгътъ това, и разбира се, идватъ въ този моментъ отъ нашето развитие, къто е съответствуvalъ тѣко на състоянието, което тѣ сѫ вѣче били достигнали. (пр.).

и да видимъ въ какви условия се е намирала третата раса въ това врѣме; слѣдъ това ще споменемъ разните произшествия, които сѫ съпровождали и послѣдавали това тѣхно слизане. На втората раса биль даденъ единъ подготвителенъ тласъкъ за ускоряване на еволюцията ѝ, и тогава тя получила „първата слаба искра“ на умъ. Ние, обаче, нѣма да се спирате тука, а ще прѣминемъ веднага къмъ слизането на Манасапутритѣ.

Нека се върнемъ за малко къмъ приведенитѣ вече стихове:

„Въ четвъртия Синоветѣ получиха заповѣдъ да създадатъ своите образи. Една трета отказа; двѣ трети послушаха. Проклятието бѣ изговорено: Тѣ ще се родятъ въ четвъртата, ще страдатъ и ще причинятъ страдания“. Ето единъ типиченъ примѣръ на трудность при тълкуване древнитѣ текстове. Думата „четвърта“ се срѣща два пъти и е употребена въ два съвършено различни смисъла. Въ първото предложение трѣба да прибавимъ думата кржгъ: въ четвъртия кржгъ, Синоветѣ на ума, Манасапутритѣ, получиха заповѣдъ да създадатъ своите образи. Една трета — асуритѣ, бунтовниците — отказаха, а двѣ трети — Агнишватата-праотците и дѣцата на Венера — послушаха. Проклятието бѣ изрѣчено: „Тѣ, асуритѣ, ще се родятъ въ четвъртата раса, ще страдатъ и ще причинятъ страдания“. Отличенъ примѣръ, както вече казахъ, за трудността на прѣвеждане древни книги, дѣто кржгове, калпи, планети, раси — всичко е размѣсено. Истинското число е дадено, но читателътъ самъ трѣба да открие за кой особенъ еволюционенъ цикълъ се то отнася. Когато имаме ключа — ключътъ на циклите — можемъ да разберемъ текста, но безъ този ключъ текстътъ не може да се разбере; това е то тѣй нарѣченото „було“; нѣма въ писаното нѣщо, което да не е вѣрно, но истината е така прикрита, щото да не може да бѫде разбрана отъ непосветения. Този ключъ се дава, когато человѣкътъ е назрѣлъ, за да го владѣе. Отъ голѣма важность е, това знание да бѫде опазвано подъ таказа форма, която да не бѫде лесно разбирана, дотогава, докогато хората бѫдатъ достойни да имъ бѫде тя открита. А всичко това се прави вслѣдствие на опитността прѣзъ врѣмето на атланцитѣ, когато това предвидѣменно разкриване на тайната наука е причинило твърдѣ голѣми бѣди на человѣците, които тогава не сѫ били още морално назрѣли за сѫщата наука. По тия съображения, пояснителните думи сѫ били зачеркнати отъ ония текстове, които сѫ можели да попаднатъ въ ръцѣ на неподготвенитѣ, и тогава, безъ обясненията, тѣзи текстове сѫ ставали неразбираеми. Сѫщото нѣщо е и съ Пуранитѣ, които, въ по-голѣматата си частъ, сѫ неразбираеми за тълпата. Задачата на Теософията днесъ се състои именно въ това, да даде на човѣците тѣзи ключове.

И така, една трета отказала. Тя трѣбвало да се роди въ четвъртата раса. Тя ще се прѣвъплоти нѣколко пъти въ атланската раса, гдѣто ще играе важна роля. За сега, тя остава на-

задъ. Тъзи същества съж осъждени да се въплотят въ по-лоши условия, защото не съж искали да слѣзатъ въ удобния моментъ, за да помогнатъ на човѣшката еволюция. Казва се, че тѣ дошли и погледнали „лошиятъ форми на ранната трета раса“. Нека се отбѣлѣжи тукъ проявата на ахамкара — чувството на отдѣлностъ, гордостъ, прѣзрѣние. Тѣ видѣли тъзи първоначални форми на ранната трета раса и се отвѣрнали. „Тѣ отхвърлиха, тѣ отблѣснаха“ е казано въ текста. Ахамкара всесъло ги е обладавала; тѣ не искали да слѣзатъ, и затова ги стигнало проклятието, проклятие ужасно, което, при слизането имъ по-късно, твърдѣ много затруднило тѣхната работа: тѣхната борба, била по усилена, по-трудна, и имъ дала урока, отъ който тѣ имали нужда. Ние можемъ, прочее, да оставимъ за малко асуритѣ да чакатъ часа си.

Двѣтѣ трети, които послушали, съж Агнишватата-праотците и дѣцата на Венера. Тѣ съж готови да изпълнятъ възложената имъ задача, да изпълнятъ длъжността си. Третата раса е въ процеса на развитието си. Нека си припомнимъ, какво се каза въ миналата глава за първите три стадии, прѣзъ които минава тази трета раса. Първо — безполови форми, септѣ — хермафродити, и най-септѣ — става раздѣлянето на половетѣ. Божественитѣ мжже отъ Венера слизатъ, когато врѣмето е готово за втората стадия, и подъ тѣхното влияние латентните безполови форми ставатъ пълни хермафродити, и се получаватъ нѣкои великолѣпни форми. „Посрѣдствомъ Шукра (пл. Венера), „двойните същества“, хермафродитите отъ третата (коренна раса) произлѣзоха отъ първите „родени като потъ“¹. Когато мнозинството отъ третата и четвъртата подраси достигнали човѣшка форма чрѣзъ форми на полуживотни, полумаймуни, отвратителни нагледъ, известенъ брой форми, специално пригответи за Венерините чада, съж били „гиганти съ великолѣпенъ рѣстъ и божествена сила и красота“².

Нека хвѣрлимъ погледъ на земята, за да видимъ различната въ форми. Най-напрѣдъ виждаме чудните хермафродити, хубави, силни, могъщи, пригответи подъ непосрѣдственото рѫководство на Владиците на Венера за тѣхно собствено употребление, защото тѣ съж били съвѣршени хора, мжко-жени, надрасли раздѣлянето на половетѣ. Тъзи форми не съж съдѣржали лунни монади, но Синовете на Венера съж ги изработили, като тѣ самите съж играли ролята на монади на формите. Тогава слѣдватъ бавно третата и четвъртата подраси, които минуватъ прѣзъ хермафродитно състояние, и постепенно се раздѣлятъ на мжки и женски, както се обясни въ миналата глава. Тъзи форми съж обитавани отъ четирите класа лунни монади, които съж били достигнали до човѣческата стадия. Три отъ

¹ С. Д. II. 181.

² Също.

тѣхъ, които бѣха стигнали до тази стадия прѣзъ врѣме на първия, втория и третия крѣгъ, показватъ различна степень на развитие, и формитѣ, върху които тѣ сѫ витаели, развиватъ человѣчески черти, съразмѣрни съ стадията, достигната отъ монадата, що витаетъ надъ тѣхъ. Тогава слизатъ останалите много назадъ монади, като заематъ все по-нисши и по-нисши форми, докато дойдемъ до тия, които току-що сѫ почнали своята човѣшкa еволюция въ сѫщия четвърти крѣгъ. Формитѣ на тѣзи монади сѫ, естествено, много груби, много животински, и сѫ наричани „тѣсно-глави“. Прѣ-небрѣгнати и прѣзрѣни отъ своите по-напрѣднали братя, тѣ, както ще видимъ по-късно, ставатъ източникъ на една ужасна поквара и падение, и могатъ да служатъ за назидание на по-напрѣдналите класове, като даватъ примѣръ за грозно възмездие отъ страна на закона за колективната карма, именно, какъ прѣзрѣните паднали увеличаватъ въ падението си възвишениетѣ, що сѫ ги прѣнебрѣгнали; — уви! единъ урокъ и сега още твърдѣ много нуженъ.

Синоветѣ на Венера слизатъ, прочее, на земята, чието състояние описахме, и подиръ тѣхъ слѣдватъ веднага Агнишватапраотцитѣ, Владицитѣ на пламъка. Нѣкои отъ Венерините чада си създаватъ тѣла чрѣзъ воля и йога, както се каза горѣ; нѣкои влизатъ въ хермафродитни форми, които тѣ сѫ си изработили отъ раситѣ, родени отъ яйца. Когато идватъ Агнишватапраотцитѣ, нѣкои отъ тѣхъ заематъ зародишните форми вжтрѣ въ яйцата, развиваатъ ги и влизатъ въ тѣхъ; и е казано: „Които тѣй влѣзоха, станаха Архати“¹. По този начинъ се туря началото на първата велика окултна Иерархия на земята, която отъ тогава не е прѣкъсвала своята благодѣтелна работа, като по-степенно се явяватъ и разните нейни степени.

Тогава започва работата на постепенното въздигане на човѣчеството чрѣзъ присаждане въ „животинския човѣкъ“ ис-крата на ума, и тѣй се развиваатъ шестата и седмата подраси; — това е специалната работа на Агнишватапраотцитѣ. Венерините чада не взематъ участие въ тази работа; тѣ сѫ най-висшата степень въ Иерархията на мѫдреци, които подготвятъ Учители на човѣчеството, и самъ въ рѣдки случаи нѣкой отъ тѣхъ се явява между човѣцитѣ. Казва ни се, че тѣ сѫ се установили въ града Шамбала—свята и мистична обителъ въ центра на пустинята Гоби, гдѣто обитаватъ и до днесъ. Казано е, че Шамбала е сърдцето на земята — мистична фраза, която значи, че тамъ живѣятъ тѣзи, които сѫ сърдцето, що пулсира животъ за човѣчеството, защото отъ тѣхъ изтича и въ тѣхъ се връща струята на духовенъ животъ за хората. Както човѣшкото сърдце разпраща възродителната кръвъ, която питаетъ всѣка частъ отъ тѣлото, и която слѣдъ това пакъ се връща въ него, пълна съ нечистотии, за да бѫде прѣчистена и разпратена отново по тѣ-

¹ С. Д. II. 21.

лото, тъй и духовните течения се разпращат отъ това духовно Сърдце, връщатъ се въ него пълни съ нечистотии отъ допиралето си съ външния свѣтъ, гдѣто тѣ се прѣчистватъ, и отново биватъ разпрашани по земята. Тъй се извършва вѣчната жертва, която поддържа и ускорява човѣшката еволюция.

Когато владиците на Венера — които често се наричатъ Дракони на мѫдростта — слѣзли на земята, тѣ донесли съ себе съ мената на разни типове живи сѫщества развити на Венера, за да подобрятъ и ускорятъ земната еволюция. Ще си припомнимъ, че когато Ману слѣзъ съ другите Риши, донесълъ съ себе си въ „ковчега“ много съмена на животъ. Тѣ не сѫ били само съмена на духовенъ и умственъ животъ, но и на физически животъ, както този сѫществувалъ на Венера. Житото, напр., не принадлежи на земята, и ботаниците не могатъ да опрѣдѣлятъ неговия произходъ. Кръстосвайки пшеницата, получена отъ венерините съмени, съ земни трѣви, първите учители на человѣчеството сѫ създали днешните видове храни. Пчелите и мравките, съ своята необикновена обществена организация и своята дѣйност отъ висшъ порядъкъ, сѫщо произхождатъ отъ Венера. Тѣ идватъ отъ единъ свѣтъ, дѣто цѣлата еволюция е по-напрѣднала отъ нашата, дѣто даже и растителното и животното царства сѫ стигнали до едно по-високо развитие.

Тѣзи Дракони на мѫдростта сѫ „първоначалните адепти на третата, а по-сетне и на четвъртата и петата раси“¹ и Е. П. Блаватска казва, че тѣ сѫ били „Синовете на огъня“, непосредствените ученици на „Отците“, „Първичните Пламъци“. Тѣ сѫ дали Будите, т. е., върховния Буда и Бодисатвата на третата раса, както и много Архати, като нѣколцина отъ Агнишвата-праотци се повдигнали сами и влѣзли въ тази славна група. Тѣ сѫ дали и сѫществата, които сѫ засели сѫщо такива чинове въ четвъртата раса, и въ петата наброяваме 24 такива — почти всичките Агнишвата-праотци, които джайните наричатъ „24-те Тиртанкари“.²

Божествените хермафродити отъ срѣдата на третата раса, „Светите отци“, както ги наричатъ, създали синове чрѣзъ воля и йога, за да се въплотятъ най-висшите Агнишвати, които сѫ били „прадѣдите — духовните праотци — на всички послѣдващи и сегашни Архати или Махатми“,³ т. е., тѣхните Учители (Гуру); и казано е, че въ седмата раса тѣзи Чада на воля и йога, съ други подобни тѣмъ, ще произведатъ синове, родени посрѣдствомъ умъ⁴. Пакъ тѣ сѫ, които, ржководейки еволюцията на края, на III-та и на IV-та раси, се разсърдватъ на синовете на Атлантида, както ще видимъ по-късно, когато тѣзи потъватъ въ

¹ С. Д. II. 220. ² Сѫщо I. 60. ³ Сѫщо II. 441. ⁴ Сѫщо 183.

⁵ Сѫщо 288.

поквара, и извикватъ тогава катастрофата, която погубва Атлантида подъ вълните на океана. Тъй винаги също били наричани божествени Учители, които ръководятъ духовната еволюция на човечеството, и управляватъ космичните сили, щото да съдействуватъ на тази еволюция. Божествените царе — отъ най-първите династии, които също ръководили човечеството духовно, като също го учили на изкуства и науки, и също ръководили неговото обществено развитие, също били отъ най-висшите Агнишвата-прадорители. Това също Титаните — Кабири, за които споменуватъ традициите на всички древни народи. Е. П. Блаватска казва: „Наистина, тъй също „великите благодетелни и могъщи божие“, както ги нарича Касиус Ермонъ. Въ Тива, Коре и Деметръ. Кабирите също имали свои храмове, а въ Мемфисъ — велики храмъ, до така а степень свещенъ, че никой, освѣти същениците, не е могъл да влезе въ неговия светая-светихъ. Въ първите времена тъй също били също и царете на човечеството, отъ тъй наречените „божествени династии“. Тъй също дали на човечеството първия импулсъ на цивилизация и също ръководили ума, съ който тъй надарили хората, да съвършенствува науките и изкуствата.

Тъй, за Кабирите се казва, че тъй също били благодетелите на човечеството, и като такива, също били живи дълги столетия въ паметта на народите. На тези Кабири или Титани се приписва изобретението на писмеността, на законодателството, архитектурата и на разните видове така наречена магия, а също и употребата на растения и билки за медицински цели.¹ Също така, това също Манушите на окултистите, които също пръдвали свещения език Сензаръ² на хората отъ III и IV раси.

Нека сега отъ тези водители на човечеството минемъ къмъ самото човечество, водено отъ тяхъ. Най-възвишениятъ пръдставители на това човечество, най-близките ученици и помощници на божествените царе, също били Агнишватите отъ нисшите класове, нѣкои отъ които постепенно се издигнали до архатство въ най-добрите тѣла на 4-та и 5-та подраси. Вториятъ класъ сънчеви праотци, слѣзли отъ луната, се въплотили въ 6-та и 7-ма подраси, и застанали начело на човечеството, до времето, когато тяхното водителско място заема първиятъ класъ, който слиза въ IV раса. Слѣдъ тяхъ слѣдватъ четирите класове лунни монади, поменати прѣди. Цѣлото това тѣло прѣдставлява едно огромно разнообразие отъ разностепенни типове, отъ полубожествени човечети около божествените царе, дори до тѣсноглазите полуживотински типове. Третото око е работило напълно, у всичките по-горни класове, така че за тяхъ астралниятъ миръ е билъ също тъй достъженъ, както и физи-

¹ С. Д. II. 380.

² С. Д. 26. Споредъ Man: Whence, how and whither, Сензаръ е донесенъ също така отъ планетата Венера; в. стр. 258. (прѣв.)

ческията. У по-долните класи способността на това трето око се намалила, докато у тъсноглавите тази сила става доста слаба. Въ 6-та и 7-ма подраси на III раса, както видяхме, третото око постепенно се отдръпва навътре, докато у атлантическите изчезва съвсем.

Въ Лемурия, през време на първата част от края на расата, ние виждаме зората на една величествена цивилизация, когато старшият братя ръководят младото човечество, което е все още послушно, податливо, интуитивно, а още по-младите слѣдват слѣпо и послушно слѣдът своят по-старши. Организацията се дължи сама на по-старшият братя, и от тамъ нейната красота. Но, очевидно, тя не е можела да бѫде трайна, защото е била красота на детинство, внимателно ръководено и пазено, а не красота на възмъжалост, която сама се поддържа и ръководи. Ръководена отъ божествените царе, б-та подраса на лемурската раса въздига първите градове отъ скали и лава въ областта на Мадагаскаръ, подиръ които послѣдват много други градове, отъ които днесъ намираме тукъ-тамъ нѣкои развалини, исполински каменни блокове, които никой днешенъ инженеръ не може да мръдне отъ място, развалини отъ величествени храмове и циклопски остатъци, както ги наричатъ. Лимурийците прѣдаватъ на ранните гърци и египтяни типа на тѣзи постройки, и въ египетските храмове, такива като въ Карнакъ, виждаме слѣди отъ лемуриската архитектура, къто е била практикувана отъ тѣхните потомци въ IV раса. Въ южна Индия също намираме, въ нѣколко древни храмове, слѣди отъ този масивенъ стилъ на строежъ. По развалините на Египетъ можемъ да съдимъ за постройките на ония, които съ били много по-мощни отъ расата, що е вдигала тия исполински камъни; по грамадните пирамиди може човѣкъ да съди за знанието и умѣнието, съ които съ били градени тия чудовищни масиви. Но тѣзи грамадни камъни не съ били вдигани просто съ количество мускули, нито посредствомъ машини, по-усложненствани отъ днешните. Тѣ съ били вдигани отъ хора, които съ разбирали и съ можели да контролиратъ силите на земния магнетизъмъ, така че камъкъ е изгубвалъ своята тежина, ставаъ лекъ като перо, и само съ единъ пръстъ биваъ опътванъ къмъ определеното място. Нѣкои отъ така нарѣчените люлеещи се камъни също съ били поставяни отъ ръката на лемуриец, или, да си послужи съ по-познатата за индийците дума, отъ ръците на Данавите. Зашщото тѣзи Данави съ били б-та и 7-ма подраси на III раса. Тѣзи камъни съставляватъ една отъ проблемите, които съвременната наука не може да разрѣши, макаръ да се мъжат да обясни това съ разясдане на скали отъ ледовете и отъ водата, което обяснение очевидно не е достатъчно. А какво нѣщо съ тѣзи люлеещи се камъни? Тѣ били срѣдствата за общение на хората съ боговете горѣ; назажданията на камъните съ играли ролята на морзовия апаратъ днесъ за прѣдаване телеграми.

Азъ споменахъ за Данавите, и отъ древнитѣ историци ние научаваме, че въ своите ранни дни тѣ сѫ били чисти и религиозни, и само постепенно сѫ се изродили. Нека прослѣдимъ този процесъ на развала и видимъ какъ той завршва.

Ние се намираме все още по надолниятѣ джга на еволюцията, макаръ близо до нейния край. Материята бърже става попътна, и тѣлата — все повече и повече материални. Тѣзи тѣла сѫ исполински, силни, жизнени, и слѣдъ раздѣлането на половетѣ, творческиятѣ инстинкти, присѫщъ на всѣки животъ, приема силната форма на половата страсть, непозната до тогава. Този творчески инстинктъ въ безполовитѣ е работилъ гладко и спокойно при произвеждането на нови форми. Но сега къмъ него се примѣсватъ силно физическо раздразнение на удоволствието, и тъй се пробуждатъ половитѣ страсти, първо у животнитѣ, и сътнѣ — у човекъ. Агнишватата-праотците, които се въплотили, и сълнчовите праотци — облѣчени въ тѣла, които ставатъ все по-плътни и по-едри съ всѣко нозо въплощение, съзванието своята интелектуална сила, и чувствуващи се като богове на земята, като сѫ изпращали надолу въ своите тѣла мощните струи-животъ, които се прѣобръщали въ сгъстявящите се тѣла на струи половата страсть, непозната до тогава — често пѫти сѫ били привлечани отъ жени изъ долните класове и, като се съединявали съ тѣхъ, сѫ породили потомство отъ типъ по-доленъ отъ тѣхния Прѣкраснитѣ Синове на свѣтлината се съединяватъ съ жени земни — „Синоветѣ божии видѣха хубавитѣ човекъчески дѣшери, и се съединиха съ тѣхъ“¹, казва Библията — и човекъчеството потънало още по-дълбоко въ материята. Трѣвало, дѣйствително, то да слѣзе до дънното на материята, за да може да я побѣди и зазвѣде, и въ това първо бойно поле (Курукшетра) мнозина сѫ били побѣдени. И послѣдвало раздѣла между тия, които въ жестоката борба продължавали да се държатъ о божествената иерархия, и онѣзи, които се поддали на опиянението на чувствата, заровени въ грубата материя, и обрънали гърбъ на Господ ритѣ на свѣтлината. А отъ тази раздѣла се повдигнали нови борби и войни. По-чистите се отправили постепенно къмъ сѣеръ, а по-материалните се разпрѣсватъ на широко на югъ, изтокъ и западъ, като се съединяватъ съ по-нисшите елементали, и ставатъ поклонници на материята по-скоро, отколкото на духа. Това сѫ били предѣдите на атлантската раса, расата у която материята трѣвало да стигне до най-голѣма гжстота, и да реализира своя най-голѣмъ триумфъ. — Това е първата раздѣла между привържениците на свѣтлината и тѣзи на тѣмнината, раздѣла, която изпъква по-силно въ Атлантида, и дава най-ужасни послѣдствия. Боготворените образи на тѣзи лемурийски исполини сѫ били почитани послѣ отъ IV-и V-и раси като богове и герои, и много отъ

¹ Битието, VI. 2.

митоветъ повѣствува за тѣхните велики дѣла, колосални борби и чудесна сила.

Съ усилването на раздѣлата, гигантски и широки разтѣрсвания почватъ да разкъсватъ Лемурия на части; землегрѣсения разтѣрсватъ земята, изригватъ нови вулкани, изпрашайки дълги и широки потоци лава. Огромниятъ материкъ се разкъсва на голѣми острови, всѣкой единъ голѣмъ като цѣлъ материкъ, и на свой редъ тѣзи отдѣлени материци биватъ разкъсаны отъ нови разтѣрсвания, докато, най-сетиѣ, нѣщо 700,000 години прѣди началото на третичната ера, Лемурия като такава изчеза, опустошена отъ огнь, проорана отъ лава, всрѣдъ силни експлозии на пара, сбразувала се отъ борбата на огъня съ водата, и посрѣдъ ревящи вълни и ужасни пламъци, тя потъва, островъ подиръ островъ, бѣ вихритѣ отъ огънъ и вода.

Нѣкои остатъци отъ III раса избѣгватъ катастрофата и оставатъ дѣлго време слѣдъ това по много земи, които не сѫ били разрушени, отъ които земи едни оставатъ като части отъ Атлантида, други пѣкъ изолирани, както, напр., Австралия. Туземцитѣ въ тази послѣдната страна и Тасманцитѣ — сега почти изчезнали — принадлежатъ къмъ 7-а подраса на Лемурийската раса. Малайцитѣ и Папуанцитѣ сѫ потомци отъ едно кръстосване на тази подраса съ атлантиѣ, и Хотентотитѣ сѫ друга една останка. Дравидитѣ въ южна Индия сѫ кръстосване на 7-а лемурийска подраса съ 2-а атлантска такава Гдѣто срѣщаме истинска черна раса, като, напр., негритѣ, въ нея прѣобладава лемурийска кръвъ.

Остава да споменемъ още единъ фактъ, прѣди да завършимъ тази глава, защото той се дължи на отказа на асуритѣ да заематъ законното си място въ еволюцията, отказъ, който има за послѣдствие едно ужасно падение, едно понижение въмѣсто прогреѣ за тѣзи, които трѣбвало да станатъ човѣци.

Тукъ тайното учение идза въ пълно противорѣчие съ днешната наука. Съвременната наука счита, че човѣкъ е маймуна и човѣкътъ иматъ общъ прародителъ. Окултната наука, напротивъ, твърди, че човѣкъ е маймуна сѫ потомци на едно кръстосване на човѣшкото царство съ животното, което става въ края на III раса. Казахме прѣди, че най-долниятъ човѣшки класъ лунни монади — тѣзи, които сѫ били стигнали до прага на човѣческото царство въ края на третия кръгъ, «тѣсно-главитѣ» — не сѫ били още готови да получатъ искрата на Ума. Тѣ се раздѣлятъ на полове, но сѫ били владани напълно отъ животински инстинкти. Нѣкои отъ тѣхъ, въ 7-а подраса на III раса, се кръстосватъ съ разни видове маймуноподобни животни, не твърдѣ далечни по форма отъ тѣхъ самитѣ, но съ монади много по-малко развити отъ тѣхните собствени, защото сѫ принадлежали още на животното царство, и отъ това кръстосване произлиза една раса получовѣшка и полуживотинска; нѣкои потомци на тия отново се кръстосватъ съ най-

паднали атлантски типове, и се създаватъ по този начинъ съществата, които съж извѣстни въ гръцката история, като сатири. Тъзи същества съж обитавали горигъ и уединенитетъ мъста, и съж били страшилище за всички хора, стигнали по-високо стъпало на еволюцията. Тъзи сатири, като плодъ на чудовищните съединения на чове́къ съ животно, съж били извѣнредно кръвоожадни. Отъ тия сатири, споредъ окултизма, съж произлѣзли чове́коподобните маймуни, и само тѣ едни отъ цѣлото сегашно животно царство ще прѣм на гъ въ чове́шкото царство прѣзъ сегашната нѣша верига. Въ VI и VII раси огъ сегашния кръгъ, на нашата планета, тѣ ще достигнатъ астрална чове́шка форма, а въ петия кръгъ ще станагъ напълно чеозѣци. Такъвъ є биль «грѣхът на безумните» и него ѹйтъ послѣдствия.

«Каго видѣха това, Лхасигѣ (асуригѣ), които не искаха да създаватъ чеозѣци, заплакаха и казаха; «Безумните омърсиха нашите бѫдещи жилища. Това е Кърма. Нека влѣземъ въ другите, и нека ги ржководимъ по-добре, за да не стане нѣщо по-лошо. Така и напрѣвиха . . . Тогава всички людие бидожа надарени съ Манасъ¹.

Земята е била готова за атлантската еволюция, и четвъртата раса се ражда.

ГЛАВА V.

Човѣшки раси.

Видѣхме, че раздѣлянето на половетѣ е станало въ срѣдата на третата раса, нѣщо прѣли $6\frac{1}{2}$ милиона години. Докато гжстата материя не била съвсѣмъ затулила третото око, монадата продължавала да упражнява известно влияние върху тѣлото на човѣка. Обаче, съ сгъстяването на материята, това влияние почва все повече и повече да намалява, и растящиятъ нисши, умъ започва все повече да завладава положението, и като оттиква монадата на заденъ планъ, заставя всички влияния да минуватъ прѣзъ него. Когато настава врѣме за раждането на четвъртата раса, по-напрѣдналата частъ отъ човѣчеството е била достигнала това положение, и затова се казва, че атлантитѣ сѫ били „първата истинска човѣшка и земна раса“¹.

Зараждането на четвъртата раса.

Въ това врѣме, когато лемурийскиятъ материикъ е билъ разкъсванъ отъ вулканически изригвания и землетърси, и потъвалъ въ морскитъ дѣлбочини, Атлантида очнала бавно да се подава надъ водите. Ману на четвъртата раса избира помежду третата раса най-подходнитѣ за расата си индивиди, тѣзи, които сѫ били най-развити умствено, и чието тѣло е било най-плътно и най-здраво. Той ги отвежда на съверъ, къмъ Неизчезващата свята земя, дѣто тѣ трѣбвало да стоятъ изолирани и да се съвършенствуватъ. Слѣдъ това, като напуснатъ тази люлка на човѣшкитѣ раси, тѣзи избрани людие се установятъ въ онѣзи области на съверна Азия, които не сѫ били застѣгнати отъ голѣмитѣ лемурийски катастрофи. Така става, че първите дѣа атлантски подраси сѫществуватъ въ едно и сжо врѣме съ шестата и седмата лемурийски подраси, прѣзъ послѣдната частъ отъ Вторичния периодъ, прѣди голѣмата лемурийска катастрофа, т. е. 70 ,000 години прѣди края на споменатия периодъ. Най-славната епоха, въ духовно отношение, на четвъртата раса — тази подъ управлението на божествената династия — съвпада съ Еоценовия периодъ, и първиятъ отъ голѣмитѣ потопи, които погубиха тази раса, става

¹ С. Д. II. 278.

въ срѣдата на Миоценовия периодъ, прѣди нѣщо 4 милиона години. Друга една великолѣпна цивилизация, толтекската, се разцвѣгза слѣдъ този първи потопъ и бива унищожена отъ катастрофата станала прѣди 850,000 години. Слѣдъ това послѣдовали други цивилизации, но не така блѣскави като нея, за които ние ще говоримъ по нататъкъ. По лѣдниятъ остатъкъ отъ Атлантида, островътъ, нарѣченъ отъ Платона Посейдонисъ, е билъ потопенъ нѣщо прѣди 11000 години, точно въ 9564 год. пр. Хр.¹

Огромниятъ материкуть, който ние наричаме Атлантида, материкуть на четвъртата раса, Куша на окултните писмена, е обгрѣща сѣверна Азия, и се простираше много на сѣверъ отъ голѣмого море — сега пустинята Гоби; той се е простираше на изтокъ непрѣкъжнато, обгрѣщаики Китай и Япония, и като минавашъ още по на изтокъ, зземалъ цѣлото южно протежение на сегашния Тихи океанъ, докато почти е настигълъ западните брѣгове на Сѣверна Америка. На югъ той е обемалъ Индия, Цейлонъ, Бирмания и Малайския плуостровъ, а на западъ — Персия, Арабия, Сирия, Червеното море, Абисиния, коритото на Средиземно море, южна Италия и Испания; отъ тамъ, като се възкачва сѣверно до Шотландия и Ирландия, простираше се на западъ прѣзъ днешния Атлантически океанъ и е обгрѣща по-голѣмата част отъ дѣтѣ Америки.

Катастрофата, която въ срѣдата на Миоценовия периодъ, прѣди 4.000.000 години, разкъсва този материкуть на седемъ острови съ различни величини, изкарва надъ водите Швеция и Норвегия, голѣма част отъ Южна Европа, Египетъ, почти цѣла Африка и голѣма част отъ Сѣверна Америка, като потапя сѣверна Азия и откъсва Атлантида отъ Неизчезващата свята емя. Земите, наречени по-сетне Рути и Даития (сега подъ Атлантическия океанъ) били откъснати отъ Америка, но останали извѣстно време още сързани чрѣзъ единъ провлакъ, който сѫщо изчеза при катастрофата въ края на Глиоценовия периодъ, прѣди 850,000 години, по който начинъ тѣзи земи оставатъ два отгѣлни острови. Тѣзи острови сѫшо така изчезватъ прѣди 200,000 години, и оставятъ само острова Посейдонисъ посрѣдъ Атлантическия океанъ. Когато говоримъ за тѣзи катастрофи и разпрѣдѣлението на земи и морета, не бива да изпушчаме изъ прѣдъ видъ, че да имѣтъ варииратъ споредъ катастрофата, за

¹ Авторката, както сама казва, е черпила материала за книгата си отъ съчинението на Е. П. Блаватска *The Secret Doctrine*. Но 4-5 години по-сетне, тя, въ сътрудничество съ другия виденъ теософъ, ясновидецъ, Чарлъ Ледбитър, е проучила самъ, съ своите ясненски способности, дългата история на нашето членество въ минзите раси, планети, крѣгове и вериги на нашата планетна система, и като плодъ на тия изслѣдвания, драмата другари издаватъ книгата *Man: whence, how and whither*. Въ нея книга въ иската материя на настоящата книга е прѣразказана по други начинъ и тамъ разните цифри сѫ предадени много по точно. Наистина, въ цифри има една известна разлика, но въ развитието на историите — никаква. (Прѣв.)

която е рѣчъ, и споредъ момента избранъ между два периода, раздѣлени съ голѣми ичтервали, за които е съставена карта. Свѣдѣнията сѫ твърдѣ откъслечни, и трудно е да се свържатъ; ето защо, очертанието на дадено географическо положение трѣбвѣ винаги да се взема за връменно, т. е., само за далена дата.

Лемурийцитѣ, избрани да послужатъ като родители на Атлан-тската раса, и отведени отъ своя Ману въ Неизчезващата свята земя, се раздѣлятъ на групи и заематъ седемтѣ зони, или носове, на тази земя. „Така, двѣ по-двѣ, въ седемтѣ зони“, казва *Книгата на Дзиянъ*, „трета раса роди четвърта“¹ нѣщо прѣди 4,000.000 години, къмъ края на Вторичната ера. Расата (4-а) се ражда подъ влиянието на Луната и Сатурнъ — *Сома и Шани* — и голѣмото прѣгикуване у тѣхъ на черна магия, особно у Толтекитѣ, е ставало посредствомъ сръдно използвуване „тъмните лжии“ на луната, т. е., еманциите отъ тъмната чистъ на луната. На Сатурна тѣ длѣжали отчасти огромното развитие на конкретния умъ, който е характеризиралъ тази (толтекска) подраса, и на неговото пакъ влияние се длѣжи голѣма част отъ египетската наука. Атлантицъ се наричатъ още и „чада на Пад-мапани“, защото лотусовиятъ цвѣтъ е емблема на раждането, което емблема иска да каже, че четвъртата раса е ролена чрѣзъ съединение на половетѣ. Голѣмата плътностъ, достигната тогава отъ човѣцкото тѣло, го прави способно да възприема въздѣйствия отъ твърди тѣла, на които прѣдишните по-тынки форми сѫ оказвали малка съпротива.

Първа подраса.

Въ 1-а подраса отъ IV рѣса (Рмоахалитѣ, съ свѣтла кожа) се въплощаватъ асуригѣ, а следъ тѣхъ и пълчищата слънчеви прародители отъ първия класъ, както и лунните монади. Когато атлантическиятъ типъ е билъ окончателно установенъ, следъ длѣги столѣтия тѣ се прѣселзатъ на югъ, и, подъ ржководството на своите божествени царе, Агнишвата прѣотцитетѣ, лека-полека създаватъ една мощната цивилизация. Тѣ измѣстватъ Лемурийцитѣ, които сѫ обитавали Африка, а сѫщо и близките земи, които се подали на ѝ водите на Атлантика, въздигайки силни градове съ добрѣ организирани народи. Тѣ все още си служили съ третото око, но двѣтѣ физически очи били вече развити и били вече почнали да го измѣстватъ. Астралниятъ миръ още не е билъ затворенъ за тѣхъ, и затова тѣ сѫ били напълно податливи на астрални влияния, и затова тѣ сѫ виждали грижата на божествените царе за тѣхъ, които царе тѣ сѫ били боготворили. Атуритѣ още не сѫ били пълни господари на своите собствени тѣла, та да могатъ да заповѣдватъ и на чуждите, и така младата цивилизация спокойно е напрѣдала.

¹ С. д. II. 23.

Втора подраса.

Втората подраса, Тлаватлийцитѣ, съ желта кожа, е расла на земята, която сега лежи на дъното на Атлантическия океанъ; така сѫщо и тѣ сѫ били управлявани свише отъ божественитѣ царе. Асуритѣ бърже застанали начело на човѣшката еволюция, съ течението на епохи, но все още се подчинявали на властта на Владиците на свѣтлината, които сѫ управлява голѣми провинции, и подъ чието ржководство земедѣлието и архитектурата сѫ правили значителенъ прогресъ. Нѣма нищо тѣй спокойно-величаво въ цѣлата атлантика цивилизация, както този периодъ, въ времето на божественитѣ царе. Въ това време, на западъ почва да се развива зародишътъ на една нова подраса, съ по-силентъ интелектъ, но затова пъкъ и физически по-плътна. Това е билъ толтекската подраса, прѣзначена да въздигне цивилизацията на IV раса до най високата материална точка, но пъкъ и да изпита нейното гръзно падение. Въ нея се въплотяватъ най-силнитѣ отъ асуритѣ и най-добритѣ отъ сънчевите праотци, и се установяватъ върху земи, които не сѫ били въ сферата на силнитѣ конвулсии, които разкъсали Атлантида на седемъ голѣми острови. Тѣзи конвулсии унищожили по голѣмата част отъ 1-а и 2-а подраси, като оставили отъ тѣхъ само малки части; първата се отдръпва на съверъ, намалѣла по рѣстъ и изпаднала въ варварство; втората се отклонила на югъ и изтокъ, дѣто се смѣсила кръвно съ лемурцитѣ останали още тамъ, и тѣй турятъ началото на дразидските народи.

Трета подраса.

По този начинъ се прочиства почвата за великата подраса на Толтекитѣ, раса съ красиво и добре сложено тѣло, все още исполини, високи около 9 метра, съ добре съразмѣрни части, по цвѣтъ между червенъ и червено-кафянь. Материята на тѣлата имъ, както и на хората отъ 4-а и 5-а подраси, е била по-плътна отъ всички други тѣла прѣди и подиръ тѣхъ — тѣй плѣтнѣ, щото единъ нашъ пъртъ желъзо би се прѣгъналъ, ако бѫдѣше хвърленъ срѣщу тѣхъ, а единъ пъртъ наша стомана би се прѣч пиль, ако сѫ били по-силно ударени съ такъвъ. Единъ нашъ сегашенъ ножъ не би могълъ да рѣже тѣхното месо, сѫщо както не може да рѣже и камъка. Излишно е да прибавяме, че минералитѣ тогава сѫ били толкова по-плѣтни отъ сегашните, колкото тѣхната относителна плѣтност спрѣмо тогавашните човѣшки тѣла е била такава, като тази на нашите минерали къмъ нашите тѣла сега. Тѣ сѫ имали една друга особеностъ, че много скоро сѫ възстановявали своето здравие; и даже най голѣми рани, получени въ сражения или при инциденти, сѫ заздравляли, и то съ удивителна бързина. Тѣ не сѫ страдали отъ нервенъ ударъ, като следствие отъ голѣми раз-

дирания на тѣлото, нито сѫ изпитвали остри страдания отъ измѣжданія, даже такива, причинявани отъ съзнателна човѣшка жестокость. Нервната система е била силна, но не и деликатна; нейното устройство, съ равновѣсие не до тамъ деликатно, можело да понася безъ особна трудность такива разтѣрсвания, които биха сломили единъ человѣкъ отъ V раса. Плѣть подобна на скала, нерви като стоманени жици — такива сѫ били тѣлата на тѣзи подраси. Развиващото се чувство на вкусъ е възприемало само най-силни възбуждания, и не е можело да различи деликатни вкусове; най-деликатни храни за тѣхъ сѫ били: гнило място, силно вмирирана риба, чесънъ и всички трѣзи съ парливъ вкусъ, най оstri и палищи твърди и течни нѣща за ядене. Всичко останало е било безвкусно. Тѣй като тѣ сѫ нѣмали сбояніе, тѣ сѫ могли да живѣятъ безъ никаква мѣжа всрѣдъ най-ужасни миризми, и макаръ висшитѣ класове да сѫ били извѣнредно чисти по отношение своята личность и жилища, тѣ ни най малко не се смущавали отъ най-всънящи нечистотии въ съсѣдство, стига само да не ги виждатъ. Нѣкои слѣди отъ тѣзи физически особености още се намиратъ у мнозина отъ тѣхните потомци. Сѣвероамериканските червеноокожи създряватъ отъ рани, които би убили человѣка отъ V раса, било отъ разстройство на тѣкани, било отъ нервенъ ударъ. Тѣ могатъ да понасятъ леко мѣчения, при които човѣкъ на петата раса би бѣрже изгубилъ съзнаніе. Бирманците закопватъ риба и месо, и ги иматъ за деликатеси, когато сѫ вече угнили. Всички тия хора могатъ да живѣятъ посрѣдъ такива миризми, които би разблѣли человѣка отъ V раса.

Третото око, което, както видѣхме, се отпътило навѣтрѣ въ глазата, и било все повече и повече заслѣпено отъ увеличаващата се гжстина на материята, изчезнало съвсѣмъ — като физически органъ у толтекската подраса, но остава да работи активно за дѣлги епохи у послѣдующите подраси. Даже и слѣдъ окончателното изчезване на третото око като физически органъ, толтекцитѣ продължавали да бѫдатъ чувствителни за астрални внушения, тѣй че всички сѫ били чувствителни за свѣрхфизически влияния. Въ днитѣ на толтекската поквара, висшитѣ класи сѫ прѣбѣгвали до черна магия, за да лишатъ отъ тази способностъ онни лица, които тѣ сѫ искали да заробятъ и експлоатиратъ. Тѣ не само прѣставатъ да я развиватъ, както се е практикувало въ старите дни, но и се старали съзнателно да я прѣмахнатъ. Обаче, въпрѣки всичко, тя се още сѫществува и до днесъ, до известна степень, у много народи и племена отъ четвъртата раса.

По това време, както между толтекцитѣ, тѣй и между четвъртата и петата подраси — туранска и семитска — говорътъ е билъ слѣнъ (нечленораздѣленъ); и това е било най старата форма на говоръ — този на Ракшазитѣ, туранските гиганти. Съ течението на времето езикътъ става членораздѣленъ, и такъвъ прѣминава въ петата раса.

Както казахме, ръстът е билъ гигантски — титански, както често се изразяват — но постепенно той се смалявалъ, подраса слѣдъ подраса. Статуите, които днесъ стърчатъ изъ Източните острови, стигатъ най-вече до 9 метра височина, и представляватъ ръста на четвъртата раса отъ срѣдния периодъ. За Бамианските статуи, на брой петъ, Е. П. Блаватска казва, че тѣ сѫ били пра-вени отъ Посветените на четвъртата раса, за да представляватъ постепенно намаляващия ръстъ на петъте раси; първата статуя, представляваща пързата раса, била 58 метра; втората, представляваща втората раса, или родените като потъ, била 40 метра; третата — 29 метра; четвъртата и петата по-ниски, последната малко по висока отъ единъ едъръ човѣкъ отъ петата раса. Статуите сѫ били въ ново време покрити съ слой отъ гипсъ и моделирани, за да представляятъ Буда, обаче фигуригъ, изсъчени по скалитѣ, показватъ произхода на всички тия останки отъ дати много по-ранни отъ Буловото време¹.

Въ тази трета подраса, толтекската, се въплощаватъ нѣкои отъ най-великите асури, сѫщества високи развити по отношение на наука и сила, и тѣ намѣрили въ великолѣпните тѣла толтекски типъ пригодни тѣла за своята по-нататъшна еволюция, тѣла, които прѣминаватъ бѣрже още по-високо развитие, подъ възбуждащия натискъ извѣжтре. Слѣдъ тѣхъ се натрупватъ асури, които сѫ били вече по-рано въплотили въ първата и втората подраси, а сѫщо и слънчевите граотци, които тамъ сѫ изпитали своите първи земни въплъщения. Такива сѫ били висшите класове отъ ранната толтекска подраса, и слѣдъ тѣхъ сѫ слѣдовали маса по-малко развити хора, но хора кротки, податливи, готови за възгитание и ржководство. При тѣхъ идватъ божествените царе, за да имъ помагатъ при съграждането на тѣхната велика цивилизация, а Драконите на Мѣдростта наглеждали това ново развитие на човѣшката раса, тѣй многообѣщаща съ своята силна и ревностна младостъ. Затова се казва, че тази подраса, наричана въ Пуранигъ Даития, имала за учителъ Шукра (Венера), тѣй като Агнишвата-царетъ я управлявали подъ ржководството и закрилата на Драконите на Мѣдростта отъ Венера. Ето защо се казва, че Шукра била наставникъ на асури.

При тѣзи благоприятни условия на божествени учители и царе и способни ученици, толтекската цивилизация расла и се разширила. Посрѣдъ нея се явява Асурамая, най-великъ между астрономите, който започва своята астрономически наблюдения, които и до днесъ се пазятъ отъ Бѣлата Ложа; Той съставя зодиака, който прѣдава на атлантигъ отъ Рута, отъ които той минава у египтените, слѣдъ изтичането на вѣкове. Между тѣхъ, отъ време на време, се е явявалъ и таинствените Нарада, рожба на воля и йога, който е научилъ тайната да се явява на

¹ С. Д. II. 353, 355.

земята прѣзъ безброй вѣкове, като минава отъ едно тѣло въ друго, идвайки между хората като арбитъръ на сѫдбата на народите, ржководителъ на хвърчащото колело на промѣната, искри отъ което сѫ войни и народни разгърсвания. Изслѣдаването на природнитѣ сили било водено отъ тия възприемчиви ученици на Мѣдрецитѣ, тѣй както никога подиръ това никой не е билъ способенъ. Тѣ сѫ си служили въ тази работа съ тѣнките енергии, които иматъ за стихия етера; тѣ сѫ знаели да хвърчатъ въ въздуха съ въздушни кораби, както парадоходите порятъ днесъ океаните, и тѣзи въздушни кораби имъ служили въ голѣмите войни, които отзначаватъ послѣднитѣ столѣтия на Толтекското владичество. Въ древните книги ние срѣщаме много предѣдния за врѣмена, когато войни сѫ били водени въ въздуха между сражаващи се армии. Въ тия послѣдни врѣмена тѣ сѫ си служили сѫщо съ своятѣ химически познания за направата на изгрѣбителни оржия, които носятъ голѣми разрушения. Боенъ въздушенъ корабъ, летящъ надъ главите на сражаващите се, пущалъ внезапно цѣль облакъ отъ тежки отравни газове, които упоявали и избивали хиляди безпомощни борци. Или тѣ сѫ пущали голѣми бомби, които при удара въ земята сѫ експлодирали и разпращали по всички направления стотини хиляди огнени топки или огнени стрѣли, покризайки полесражението съ разпокъсани трупове.

Въ първите дни тѣхните научни изслѣдвания сѫ били правени съ благородни цѣли, като, напр., за подобренето на земедѣлието, отглеждането на подобрени животни, произвеждането на видове храни, култура на плодови дървета, засилване на почвата, употреба на цвѣтна свѣтлина за усилване развитието на животни и растения, и за изкоренение начеващи болести.

Не бива да забравяме сѫщо и широкото разпространение на алхимията — майката на химията — за произвеждането на метали, сега наричани „благородни“, но тогава цѣнени само заради тѣхната декоративна красота. Златото се употребявало свободно въ кжшитѣ и храмоветѣ, дѣто позлатени стълпове често пожи сѫ били срѣщани въ жилищата на заможни хора, въ дворците на князите и въ храмовете на религията. Употребявани сѫ били за окрасата на градовете и много смѣси поради тѣхния металически блѣсъкъ.

Толтеките довели архитектурата до едно високо съвършенство, и тѣхните градове сѫ били модели на здравина и красота. Най-висшъ между всички е билъ прочутиятъ „Градъ на Златните Порти“, построенъ въздуху единъ хълмъ, на върха на който се издигалъ великолѣпенъ златенъ храмъ, сѫщевременно и дворецъ и храмъ, защото неговите галерии съ многобройни колони и богато окрасените дворове сѫ били жилища на божествените царе при царузването на които толтекското царство достигнало величественъ разцвѣтъ. Рисуване и позлатяване сѫ били твърдѣ много употребявани по фасад-

дитъ на къщите; статуи, барелиефи, фигури отъ всъкакъв видъ съ служили също за окраса.¹

Обществената наредба, учръдена отъ божествените царе, е била основана върху идеята, че знанието и силата тръбва да носятъ бръмбето и отговорността, и че слабостта има право на покровителство, а не е мотизъ за угнетение. Образоването е било всеобщо, но разнообразно, споредъ живота, който се е откривалъ за ученика. Въ дните на разцвътъ на толтекската цивилизация, всъка провинционална столица е имала свой централенъ университетъ, съ факултети за всъко изкуство, наука и клонъ отъ литература, съ приладени къмъ него гимназии изъ цълата прозинция, посрещдствомъ които съ били разпространявани навредъ всички открития отъ практически характеръ. Държавата поощрявала науките, като освобождавала хората отъ активна служба, когато съ достигвали зенита на своите физически сили и били поставяни въ лабораториите, за да изследватъ тамъ, ако не съ били нуждни да ръжковатъ нѣкое велико индустриско прѣприятие, да изпълняватъ нѣкои съдебни функции, или да участватъ въ управлението на държавата. По малко развитите класове съ се упражнявали въ земедѣлие, манифактура и всъкакъвъ видъ ръчна работа, и държавата е считала за свой най висшъ дългъ да се грижи за тѣхното доброденствие и удобства, като ги осигурява съ изобилна храна и дрѣхи. Управителъ, чито подчинени съ били недоволни, недисциплинирани, злѣ продоволствувани и обличани, е изгубвалъ своята длѣжност, защото го считали, или за неспособенъ, или за небрѣженъ, а за всъка значителна буна бивалъ дори глобуванъ или затварянъ.

Слѣди отъ тѣзи методи и идеи се срѣщатъ въ откъслечи отъ твърдѣ стари писмена на народи съ далечно минало. Такива срѣщаме въ нѣкои китайски книги и въ изкопани откъслечи отъ сравнително късни цивилизации; тѣ показватъ съ каква бащинска грижа царятъ съ третирали своите народи. Перуанская цивилизация, тѣй хубава, макаръ и заглъхнала, която Пизарро и неговите испанци унищожиха, бѣше опазила нѣкои слаби черти отъ по-старите врѣмена, отъ които тя бѣше произлѣзла.

Толтекското царство се простиравало отъ своя центъръ въ Атлантида на западъ надъ дѣтѣ Америки, на изтокъ надъ сѣверна Африка и Египетъ, обгръщайки подъ свое владичество много народности, смѣсица отъ 2-а лемурийска подраса съ по-младите 4-та и 5-та подраси отъ сѫщата раса, всъка въ своя собственъ центъръ.

Когато толтекската империя достига до тази висока точка, божествената династия се прѣкратява, защото мждростта на великата Иерархия намѣрила, че било вече настѫпило врѣмето,

1. По голѣми подробности вижъ въ *Историята на Атлантида* отъ В. Скатъ-Елиотъ, прѣведена на български, Теософски Издания, София, 1919 г.

когато чеопозъчеството тръбвало да се опита да върви известно връме само, за да се поуци отъ своята опитност и придобие сила отъ своягъ падения. Послѣдвали дълга редица отъ адепти царе, които сѫ били ученици на великитѣ богове, сбаче, ахамкарата на въплотенитѣ асури, укрѣпнала отъ власть и управяване, започнала да взема опасни размѣри, паралелно съ поразването на тѣхната сила и властичество, и когато, съ оттеглянето на божественитѣ царе, управлението на страната минало въ по-слаби ръцѣ. Стиховетѣ на Дзиянъ изказватъ това съ нѣколко силни думи: „Тогава третата и четвъртата (подраси) се възгордѣха. Ние сме царетѣ, ние сме боговетѣ“. Тѣ взеха жени, красави нагледъ, жени измежду безъ-умнитѣ, между тѣсноглавитѣ. Тѣ родиха чудовища мжжки и женски, а сѫщо и ка-доси¹ съ слабъ умъ. Тѣ издигнаха храмове на човѣшкото тѣло. Тѣ се покланѣха на мжжкитѣ и на женскитѣ. Тогава третото око прѣстана да дѣйствува съвсѣмъ. Тѣ въздигнаха гигантски градове, които изградиха отъ скѣпа прѣстъ и метали. Тѣ издѣлаха своите образи отъ бѣль камъкъ отъ планините и отъ черъ камъкъ, издѣлаха ги въ естествена величина и имъ се покланѣха, Тѣ издигнаха големи стагуи деветъ яги високи, споредъ размѣритѣ :а тѣхните тѣла. Вжтреши огньо е бѣха разстроили земята на тѣхните праотци. Водата заплашваше четвъртата“.²

Въ тази епоха, когато е влѣдѣяла толтекската подраса, турanskата подраса, четвъртата, се засилила на изгокъ, макаръ все още васална на Бѣлия императоръ на града на Златните Порти. Въ послѣдващи го войни, тѣзи туранци се съюзяватъ съ южните бунтовници, и тогава тѣ ставатъ „Третата и Четвъртата, които се възгордѣватъ“. Петата подраса сѫщо е била вече обособена и се борила отчаяно, за да заграби властьта на сѣверъ. Но за сега ние нѣма защо да се занимаваме съ нея.

Постепенно, въплотенитѣ асури се ра бунгуватъ противъ Бѣлия императоръ, най-първо тайно, като отказвали да изпълняватъ издаленитѣ отъ столицата заповѣди, разпространявайки идеята, че народътъ има много по-голѣма нужда отъ вицекралетѣ, които стоятъ по-близо до него, отколкото отъ императора, който е далечъ; тѣхното влияние постепенно нарасвало, и тѣ все повече уронвали авторитета на императора. За да упражнятъ обзяние върху народа, тѣ го омайвали съ своите магически сили, използвайки своягъ свърхфизически познания, за да възвеличатъ себе си и да се обкрѣжатъ съ тайнственостъ, и да навѣятъ ужасъ въ умовете на невѣжитѣ. За да откъснатъ още по-сигурно сърдцето на народа отъ Бѣлия императоръ, тѣ въвели постепенно измѣнения въ религисните обреди, като замѣнили строгия и тържественъ ритуалъ, учрѣденъ отъ божестве-

¹ Еврѣскитѣ Nithis — сѫщества въ жънска форма, красави нагледъ, но безъ умъ, а „само съ животински инстинктъ.“ Е. П. Блаватска.

² С. Д. II. 23, 24.

нитѣ царе, съ шумни празненства и ослѣпителни зрѣлища, дѣто чувствителността играела голѣма роля.

Пързитѣ храмове сѫ били грамадни и масивни, окрасени съ злато и скжпоцѣнности, но всичко въ тѣхъ е било просто, невинно и величествено. Централенъ обектъ въ храма е било едно блѣстяще златно сънце — образъ и символъ на небесното сънце, което пъкъ, на свой редъ, е било символъ и блѣскаво одеяние на Владиката на Любовъта и Свѣтлината, Управителъ на сънчевата система, въ което видимо сънце Той прикрива своята вѣчна неизказана свѣтлина. Култътъ се е състоялъ отъ мелодични пѣсни и великолѣпни плетни отъ ритмични танци, съ гирлянди отъ цѣлти и облаци отъ приятни кѣдения; всичко наистина е било великолѣпно и разкошно, но сѫщеврѣменно съ благородна чистота и тържественостъ. Въ сръзка съ Златния Храмъ на централната столица се намирала и Бѣлата Зала, или Пещера за Посвещение, дѣто учениците на Драконите на Мѣдростта получавали своето помазване, гдѣто Звѣздата на Посвещението е свѣтила надъ главата на Иерофанта, и гдѣто отъ време на време се явявали лжезарнитѣ форми на Синоветѣ на Огъня. Тази именно Пещера е празнила храма толкова свещенъ, и е била причината той да бѫде фокусъ на духовна сила. Къмъ него сѫ били обрънати сърдцата на народа; около него е свѣтѣла аурата, образувана отъ народната прѣданность; тя е била видимиятъ символъ на покровителствената грижа на Драконите на Мѣдростта.

Честолюбивите асури сѫ знаели много добрѣ, че, докато Златниятъ Храмъ и Бѣлата Зала стоятъ като центъръ на всички погледи, и се считатъ като сърдце на толтекската империя, народното сърдце все къмъ тѣхъ ще се обръща. За този тѣ решаватъ да основатъ една нова столица и да поставятъ тамъ единъ императоръ съпърникъ — *Тхевататъ*, като въздигнатъ въгърѣ въ неговия палатъ единъ новъ храмъ и една нова зала за посвещение. За да дадатъ свърхфизическа санкция на новия центъръ, тѣ извикватъ на помощь мощнитѣ елементали на нисшия астраленъ миръ, да се явяватъ на поменатите празненства въ ослѣпителни форми, гдѣто да приематъ даровете и поклонението на народа. Не слѣдъ много, за да привържатъ още повече тѣзи страшни сѫщества на своя служба, тѣ почватъ да имъ принесатъ въ жертва заклани животни, а при голѣми тържества — и човѣшки жертви. По нататъкъ започватъ и практики на похотъ, тѣй като жестокостта и развалата сѫ сродни помеждъ си, докато натрупаниятъ народъ е прѣкарвълъ цѣли ноци въ най-груби оргии, слѣдъ като прѣзъ дните е билъ зрителъ на борби и кръвни жертвоприношения.

Слѣдующата крачка още по-надолу е била направена, когато асуритѣ обявиха себе си за прѣдметъ на божественъ култъ: „Ние сме царетѣ; ние сме боговете!“ и тѣ изправяятъ грамадни статуи на себе си въ храмовете като прѣдмети на пок-

лонение, а вмѣсто божествената духовна енергия въздигнали за почитание човѣшката творческа сила, която въ сѫщностъ е само отражение на първата, и на която тя съответвѣт твува отъ физическия миръ; така излиза на сцената фэлицизма съ всички негови мерзости.

Голѣмата свърхфизическа сила на асуритѣ, станали сега магьосници отъ най-черенъ и ужасенъ видъ, въдворила царство на ужасъ върху тази часть на земята, къто тѣ владѣали. Тѣ прибѣгвали до най-ниска практика на черна магия, за да тероризиратъ и смазватъ. Съ помощата на полу животнитѣ жени отъ типа на „тѣсноглавитѣ“ отъ III раса, и съ помощта на магически операции отъ най-мръсно естество, тѣ сѫ създавали мощни чудовища, съединявачи силата на звѣра и хитростта на дивака, които форми тѣ изпълвали съ най-низки типове елементали. Тѣзи ставатъ тѣхни тѣлохранители и служители — ужасни символи на тѣхната сила, и, по този начинъ „владицитетъ на мрачното лице“, вълизатъ до върха на силата, въплъщение на ахамкара и истински царе на мрака.

Въ това врѣме, когато всички сили на материјата се събрали около единъ общъ центъръ, Бѣлиятъ императоръ поддигалъ своите сили за отпоръ. Приготовления за бѫдещето сѫ били правени и въ висшиятѣ сфери. Между синоветѣ на свѣтилната нѣколцина сѫ били достигнали високо просъѣтление и сѫ станали Будовци — обширенъ резевуаръ отъ духовни сили, готовъ за издигането на свѣта, слѣдъ потъването му въ материјата. Трѣбвало да изминатъ още 200,000 години, да избухне великата война, когато Драконитѣ на Мждростъта изпращатъ единъ отъ своята срѣда, Вайвасвата, да избере измежду свадливата пета подраса, Семититѣ, сѫмето за V-a коренна раса, и да го заведе въ Неизчезващата свята земя, люлката, както се каза прѣди, на всички коренни раси. Избраната раса на нѣколко послѣдователни групи бива отведена въ далечния край, за да бѫде запазена далечъ отъ настѫпящите бури, далечъ отъ сцените на борбата. Въ тази засмѣна подъ лжитѣ на слѣнцето земя ние виждаме Вайвасвата, заобиколенъ отъ всичѣ ученици, да бди надъ своята дѣтска, не, ембрионическа раса. Тамъ сѫ: бѫдещиятъ Зороастеръ, бѫдещиятъ Орфей, бѫдещиятъ Хермесъ, бѫдещиятъ Гаутама, бѫдещиятъ Магітрея и много други, които бѫдатъ надъ растящето сѣме. Но ние трѣбва да оставимъ тази мирна сцена и се върнемъ пакъ къмъ бурната четвърта раса.

Войскитѣ на владицитетъ на мрачното лице сега почватъ да настѫпватъ на сѣверъ и една лълга редица сражения се завързватъ между тѣхъ и войскитѣ на Бѣлия императоръ. Успѣхъ билъ промѣнливъ, но, въпрѣки всичко, побѣдоносната черна вълна се повдигала на сѣверъ, защото още не било дошло врѣмето за тържеството на Духа, а за онова на материјата. Отъ всички страни прииждали многочислени пълчища подъ знамената на мрачните царе, защото тѣ се позовавали на животинските страсти

въ человѣка. Чистиятъ животъ на останалите вѣрни на Добрая Законъ възбуждалъ бѣсна ненавистъ, ненавистъ, която винаги разкошниятъ изпитва къмъ „бѣдния аскетъ“, ненавистъ на нечистия къмъ тѣзи, чиято чистота е единъ мълчаливъ укоръ за тѣхъ.

Бавно и съ промѣнливъ успѣхъ вълната напрѣдвали. Ставатъ кървави схватки и ужасни кланета, и заедно съ това тъмните сили напрѣдвали къмъ своето тържество. Най-сетнѣ Бѣлиятъ императоръ бива прогоненъ отъ своята столица; градътъ на Златнитъ Порти, дѣто сѫ царували божествените царе, и който е билъ осветяванъ отъ посѣщенията на Святи Сили, става плячка на владиците на мрачното лице и черниятъ императоръ, прословутиятъ Хирганиакша, възлиза на трона, отдѣто е билъ оповѣстенъ нѣкога Добриятъ Законъ. Залата за Посвещение била намѣрена разрушена, голѣмите стълпове при входа — разбити на двѣ, и покривътъ раздробенъ на късове. Златниятъ Храмъ, дѣто нѣкога едно божествено свещенство е служило, билъ омърсенъ отъ кръвъ на невинни животни, и грамадни статуи на мрачните магьосници гледали злобно отъ мястото, дѣто прѣди е свѣтѣль дискътъ на слънцето.

 Най-сетнѣ чашата на злото се прѣпълва. Изминаватъ се около 50,000 години слѣдъ омърсяването на Златния Храмъ; магьосничеството се разпространило по всички направления, и материалността била достигнала своята най-ниска степень. Настанало време земята да се отърве отъ брѣмето на жестокостта, похотята и потисничеството, подъ които тя пъшакала.

Драконитъ на Мѣдростта виждатъ, че е дошло времето, когато природните сили трѣбва да бѫдатъ обърнати срѣщу „черната кръвъ на магьосниците“. Заповѣдь се дава отъ Шамбала — сигналъ за потопяването на страната, която вече не е могла да бѫде очистена, а сѫщо сигналъ за спасението на тия, които ще послушатъ зова, за да напуснатъ вече осаждената страна. Ето какво казва коментарътъ: И „великиятъ Царь на ослѣпителното лице“, първенецътъ на жълтолиците, бѣше опечаленъ, като гледаше грѣховетъ на чернолиците. На въздушни кораби Той разпрати до всички свои братя-първенци благочестиви мжже да имъ кажатъ: „Пригответе се. Станете, вие людие на Добрая Законъ, и минете страната, докато е суха. Владиците на бурята сѫ близо. Тѣхните колесници наближаватъ земята. Една нощ и два дена само още владиците на тъмното лице иматъ да живѣятъ върху тази търпелива земя. Тя е осаждена, и тѣ трѣбва да потънатъ згедно съ нея. Подземните владици на огъня приготвяватъ своите магически огненни оржия. Но владиците на мрачното соко сѫ по- силни отъ тѣхъ, които имъ сѫ роби. Тѣ знаять какъ да си служатъ съ орждия. Елате и употребете вашите. Нека всѣки Владика на ослѣпителното лице вземе мѣрки, щото въздушниятъ корабъ на всѣки владика на мрачното лице да падне въ негови ръцѣ, за

да не би нѣкой отъ тѣхъ да избѣга отъ водитѣ, да избѣга бича на Четирмата и тѣй да спаси своите зли господари. Нека всѣки Желтъ Образъ прати отъ себе си дрѣмка върху всѣки тѣменъ образъ. Нека даже тѣ бѣдатъ пощадени отъ мѣки и страдания. Нека всѣки човѣкъ, вѣренъ на Слѣнчевитѣ богове, свѣрже всѣки человѣкъ, вѣренъ на лунните богове, за да не страда, ни да избѣга сѫдбата си. И нека всѣки Желтъ Образъ даде отъ своята жизнена вода на говорящето животно при всѣко тѣмно лице, за да не събуди то своя господарь. Частьтъ е ударилъ, черната ноќь е готова... Нека тѣхната сѫдба биде изпълнена. Ние сме слугитѣ на великитѣ Четирма. Нека се вѣрнатъ Царетѣ на Свѣтлината"... Тогава звѣзды се изсипаха върху земитѣ на мрачните лица, но тѣ спѣха. Говорящитѣ животни стояха мирни. Подземните владици очакваха заповѣди, но такива не идваха, защото тѣхните господари спѣха. Водитѣ се вдигнаха и покриха долинитѣ отъ едина край на земята до другия. Високите земи останаха, дѣното на земята (т. е. противната страна) остана сухо. Тамъ живѣеха тѣзи, които се спасиха: людите на Желтото лице и на Окото на правдата. Когато владицитѣ на мрачното лице се събудиха и потърсиха своите въздушни кораби, за да се спасятъ отъ водитѣ, видѣха, че тѣзи бѣха изчезнали".¹

Така говори откъслекътъ отъ коментара. „Говорящитѣ животни“ сѫ били чудовищата, за които поменахме по прѣди, а „жизнената вода“ е кръвъ. „Хората на Добрія Законъ“ избѣгватъ отъ неминуемата катастрофа, и тогава избухва бурята. Бѣсни вихрове издигатъ вълните на океана до висотата на планините; подземни конвулсии хвѣрлятъ гигантски вълни върху разтърсениите земи; цѣль потопъ отъ дѣждове залива долините и прѣвръща рѣките въ водопади; хълмове, изтръгнати отъ мѣстата си, сѫ били хвѣрлени въ въздуха, и разпокъжсаны сѫ падали като лавини отъ кжсове въ долините долу; като че ли самата земя изглеждала да се разбива подъ ударитѣ на буйните водовърteжи и побѣснѣли рѣки. Грѣмътъ на бучацитѣ води се смѣсалъ съ виковетѣ на потъващите хора и рева на отвличанините животни... Славата на Атлантида потъва подъ водитѣ, като оставя слѣдъ себе си прѣданіе за единъ потопъ, което спрѣщаме въ литературата на народитѣ, и което послужва за материалъ на легенди и пѣсни въ послѣдващи врѣмена.

Така земята се освобождава отъ своето тежко брѣме, и черното изкуство получило такъвъ единъ ударъ, отъ който то и до днесъ не се е съзвело. Самите асури получили единъ урокъ, който имъ послужилъ за тѣхно изкупление, и ги упѫтилъ по сигурния путь на еволюцията.

¹ С. Д. II, 445, 446.

Четвърта и останалите подраси.

Четвъртата подраса, турanskата, не заслужава да се спираме много. Това съ били главно ракшазите — гиганти брутални и жестоки, и историята на древна Индия е пълна съ разкази за тъхните боеве съ младата пета раса.

Както видяхме, отъ петата, семитската, подраса е биль взетъ зародиша за V коренна раса. Това е биль единъ свадливъ и всинственъ народъ. Единъ клонъ отъ този народъ, избранъ отъ Ману Вайасвата за основаване на V раса, но впоследствие изоставенъ отъ Него поради липса на податливост, съ далечните прародители на днешния еврейски народъ.

Шестата подраса, акадийцитѣ, се родила слѣдъ катастрофата, която унищожила $\frac{2}{3}$ отъ толтекската подраса (останалата $\frac{1}{3}$ се изселила къмъ съверъ и по-сетне се смѣсва съ подрасващата пета раса.) Пеласгите съ нейни потомци съ леко смѣщение на кръвъ отъ седмата подраса. Етрусиците и картагенци, както и скитите, иматъ сѫщиятъ произходъ.

Седмата подраса, монголската, е развитие отъ турanskата, и отъ нея произлизатъ китайцитѣ отъ вътрѣшността — не крайбрѣжните — а сѫщо малайцитѣ, тибетяните, унгарцитѣ, фингите и ескимосите. Нѣкои отъ тъхните разклонения се смѣсватъ съ съвероамериканските толтеки, и затова съвероамериканските индианци иматъ малко монголска кръвъ въ жилигъ си. Японцитѣ съ едно отъ най-послѣдните разклонения на монголската подраса. Много племена отъ тази подраса съ емигрирали на западъ, като съ се установили въ Мала-Азия, Гърция и съсѣдните страни, дѣто подобряватъ своя типъ, като се смѣсватъ съ петата раса, въ именно съ втората подраса, и така образуватъ старите гърци и феникити.

Слѣдъ изчезването на Посейдонисъ започва бързиятъ упадъкъ на разпръснатите атлантически племена; опазватъ се по-добре само атлантиците въ източна Азия. Полинезцитѣ, самоасцитѣ и тонгитѣ съ тъхни потомци. Нѣкои отъ тъхните племена съ паднали даже тъй низко, че се съединили съ сѫществата, които съ били плодъ на грѣха на „лишените отъ умъ“; а нѣкои се съединили съ западните остатъци отъ седмата Лемурийска подраса, на което съединение съ плодъ диваците на Цейлонъ, Борнео, туземцитѣ въ Андаманските острови, бушмените и нѣкои австралийски туземци. Минезинството отъ днешното население на нашата земя е все още отъ IV раса, но единствените, които изглежда да иматъ още нѣкакво бѫдеще, съ японцитѣ, а, може би, и китайцитѣ.

Пета раса.

Нека отидемъ сега на съверъ, къмъ Святата Земя, и видимъ нашия Ману, светия Вайасвата, който приготвява съ безкрайно търпение своята избрана раса. Въ продължение на цѣли столѣтия

работи Той заедно съ групата свои помощници върху създаването на една ядка за бѫдещето човѣчество, като наказва немирните, поощрява послушните, насырдчава, прѣдупрѣждава, увѣщава и мѣмри. Тогава се прибавя петото чувство къмъ другите четири, и човѣкътъ става такъвъ, какъвто го знаемъ днесъ. Тамъ Ману води да се родятъ изново великиятъ асури, за да могатъ да обѣрнатъ своите сили къмъ добри цѣли. Тамъ Той привиква най-свѣтлите умове, най-чистите характери — да се родятъ въ формите, развиващи отъ Него. И тамъ тѣ живѣятъ подъ закрилата на Полярната Звѣзда, далечъ отъ бурите на земята, бавно обработвайки новия и по-чистъ типъ на човѣка.

Въ това врѣме земната повърхност прѣминава много измѣнения въ разпрѣдѣлението на сула и вода. Новиятъ материикъ Краунха, т. е., Европа, Азия, Африка, Америка и Австралия, както тѣ сѫ днесъ, не сѫ се били още показали. Всредъ силни трусове нѣкои части се подаватъ една подиръ друга надъ водите, други пъкъ потъватъ, докато настава голѣмиятъ потопъ — прѣди 200,000 години, който оставилъ само острова Посейдонисъ въ срѣдата на Атлантика, и дава на нашите пети материки приблизително днешното имъ очертание. Този „пети“ материикъ (т. е., всичките земи, дѣто има да живѣе една коренна раса) сѫщо ще изчезне на своето врѣме, този путь отъ вулканически изригвания и землетѣrsи, сѫщо както нѣкога Лемурия. Защото отъ огнь и вода подредъ загиватъ материците единъ подиръ други, за да дадатъ място на други слѣдъ тѣхъ.

Петата раса се развива подъ влиянието на Буда, т. е., Меркури, защото нейното главно прѣдназначение е развитието на ума, и планетата на знанието освѣтявала съ благотворните си лжчи часа на нейното рождение. Ето защо Пураните наричатъ Буда синъ на Инду, като Инду, т. е., Луната, е владика на четвѣртата раса, която пъкъ е родителъ на петата раса, тази на Буда.

Когато Ману установилъ новия типъ на расата, Той я повежда на югъ къмъ централна Азия, дѣто прави една вѣковна почивка; отъ това място тя впослѣдствие разпраща своите разклонения.

Тогава настава първото велико прѣселение. Първата подраса, (често наричана арийска, само че това име трѣбва да се пази за цѣлата V раса) е била отведена на югъ, прѣзъ мощната Хималайска верига, и се установява въ сѣверна Индия, наричана тогава *Арияварта*. На чело на това прѣселение сѫ стоели „Седемъти Риши“: Мариши, Атри, Пуластия, Пулаха (Кави), Анжирасъ (Крату, Кардама) и Дакша (имената се различаватъ споредъ писанията), които дълго врѣме сѫ ржководили нейната еволюция. Тѣзи имена сѫ дадени въ законите на Ману въ горния редъ, съ изключение, дѣто Дакша наричатъ *Прашетасъ*. Освѣнъ тѣхъ, за довършване на числото десетъ, съ тѣхъ сѫ били и тримата риши: *Вашишта*, *Бригу* и *Нарада*.

И така, тъзи именно сж завели въ Индия подрасата, която Ману билъ вече раздѣлилъ на четири кести; тукъ Бархишадъ-праотците помогнали, както вече видѣхме, като образували типовете за тънките тѣла на всѣка каста. Ние нѣмаме врѣме да прослѣдимъ дългата история на тази велика подраса; водена отъ своите божествени царе, тя се борила противъ народите, които заемали страната — хора титани, останали отъ дантитите и ракшазите на IV раса. Кой не знае историята на Рамачандра, който е водилъ война съ ракшазите подъ тѣхния мощнъ царь Равана, и по този начинъ разширилъ границите на своето царство отъ Хималаите до Южното Море? Нека се задоволимъ да кажемъ само, че арийците сж получили Зодияка направо отъ Синовете на волята и на йога, които дошли между тѣхъ като Учители, — както се говори за „змиите“, които слѣзоха повторно, възвориха миръ съ петата (раса) и ѝ дадоха просвѣтъ¹, и които донасятъ съ себе си отъ централна Азия свещения езикъ Сензаръ, „тайниятъ свещенъ езикъ на духовенството“, истинскиятъ „езикъ на Боговете“, отъ който произлиза послѣ санкритскиятъ, и който и до днесъ остава тъй нарѣчения „тайественниятъ езикъ“ на Посветените, и между които се явяватъ онѣзи 24 Будовци, все още почитани отъ Джайните подъ името *Тиртамкари*.

Втората подраса (отъ V раса), ариосемитската, емигрирала на западъ отъ централна Азия и колонизирала Афганистанъ, слѣзла по течението на р. Оксусъ, и, като минала на другия брѣгъ на р. Ефратъ, се спрѣла въ Арабия и Сирия. Тя дава много арийска кръвъ на акадийските и турански племена, настаниени по протежението на този изминатъ путь, и великите асирийска и вавилонска империи сж резултатъ отъ импулса, що тя дава на тия народи. Феникитите, по-късните египтяни и старите елини, както вече казахме, сж произлѣзли отъ кръстосването на тази 2-ра подраса съ монголската подраса. „Послѣдните 7 династии, за които се говори въ египетските и халдейските архиви“, казва Е. П. Блаватска, сж отъ петата раса². Нѣкои клонове отъ тази подраса емигрирали на изтокъ, кръстосали се съ монголската подраса и създали крайбрѣжните китайци и династията, която днесъ заема китайския тронъ³.

Третата подраса, иранската, водена отъ Зороастра, се отправила по слѣдите на втората, но се спрѣла главно въ Афганистанъ и Персия, дѣто великиятъ пророкъ избира седалището си. Нѣкои племена отишли чакъ до Арабия, и отъ тамъ въ Египетъ, гдѣто се смѣсватъ съ атланците египтяни.

Тъзи дѣвъ подраси се срѣщатъ съ народи отъ IV раса, които сж били поклонници на Сурия (Слънцето), чиито жреци се наричали Magi. Тъзи Magi претендирали на произходъ

¹ С. Д. II. 24.

² С. Д. II. 447.

³ Книгата е писана въ 1903 год. (прѣв.)

оть Шакудвипа, или Шветадвипа (Бѣлиятъ островъ). Тази тѣхна претенция е била въ значителна степень права, по отношение тѣхния първи произходъ, защото всѣко истинско учение произхожда оть Обитателитѣ на Светата Земя, независимо оть това, дали съ това се разбира Неразрушимата Света Земя, или Свещения градъ Шамбала въ пустинята Гоби. Учителитѣ на 2-а подраса научили този народъ на Сабеизма, или поклонение на сѫществата, които управляватъ небесните тѣла, „Ангелитѣ-Звѣздї“. Халдейскиятъ култъ стига до висока степень на мѫдрост и чистота, тѣй като халдейските маги сѫ били астрономи и астрологи съ дѣлбоки познания по науката за небесните тѣла, и управлявали дѣржавата въ свръзка съ наблюдаването на звѣздите.

Вслѣдствие на злоупотрѣбата съ култа на Ангелитѣ-Звѣздї, първиятъ Заратушра, (първи изъ между четиринацетъ учители, носящи сѫщото име), на чело на учителитѣ на 3-а подраса, забранилъ на своите дѣца да слѣдватъ култа на Ангель-Звѣздите, като вмѣсто това имъ дава огъня за символъ на Божеството. Персийските мѫдреци, сѫщо често пѫти наричани маги, се занимавали съ химията повече, отколкото съ астрономията, отчасти поради това, че тя се явявала като важна наука за земледѣлието, на което 3-а подраса (иранската) се била специално отдала. Това повежда подирѣ си едно висшо развитие на алхимията, отъ която твърдѣ много слѣди намираме и въ Египетъ, който е билъ твърдѣ много повлиянъ отъ тази подраса.

Четвъртата подраса, келтската, водена оть Орфея, се от правила на западъ, по-далечъ оть своите предшественици, колонизирала Елада съ по-късните гърци, и оть тамъ минала въ Италия, Галия и още по на съверъ въ Ирландия и Шотландия, а сѫщо и въ новата земя, Англия. Интересно е да се отбелѣжи, какъ у тѣзи роднински народи Драконътъ е общъ символъ за великите Посветени. Иерофантите въ Вавилонъ и Египетъ, на друидите и фениките — всички сѫ синове на Дракона, всички сѫ „земии“. Символътъ е дошелъ оть Атлантида, даже оть Лемурия, и е запазенъ дори до V раса. Той се срѣща въ Мексико и почти навредъ изъ Америка, като единъ оть мировите символи, даванъ на Учителитѣ на човѣчеството.

Петата подраса, тевтонската, сѫщо емигрирала на западъ, засели срѣдна Европа, и сега се е разпростирила по цѣлия свѣтъ. Тя днесъ заема по-голяма част отъ Съверна Америка, помитайки предъ себе си остатъците отъ атлантиде. Тя колонизира Австралия и Нова Зеландия — остатъци отъ Лемурия. Високо тя днесъ вдига глава навредъ по цѣлата земя, предопредѣлена да основе една всемирна империя и да ръководи сѫдините на цивилизацията.

Но и тя на свой редъ ще стmine слѣдъ изтиchanето на длѣжното врѣме; — Краунха ще послѣдва своите по-стари сестри: Плакша, Шалмали и Куша. Тогава изъ дѣлбоките води

ще се покаже Шака, за да бъде материикъ на шестата раса — тамъ, гдѣто днесъ е Сѣверна Америка, като по-рано голѣма част отъ тази страна бѫде разбита на кжове отъ землетресения и подземни огневе. Шака така сѫщо ще отмине на свое врѣме, погълната отъ вълнитѣ, подобно нѣкога Куша, за да стори място на седмия материикъ — Пушкара, чийто центъръ ще бѫде нѣгдѣ около Южна Америка. И тогава ще настѫпи края на нашата земя — край на нейната дълга и пълна съ бури история, когато тя ще изпадне въ спокоенъ сънъ, слѣдъ своя дълъгъ денъ на будностъ. Защото планети отминаватъ, кржгове послѣдватъ кржгове, и вериги замѣстватъ вериги, но само вѣчниятъ Духъ, който сега е облѣченъ въ човѣшки тѣла, остава за винаги.

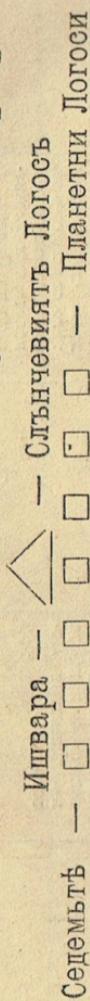
ПРЪГЛЕДНА ТАБЛИЦА

на разните еволюционни фази

СТАНДИ	ХАРАКТЕРИСТИКА	ВЕРИГА	КРЪГЪ (4-а верига)	ПЛАНЕТА (4-и кръгъ)	РАСА (4 а планета)	ИНДИВИДЪ
I	Слизаке (инволюция). Качества, дадени на най-тъкната умствена на матери, за да събърне способна за организиране.	Много промънви форми. Висши духовни сили, завладяни със състъхахамара. Въ края всичко се прибира въ Съме-Ману.	Развива 1-во елементално царство и типично минерални. Огнен кръгъ. Форми, просто като ципи.	Прототипове на з-тъг елементални и минералното царство. Зародили на висшъти три царства.	Духовна по създаване. Минерален животъ, почти нечувствуващътъ въ тъло. Има само едно чувство: слухъ.	Сглобяване на клетки. Форми скаподобни.
II	Слизаке (инволюция). Качества, дадени на нисшата умствена материя за да стане способна за организиране.	По-трайни форми. Висши психични сили и румъ. Въ края всичко се прибира въ Съме-Ману.	Развива 2-ро елементално царство и типично на растения. Въ здуковообразъчната умствена материя.	Конкретни форми, много състънки, въ нисша умствена материя.	Духовна, външността на растителна. Малко по голъмма чувствителност. Дъвъ чувства: слухъ и осезание. Скрити еднополови.	Раздела на туловище и опашни. Форми растене-подобни.
III	Слизаке (инволюция). Качества, дадени на астралната материя, за да стане способна за организиране.	По-пълни форми. Нисши психични сили и желания. На края всичко се прибира въ Съме-Ману.	Развива 3-то елементално царство и типично животински. Три чуства: слухъ, осезание и зрение. Скрити еднополови.	Формитъ, получаващ а тряда обивка и способност да получават и пръвъзвеждащи системи.	Психична, слѣдътъ това умна. Форми животински. Три чуства: слухъ, осезание и зрение. Скрити еднополови.	Форми животно - подобни. Двойноколови. Единътъ поъ пръвъзвежда.

IV	Равнвъжие (поворта точка). Качества: дадени на физическата материя; организиране физическата материя въ тъло.	Форми материализирани до физическо състояние. Точка на най-голяма сложност въ края всячка се прибира въ Съме-Ману.	Развива минералното царство до съвършенство и точково на човековъци тъло.	Формитъ получаватъ физически тъла и духът започва да служи съ мateralната за събъроява.	Ителектуална. Человъческа. Ръстътъ намален, 4 чувства: слухъ, осезание, зрителне и вкусъ. Много пълни форми.	Родени за отдален животъ. Дълтиество.
V	Възходъ (еволюция). Организиране - астралната материя въ тъло.	Форми по пластични и полемалко сложни по органи. Въ края всячко се прибира въ Съме-Ману.	Развива растителното царство до възръщество. Увеличава развитието на човечеството.	Формитъ употребяватъ устроителни тъла, и физическото тъло по-често състава "подсъзнателно".	Високо интелигентна. 5 чувства: прибавено обонянието. Голъбма склонност къмъ отдаленост.	Младенчество. Чувствата много остро.
VI	Възходъ (еволюция). Организиране умствена, а материя въ тъло.	Форми по-прости, възприетията остра и обобщени. Въ края всячко се прибира въ Съме-Ману.	Развива животинското царство до съвършенство и усилва развитието на човечеството.	Формитъ употребяватъ умствени тъла, и астралното става "подсъзнателно".	Духовно растение. 6 чувства; прибавено астрално ясновидство. Склонност къмъ единение.	Юношество. Пробуждане на разсъжителните способности
VII	Възходъ (еволюция). Организиране причинната материя въ тъло.	Форми най-прости; всъкча част изпънява, коя да е отъ съвършено. Въ края всячко се прибира въ планетния Логосъ.	Развива човекова до съвършенство.	Формитъ употребяватъ причинно тъло. При сплизането умствотъло създава "подсънательно", а при възхода си нисцитъ тъла се оставя въ своята респективни полета при минаването въ Прадай.	Духовна. 7 чувства; прибавено умствено ясновидство. Пъхно осъществяване на единението.	Зръдостъ.

ДИАГРАММА I — ВЕЛИКАТА ДУХОВНА ИЕРАРХИЯ

ДИАГРАМА II-а

Полето на еволюцията на нашата планетна система.

Планетната система се състои отъ 7 планетни вериги.

Една планетна верига се състои отъ 7 планети.

Едно обиколяне на живота по 7-гъл планети се нарича кръгъ.

Животът обиколя една верига 7 пъти; спъдователно, една верига има 7 кръгове.

Въ една планета животът пребминава 7 стадии — 7-гъл коренни раси.

Една коренна раса се състои отъ 7 подраси.

Въ една подраса има седем семейства.

Всичка коренна раса има своя материкъ.

Материците погиват подъ редъ отъ огънь и вода.

Неизчезващата свята земя е съверният полостъ.

Сегание сметоку-щопръмниали сръдата на четвъртия кръгъ отъ четвъртата верига на нашата планетна система.

Луната е планетата Д. на Лунната верига — третата.

Планетната система Венера сега навършила седмият кръгъ на своята пета верига; значи тя е прѣди насъ [една верига и половина].

ТАБЛИЦА 1. ✓

Резултати отъ монадната еволюция върху лунната верига.
Монадите напушкатъ тази верига въ три големи групи.

1. Група	2. Група	3. Група
<p>а) Лунните праотци или Бархиади, най-напръднали отъ съществата на лунната верига — VII-а творческа иерархия. Това сж „Лунните богове,” „Лунните владици съвъздушни тѣла,” които има да ръководятъ физическата еволюция на 4-а верига — земната.</p> <p>б) Съ тѣхъ, но по-малко развити отъ тѣхъ, сж двата класа монади нарѣчени: <i>Нисии Дхияни</i> или <i>Слѣнчеви праотци</i>, заемащи въ лунната верига място непосрѣдствено подъ Бархиадите. Първиятъ отъ тѣзи два класа е билъ развиленъ причинното тѣло, а вториятъ билъ почти достигналъ до това равнище.</p>	<p>Четири класа, достатъчно напрѣднали, за да достигнатъ човѣшкото царство, прѣзъ първите три и половина кръгове на земната верига. Наричатъ ги често „Лунни праотци”, обаче тѣ не сж „праотци” на човѣка, и отиватъ къмъ него.</p>	<p>Три класа същества — закъснѣли въ лунната еволюция. Тѣ ще стигнатъ човѣчеството въ края на 7-я кръгъ отъ земната верига и ще съставляватъ човѣчеството на 5-а планетна верига. Сега тѣ слѣдватъ бавната си еволюция прѣзъ минералното, растителното и животното царства,</p>
	<p>Тѣзи седемъ класа, съставляващи II и III групи, сж били често наречани отъ Е. П. Блаватска „Лунни праотци“.</p> <p>За да се избѣгнатъ бѣрканици тѣ трѣба да се нарекатъ „Монади отъ лунната верига,” а изразътъ „Лунни праотци“ остава само за I-а група.</p>	

ТАБЛИЦА 2.

Еволюционни стадии на 7-тѣ класа монади отъ Лунната верига (групи II и III)
прѣзъ 7-тѣ крѣгове на земната верига.

КРѢГОВЕ	І Класъ достига стадията	ІІ Класъ достига стадията	ІІІ Класъ достига стадията	ІV Класъ достига стадията	V Класъ достига стадията	VI Класъ достига стадията	VII Класъ достига стадията
	1 Крѣгъ	2 "	3 "	4 "	5 "	6 "	7 "
1 Крѣгъ	Човѣшка	Животна Човѣшка	Растителна Животна Човѣшка	Минерална Растителна Животна Човѣшка	3-а елементална Минерална Растителна Животна Човѣшка	1-а елементална 2-а елементална Минерална Растителна Животна Човѣшка	
2 "						2-а "	
3 "						3 а "	
4 "						Минерална	
5 "						Растителна	
6 "						Животна	
7 "						Човѣшка	Животна Човѣшка

ЗАБѢЛѢЖКА: V, VI и VII класове сѫ днесъ монадитѣ на животнитѣ, растенията и минералитѣ, и не ще се вѣплотять като човѣщи въ сегашната верига. Тѣ ще съставятъ човѣчеството на 5-а планетна верига.

СПОРЕДЪ А. ШИВАРЦЪ

ТАБЛИЦА 3,

ФИЗИЧЕСКО РОДОСЛОВИЕ.

Функции на Бархишадъ-праотците (I-ва група от Лунната верига).

Физическото родословие на човека е въ пръвка връзка съ Бархишадъ-праотците от VII творческа иерархия. Тържестващата физическата еволюция въ Земната верига. Тържество "Успѣхъ" на Лунната верига, достигнали вече да владеятъ материята подъ нейната четворна форма. Тържество приготвята формите за монардите отъ Лунната верига и даватъ на човека етерния двойникъ, Прана, животинскиятъ му желания и животинските зародища на умъ. Тържество се дължи на 4 класа, всички единът отъ които управлява по единъ отъ 4-ти кръжове отъ нашата верига, и се явяватъ периодически като помощници на Ману при зараждането на всичка нова коренна раса и като божествени царе на III и IV раси.

1 КЛАСЪ Управляващъ 1 кръжъ	2 КЛАСЪ Управляващъ 2 кръжъ	3 КЛАСЪ Управляващъ 3 кръжъ	4 КЛАСЪ Управляващъ 4 кръжъ
<p>За ниско тъло имать <i>примитивно тело</i>. Тържество на божествената атмосфера създава, възлукообразува и монтира създадените отъ елементални царства и на минералното.</p> <p>Другите 3 класове се занимаватъ въ планетната атмосфера създава, възлукообразува и монтира създадените отъ елементални царства и на минералното.</p> <p>Въ този I ви кръжъ материата създава, възлукообразува и монтира създадените отъ елементални царства и на минералното.</p> <p>Лунните монади влизатъ въ формата, образувани отъ Бархишадъ, — молекули на земя, подзол, въздушни форми на 3. подзол.</p> <p>Въ V раса (на 4. кръжъ) тържестващъ създава, възлукообразува и монтира създадените отъ елементални царства и на минералното.</p> <p>Въ V коренна раса (4. кръжъ) този I-ви класъ тържестващъ създава, възлукообразува и монтира създадените отъ елементални царства и на минералното.</p>	<p>За ниско тъло имать <i>атипично тело</i>. Тържество на прототиповете на животното царство.</p> <p>Човешките зародищи въ планетната атмосфера взематъ странни форми на чудовищни и мащущини видни животини.</p> <p>Планетните се сглеждватъ; но все пакъ си оставатъ етерни и бълстични. Течните молекули влизатъ въ всички форми на този кръжъ, — молекули на 2. подзол.</p> <p>Въ V раса тържестващъ създава, възлукообразува и монтира създадените отъ елементални царства и на минералното.</p> <p>Въ V раса (на 4. кръжъ) тържестващъ създава, възлукообразува и монтира създадените отъ елементални царства и на минералното.</p>	<p>За ниско тъло имать <i>атипично тело</i>. Тържество на прототиповете на човека и коренни раси.</p> <p>При спазането си въ Незначената свита земя, тържестващъ създава, възлукообразува и монтира създадените отъ етерните дървички една сънка, която да служи за образуването на човешката форма.</p> <p>4-ти класъ лунни монади обличатъ тъй сънки.</p> <p>Създава като да ладятъ своята сънки на I-ва раса, гъби Бархишадъ напушкатъ земята и заминаватъ за Махалока.</p> <p>Въ V раса нѣкога отъ тѣхъ даватъ своята сънки за образуване на кастата на <i>служителската</i> каста.</p>	<p>За ниско тъло имать <i>атипично тело</i>.</p>

ТАБЛИЦА 4.

ИНТЕЛЕКТУАЛНО РОДОСЛОВИЕ. — ФУНКЦИИ НА МАНАСАПУТРИТЪ.

Има 4 класа Манасапути или Синове на ума. Три от тези класове, стоящи надъ нашето човечество, сѫ интелектуалните прадѣди на човека. Тѣ хвърлятъ мостъ между материалната еволюция и духовната, и ръжководятъ интелектуалната. Четвъртиятъ класъ сѫ слънчевитъ праотци отъ Лунната верига.

1 КЛАСЪ	2 КЛАСЪ	3 КЛАСЪ	4 КЛАСЪ
<p><i>Асуритъ</i> — 5-а творческа иерархия, — сѫ плътътъ отъ 1-та планетна стадия, дѣто сѫ достигнали човѣшката стадия. Въ 2-а верига тѣ сѫ и градътъ на Бархашда, а въ 3-а верига — тази на Агнишваста-праотци.</p> <p>Характерниятъ тѣхъренъ принципъ е <i>Агамакара</i>, способностъ, която покражда чувството за <i>дѣ</i>, волята за отдѣлностъ. Тѣ сѫ били винаги бунтовници, защото Аханка се развила въ борба и самотностъ, докато <i>дѣ</i> има учи, че неизвестътъ най-пътенъ изразътъ божествена воля, и тогава Асурътъ стропчава веригите на материалистъ и научава, че е едно съ Всевишния, противъ когото той е взъглазявалъ.</p> <p>Когато въ началото на 4-крайтъ плодуваватъ заповедъ да създадатъ човѣцъ по свой образъ, тѣ отказватъ, и затова сѫ наказани, да се въплотятъ при лоши условия въ IV раса. Тамъ тѣ сѫ „Владици“ на мрачния образъ, които въ Алтайтида се блънятъ противъ Владиците на светлия образъ, и въ ужасната катастрофа, която послъдва, тѣ получаватъ конечния урокъ.</p>	<p><i>Динишавап-ибинотии</i> — една част отъ VI-та творческа иерархия, сѫ плътъ отъ 2-та планетна верига. Тѣ сѫ и наричатъ „Синове на огънъ“. „Владици на пламъка“ и пр., поради естеството си, прилично на Девитъ, съ чувство на единение по-силно, отколкото това на отдѣлностъ Тѣ даватъ на човѣчества пътъ посрѣдътъ на принципъ, въичникъ, осъбътъ на физическото тѣло.</p> <p>Тѣ сѫ се въплотили въ Лемурската раса и имали за специална мисия да дадатъ на човѣка-животно искрата на ума. Тѣ сѫ били нѣкога отъ божественитетъ царе отъ првите динистии, които сѫ ръжководили човечеството, къто сѫ я учили на науки, изкуства и социална организација.</p>	<p><i>Адепти отъ веригата на Венера</i>. Мисията имъ била да се въплотятъ на земята като учители на малото човечество. Тѣ образуваатъ зародъ на човѣчество на великата хималайска бѣла ложа, чийто началникъ е „Великия посветителъ“. На земята слизатъ на земята за въплъщение отчасти събърнати раздѣлните на половетъ (III раса) и отчасти въ IV раса.</p> <p>Тѣ сѫ монади, тѣрди на прѣблени, за да се въплътятъ на прѣблени кръгове на нашата верига, но недостатъчно напрѣдвали за да възьмутъ въ редоветъ на Бархашадитъ.</p>	<p><i>Славчеси проходчи отъ луната, нисиши Дхини (отъ I-та група на Лунната верига). Тѣ образузватъ 2 големи групи. Прѣвътъ прѣвиги прѣблкарали въ Лунната верига тѣ сѫ слизатъ на земята за въплъщение отчасти събърнати раздѣлните на половетъ (III раса) и отчасти въ IV раса.</i></p> <p><i>(Вижъ таблица 1).</i></p>

ТАБЛИЦА 5

Характеристики на първата раса.

ПЛАНЕТА. Управляващата планета е Слънцето, или, по-скоро, мистичната планета Уранът, която то пръдставлява.

СЪЗНАНИЕТО е въ Духовния миръ. Тази раса понякога наричатъ раса на божове, синове на Йога (което значи, че „сънките“ които тъ сѫ получили отъ праотците, тъзи последниятъ сѫ ги излъчили изъ себе си, когато сѫ били погълнати въ медитация на Йога — съединение съ Бога), и даже самородени, защото не сѫ имали човековъшки родители.

ВЪНШНОСТЬ. Некомпактни, влакнести форми, безполови, промъниливи, които се излъчватъ отъ етерните тъла на тъхните родители. Почти лишени отъ съзнание, тъ могатъ да се държатъ прави, да вървятъ, бѣгатъ и хвърчатъ, но тъ сѫ само сънки, отражения, лишени отъ чувства.

ЧУВСТВА. Развиватъ слухъ и възприематъ въздѣйствието на огъня.

РАЗМОЖАВАНЕТО става посредствомъ пижкуване или дѣление. Изпървомъ тъ се дѣлятъ на две равни половини, покъсно — на две нееднакви половини, произвеждайки индивиди по-малки отъ себе си, които сѫщо растатъ и се множатъ по сѫщия начинъ.

ПОДРАСИ. Нѣма ясно опредѣлени подраси, макаръ да могатъ да се различатъ седемъ стадии на развитие.

ИЗГЛЕДЪ НА ЗЕМЯТА. Слѣдъ епохи на ужасни катаклизми и раздрусвания първиятъ материкъ се явява на съверния полюс — върхътъ на планината Меру. Постепенно материкътъ изплува цѣль надъ кипящитъ води и пуша седемъ големи носове.

ТАБЛИЦА 6

Характеристики на втората раса.

ПЛАНЕТА. Тази раса е родена подъ покровителството на Юпитъръ.

СЪЗНАНИЕТО отговаря слабо на Интуитивното Съзнание.

ЧУВСТВА. Прибавя чувството осезание и възприема въздѣйствията на въздуха и огъня.

ВЪНШНОСТЬ. Когато врѣмето назрѣва за тази втора раса, природните духове вграждатъ около сънките по-плътни молекули отъ материя, като по този начинъ създаватъ единъ видъ външна обвивка, и тъй: „външността (сънката) на I-а раса става вътрешност (етерния двойникъ) на II-а раса“.

ЦВѢТЪ. Златно-желтъ, и формите имъ съ блѣстящи отъ сънки сѫ били ципести, дървообразни, понякога почти животински, а други — получовъшки.

РАЗМНОЖАВАНЕ. Два главни типа: 1) Безполовитъ се множатъ чръзъ дължение; 2) „Роденитъ като путь“ иматъ слаби признания на двата пола, отъто и названието „имъ скрити безполови“.

ПРОИЗХОДЪ НА МЛѢКОПИТАЮЩИТЕ. Млѣкопитающите се развиватъ постепенно отъ зародишите, изоставени отъ тѣзи „човѣци“ на II-а раса. По-нисшите отъ млѣкопитающите животни сѫ били формирани отъ природните духове посредствомъ типовете, изработени въ третия кръгъ.

МАТЕРИКЪ. Прѣзъ врѣме на тази раса се формиралъ втория материикъ, наричанъ Хиперборейски или Плакша. Той заемалъ съверна Азия, съединявайки Гренландия съ Камчатка; южните му граници сѫ били морето, дѣто сега е пустинята Гоби, а съверните: Шпицбергенъ, Норвегия, частъ отъ Швеция и Британските острови.

КЛИМАТЪ — тропически, растителностъ — изобилна.

ТАБЛИЦА 7

Трета или Лемурийска раса.

ПЛАНЕТА. Първите представители на тави раса сѫ били родени подъ планетата Венера, Шукра, и подъ нейното влияние се развиватъ двуполовитъ типове. Раздѣлата на половетъ става подъ надмощието на планетата Марсъ — Лохитанга, която има за характеристика Кама — страстите.

СЪЗНАНИЕ. То сътвѣтствува на Духа — Интуицията — Ума и отговаря на въздѣйствието на въздуха, огъня и водата.

ЧУВСТВА. Прибавя се чувството зрѣние, къмъ слушането и осезанието.

ЕЗИКЪ. Прѣзъ врѣме на 1-а и 2-а подраси, той се състои главно отъ викове, викове на радостъ или болка, на любовь или скърбь. Въ 3-а подраса той става едносложенъ.

РАЗМНОЖАВАНЕ. Три главни типове: 1-о, „роденитъ като путь“ (1-а и 2-а подраси). Половетъ едвамъ се различаватъ въ 2-а подраса. Произвеждатъ се сѫщества чисто безполови, чисто человѣчески типъ.

2-о, роденитъ отъ яйце (3-а и 4-а подраси). Въ 3-а подраса се произвеждатъ двуполови сѫщества, добре развити още при раждането си и способни да се движатъ веднага слѣдъ излюпването си. Тѣхните тѣла сѫ били използвани отъ владиците на Венера. Въ 4-а подраса единътъ отъ половетъ започва да взема надмошне надъ другия, и лека полека отъ яйцата почватъ да излизатъ ясни отлични женски или мжкки сѫщества. Дѣцата изискватъ вече по-голѣма грижа, и къмъ края на тази подраса, тѣ не могатъ вече да вървятъ сами, слѣдъ излизането си отъ яйцето.

3-и типъ (5-а, 6-а и 7-а подраси). Въ 5-а подраса яйцето почва постепенно да се задържа въ утробата на майката. Ро-

деното дълте бива слабо и не може да се държи само на краката си. Въ 6-а и 7-а подраси половото размножаване става всеобщо.

ВЪНШНОСТЬ. Гигантски и силни тела, защото хората отъ тази раса иматъ да се борятъ съ птеродактили, мегалозаури и др.

ЦВЪТЪТ. Червенъ съ много отсънки. Чело тъсно, сплъсканъ носъ, челости много издадени навънъ. Божественитъ безполови иматъ блъскавъ златно-червенъ цвѣтъ съ неуписуемъ блъсъкъ.

ЗРЪНИЕ. Зрителнитъ органи се развиватъ така: най-напредъ само едно око въ срѣдата на челото, наречано по-късно „трето око“, и следъ това двѣ очи. Тъзи послѣднитъ не сѫ били употребявани преди 7-а подраса, и ставатъ нормални едва въ IV-а раса.

ЦИВИЛИЗАЦИЯ. Изглежда, че тъзи диваци сѫ нѣмали никаква интуиция. Тъ се поддаватъ послушно на всѣкакъвъ импульсъ, идящъ отъ страна на божественитъ царе, подъ чието ржководство тѣ въздвигнали голѣми градове, огромни циклопски храмове, останки отъ които има и до днесъ.

НАСЕЛЕНИЕ. То се състои отъ:

- 1) Адептигъ отъ Венера;
- 2) Божественитъ царе — най-възвишенитъ измежду Агнишватата-праотците;
- 3) Нисшигъ Агнишвати, тъзи, които по-късно ставатъ Архати въ IV-а и V-а раси;
- 4) Вториятъ класъ слънчеви-праотци отъ луната, слѣзли за въплъщение въ 6-а и 7-а подраси, и
- 5) Четиритъ класи лунни монади (II-а група отъ лунната еволюция).

МАТЕРИКЪ. — Лемурия или Шалмали.

ПОТОПИ. Лемурия прѣтърпѣва многобройни потопи, които се дължатъ на землетърси и на вулканически изригвания.

ВОЙНИ И УПАДЪКЪ. Слѣдъ раздѣлянаго на половетъ, половитъ страсти се усилватъ. Нѣкои отъ Агнишватите и слънчевите-праотци се съединяватъ съ жени отъ по-ниски класове, и тъй създаватъ типове, по-ниски отъ себе си. Отъ тамъ започватъ първите конфликти между останалите чисти и вѣрни на божествената йерархия, и тъзи, които сѫ се поддали на половото удоволствие. Чистигъ емигриратъ къмъ съверъ, а падналите — къмъ югъ, изтокъ и западъ, съединяватъ се съ грубите елементали и ставатъ поклонници на материјата. Това сѫ праотците на Атлантигъ; тѣ се покланятъ на образите на тъзи Лемурийски гиганти и ги обожаватъ като богове и герои въ IV и V-а раси.

ЛЕМУРИЙСКИ ПОТОМЦИ. Такива сѫ: австралийските туземци и тъзи въ Тасмания, които произхождатъ отъ 7-а Лемурийска подраса. Малайци, Папуанци, Хотентоти и южноиндийските Дравиди произхождатъ отъ кръстосване на тази 7-а подраса съ

рмоахалитъ (1-а атлантска подраса). Всички чисто черни племена по земята днесъ сега иматъ лемурийски произходъ.

Окултизмътъ учи, че човекоподобните маймуни сѫ по-слѣдните потомци на едно кръстосване на хора съ животни, станало къмъ края на III-а раса.

ТАБЛИЦА 3

Четвърта или Атлантска раса. ✓

ЗАРАЖДАНЕ. За да образува своята раса, Ману на IV раса избира най-подходните типове отъ 4-а подраса на Лемурийската и ги отвежда въ Неизчезващата свята земя, за да по-добри типа въ това изолирано място.

ПЛАНЕИ. Тази раса се е намирала подъ влиянието на Луната и Сатурнъ, и много отъ черната магия, практикувана отъ толтеките, се длъжи на злоупотрѣбяването съ „тъмните лжчи на луната“. На Сатурнъ пъкъ се длъжи въ голѣма част оргомното развитие на конкретния умъ.

ЕЗИКЪ. Нечленораздѣленъ въ 3, 4 и 5-а подраси; това е била най-старата форма на езика на ракшазите. Слѣдъ врѣме той става членораздѣленъ и така минава въ V-а раса.

МАТЕРИКЪ. — Атлантида, Куша, въ окултните архиви.

КАТАСТРОФИ. Една велика, къмъ срѣдата на Миоценовата епоха, разкъсва Атлантида на седемъ острови отъ различни величини. Тогава излизатъ на повърхността на водата Швеция и Норвегия, голѣма част отъ Южна Европа, Египетъ, почти цѣла Африка и част отъ Сѣверна Америка, когато пъкъ сѣверна Азия потънъла. Островите, нарѣчени Рута и Дайтия, биватъ отдѣлени отъ Америка, но оставатъ съединени чрезъ единъ провлакъ за известно врѣме, но и той изчезна при голѣмата катастрофа въ края на Миоценовата епоха, преди 850,000 години. Така раздѣлени, двата острова потъватъ на свой редъ преди 200,000 години, и отъ Атлантида остава само островъ Псейдонисъ въ срѣдата на Атлантическия океанъ, който бива потопенъ въ 9564 година пр. Хр.

ПОТОМСТВО. Мнозинството отъ жителите на земята днесъ сѫ още отъ IV-а раса. Къмъ нея спадатъ Китайците, Японците, Баските и сѣверо-американските червенокожи.

ПОДРАСИ:

1-а, **РМОАХАЛИ.** Овчарски племена. Емигрирали сѫ подъ ржководството на божествените царе.

2-а, **ТЛАВАТЛИЙЦИ.** Желтокожи. Мирна цивилизация подъ закрилата на божествени царе.

3-а, **ТОЛТЕКИ.** Кафяно-червени, красиви, съ високъ рѣстъ. Мощна цивилизация. Народъ прѣимущество войнственъ, цивилизаторски и колонизаторски.

4-а, ТУРАНЦИ. Жестоки и войнствени. Въ древните индийски писания се наричат Ракшази.

5-а, СЕМИТИ. Народъ свадливъ. Дава начало на еврейската раса, и слѣдъ това—на V-а коренна раса.

6 а, АКАДИЙЦИ. Чергарски племена, установени около басейна на Средиземно море. Отъ тѣхъ произлизатъ Пеласгите, Етруските, Картагенците и Скитите.

7-а, МОНГОЛИ. Произлѣзли отъ Туранците, тѣ сѫ се пръснали особено изъ сѣверна Азия.

ТАБЛИЦА 9

Пета коренна раса — Арийска.

ЗАРАЖДАНЕ. Произхожда отъ 5-а подраса на IV-а раса, семитската. Водена отъ своя Ману — Вайвасвата, тя била уединена въ сѫщата Неизчезваща свята земя, отде то послѣ праща миграции по всички направления.

ПЛАНЕТИ. V-а раса е управявана отъ Буда — Меркурий, защото нейната главна цѣль е развиването на ума.

ЧУВСТВА. Развива 5-то чувство — обонянието.

МАТЕРИКЪ. Земната повърхност прѣтърпѣва голѣми промѣни, и частитѣ на днешния материикъ — Краунха — излизатъ послѣдователно на повърхността на водата. Слѣдъ потопа прѣди 200,000 години, когато отъ Атлантида остава само островъ Посейдонисъ въ срѣдата на Атлантическия океанъ, сегашните пети материка получаватъ днешната си форма.

КАТАСТРОФИ. Съ врѣме и нашите днешни материци ще бѫдатъ унищожени чрѣзъ землетѣrsи, както нѣкога Лемурия, защото материцитѣ трѣба да пропадатъ подредъ чрѣзъ вода и огньъ.

ПОДРАСИ:

1-а, АРИЙСКА. Тя обитава въ Индия. Религията ѝ е Индуизъмъ. Тя е управявана отъ каститѣ по законите на Ману.

2-а, АРИОСЕМИТСКА, или ХАЛДЕЙСКА. Прѣминала Афганистанъ и се установила въ Ефратската долина и въ Сирия. Религия — Сабеизмъ.

3-а, ИРАНСКА. Водена отъ I-и Заратушра, тя се установява въ Персия и отъ тамъ—въ Арабия и Египетъ. Култъ на огнья и на чистотата. Славила се е съ своята алхимия.

4-а, КЕЛТСКА. Водена отъ Орфея, тя се разпространява въ Гърция, Италия, Галия, Ирландия и Шотландия. Отличавала се съ своите артистически наклонности.

5-а, ТЕВТОНСКА. Емигрирала отъ срѣдна Европа и се разпространява днесъ по цѣлото земно кѣлбо.

6-а ПОДРАСА се е зародила вече въ Сѣверна Америка.

7-а ПОДРАСА ще се роди въ Южна Америка.